

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από τα πρακτικά της με αριθμό 27ης/2024 έκτακτης συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου, το Σάββατο 14 του μηνός Σεπτεμβρίου 2024, με τηλεδιάσκεψη μέσω της υπηρεσίας e:Presence.

Αριθ. Απόφασης 194-27/14-09-2024

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό.

Στην Κέρκυρα σήμερα, ημέρα Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου 2024 και ώρα 11:00 π.μ., συνήλθαν σε έκτακτη συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη, μέσω της υπηρεσίας epresence.gov.gr τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, που αναδείχθηκαν κατά τις εκλογές της 8^{ης} Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν με την υπ' αριθμ. 1371/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, κατόπιν της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 77886/78/11-09-2024 πρόσκλησης της Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Ιονίων Νήσων, σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση και με τα προβλεπόμενα των άρθρων 167 - 169 του Ν.3852/2010: «Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

Παρόντες στη συνεδρίαση ήταν:

1. Ολυμπία (Ολίβια) Καρδακάρη του Νικολάου, Πρόεδρος Π.Σ.
2. Κωνσταντίνος Καποδίστριας του Δημητρίου
3. Σάββας Κουλούρης του Ευαγγέλου
4. Θεόδωρος Κοντζιάλης του Βασιλείου
5. Σπύρος Αργυρός του Νικολάου
6. Ιωάννης Αρμενιάκος του Γεωργίου
7. Μιχαήλ Διαβάτης του Σπυρίδωνος
8. Σπυρίδων Ιωάννου του Δημητρίου
9. Γεώργιος Μάμαλος του Ιωάννη
10. Ευτύχιος Ζουριδάκης του Εμμανουήλ
11. Ελένη Παπαναστασάτου του Γεωργίου
12. Νεκτάριος Αραβαντινός – Σιμωνέτος του Χαραλάμπους – Παναγή
13. Σμαραγδούλα Σαρδελή του Θεοδώρου
14. Κωνσταντίνος (Μολοντός) Τσιριγώτης του Διονυσίου
15. Ρόδη Κράτσα – Τσαγκαροπούλου συζ. Αποστόλου
16. Ανδρέας Κτενάς του Γεωργίου
17. Αικατερίνη Μοθωναίου του Διονυσίου
18. Θεόδωρος Γαλιατσάτος του Αποστόλου
19. Διονύσιος Γιακουμέλος του Αναστασίου
20. Αλεξάνδρα Μπαλού του Αριστείδη
21. Νικόλαος Γκισγκίνης του Γεωργίου

22. Παναγιώτης Σοφός του Διονυσίου
23. Μαρία Δρυ του Γεωργίου
24. Αθηνά Αρβανιτάκη του Νικολάου (ΜΑΜΑΛΟΥ)

Απουσίαζαν αν και κλήθηκαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι:

1. Χρήστος Άνθης του Κωνσταντίνου
2. Αλέξανδρος Δήμου του Κωνσταντίνου
3. Αντώνιος Δουβίτσας του Ιωάννη
4. Ευστάθιος – Σωτήριος Κουρής του Σπυριδωνος
5. Ιωάννης Ζήκος του Κωνσταντίνου
6. Αιμιλία Μόσχου του Λεωνίδα
7. Γεώργιος Πλαγιώτης του Ανδρέα
8. Κωνσταντίνος Ζορμπάς του Δημητρίου
9. Νικόλαος Μουζακίτης του Σπυριδωνος, Αντιπρόεδρος Π.Σ.
10. Γιαννούλα (Γιάννα) Κουλουμπή του Ανδρέα - Στεφάνου
11. Αλέξανδρος (Αλέκος) Μιχαλάς του Διονυσίου, Γραμματέας Π.Σ.

Οι οποίοι απουσίαζαν δικαιολογημένα.

Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει η νόμιμη απαρτία, επειδή σε σύνολο τριάντα πέντε (35) Περιφερειακών Συμβούλων βρέθηκαν παρόντες είκοσι τέσσερις (24) και η Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Στην συνεδρίαση ήταν παρών ο Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων, κ. Ιωάννης Τρεπεκλής του Αναστασίου.

Κατά την διάρκεια της συζήτησης του θέματος συνδέθηκαν οι κάτωθι Περιφερειακοί Σύμβουλοι, κ.κ. Χρήστος Άνθης του Κωνσταντίνου, Αλέξανδρος Δήμου του Κωνσταντίνου, Αντώνιος Δουβίτσας του Ιωάννη, Ιωάννης Ζήκος του Κωνσταντίνου, Αιμιλία Μόσχου του Λεωνίδα, Γεώργιος Πλαγιώτης του Ανδρέα, Κωνσταντίνος Ζορμπάς του Δημητρίου και Νικόλαος Μουζακίτης του Σπυριδωνος.

-----Παράλειψη-----

Θέμα Η.Δ.: Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό.

Με την έναρξη της συζήτησης τον λόγο πήρε ο Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων, κ. Ιωάννης Τρεπεκλής, ο οποίος πέραν των άλλων, ενημέρωσε το Σώμα ότι η κατατεθείσα εισήγηση είναι αποτέλεσμα συνολικής και συστηματικής εργασίας της Περιφερειακής Αρχής, των υπηρεσιακών στελεχών και των επιστημονικών της συμβούλων. Υπογράμμισε, ότι η Περιφερειακή Αρχή είναι άκρως δεκτική, στην ενσωμάτωση επί της εισηγήσεως, απόψεων και θέσεων των υπολοίπων παρατάξεων του Περιφερειακού Συμβουλίου, καθώς και σε διορθώσεις ή παραλείψεις που τυχόν εντοπιστούν.

Τέλος, εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με την ολοκλήρωση του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό. Εκτιμά ότι θα έχει την αστοχία – «τύχη» των προηγούμενων σχεδίων, κυρίως γιατί επαναλαμβάνονται στην νέα πρόταση αρκετά σημεία του παλιού σχεδιασμού. Σημείωσε επίσης, την διαφωνία του με τον χρόνο της διαβούλευσης, ο οποίος ήταν σύντομος και σε ακατάλληλη εποχή, εν

μέσω της καλοκαιρινής περιόδου, με ότι αυτό συνεπάγεται για τους εμπλεκόμενους, επί του θέματος φορείς, και την δυνατότητα έκφρασης της άποψής τους.

Στη συνέχεια ο Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων ενημέρωσε τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου, ότι την εισήγηση θα παρουσιάσουν στο Σώμα, οι κ.κ. Σπυρίδων Ιωάννου, Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Χωροταξίας, Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής - Ελευθερία Βάλμη, Επιστημονικός Συνεργάτης Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων - Δημήτριος Θεόδοτος, Ειδικός Σύμβουλος Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων, ως ακολούθως :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ

Δ/νση : Αλυκές -Ποταμού

Τ.Κ. : 491 00

Τηλ.: 26610 31696

Fax: 26610 42335

Email: pin@pin.gov.gr

Κέρκυρα, 10 /09/2024

Α.Π. οικ.:77772/177

Προς

Περιφερειακό Συμβούλιο

Ε Ι Σ Η Γ Η Σ Η

ΘΕΜΑ : Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό.

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 4447/2016 (Α'241) Χωρικός Σχεδιασμός-Βιώσιμη Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις.
2. Το από 02/07/2024 υπ' αριθμόν ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/71833/4900 έγγραφο της Δ/νσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με το οποίο τίθενται προς διαβούλευση (α) η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και (β) το σχέδιο της ΚΥΑ για το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ) του Τουρισμού με

προθεσμία την 15η Σεπτεμβρίου 2024 και για την οποία διαβούλευση το Περιφερειακό Συμβούλιο μπορεί να υποβάλλει σχόλια.

3. Την καταληκτική ημερομηνία της διαβούλευσης στις 15/09/2024.

εισηγούμαι

Την έγκριση από τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων του κειμένου με τις ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΣΜΠΕ), ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ (ΚΥΑ) & ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΕΧΠ) ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ όπως αυτές παρουσιάζονται στο συνημμένο με την μορφή του κατεπείγοντος.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΕΠΕΚΛΗΣ

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΣΜΠΕ),
ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ (ΚΥΑ)
& ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΕΧΠ) ΓΙΑ ΤΟΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟ**

Σύνταξη: Ομάδα Ειδικών Συμβούλων και Επιστημονικών Συνεργατών ΠΙΝ

Κέρκυρα, Σεπτέμβριος 2024

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ	4
Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	4
ΤΟ ΥΠΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΙΔΙΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ	5
ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΡΙΣΜΟΙ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΧΠ	14
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	14
ΤΟ ΕΧΠ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	15
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΣΧΟΛΙΑ επί του υπό διαβούλευση ΕΧΠ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΙΝ	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΌΡΑΜΑ	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	48

Λαμβάνοντας υπόψη το από 02/07/2024 υπ' αριθμόν ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/71833/4900 έγγραφο της Δ/σης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με το οποίο τίθενται προς διαβούλευση (α) η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και (β) το σχέδιο της ΚΥΑ για το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ) του Τουρισμού, συντάχθηκε το παρόν κείμενο με σκοπό την παρουσίαση σημείων που αφορούν το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό (ΕΧΠ-Τ) το οποίο έχει τεθεί προς διαβούλευση με προθεσμία την 15^η Σεπτεμβρίου 2024 και για την οποία διαβούλευση το Περιφερειακό Συμβούλιο μπορεί να υποβάλλει σχόλια.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Καθώς η οικονομική δραστηριότητα του τουρισμού είναι κυρίαρχη στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (ΠΙΝ), τα προς διαβούλευση κείμενα έτυχαν ενδελεχούς μελέτης και κατανοήθηκε το πλαίσιο (θεσμικό και οικονομικό) ώστε οι όποιες προτάσεις να αντικατοπτρίζουν την επιθυμία βιώσιμης ανάπτυξης της τουριστικής δραστηριότητας της ΠΙΝ για τα επόμενα χρόνια επ' ευκαιρία του νέου χωροταξικού πλαισίου.

Μια σημαντική πρώτη παρατήρηση είναι πως το προς διαβούλευση σχέδιο επιχειρεί να αντιμετωπίσει οριζόντια το ζήτημα σε όλη την ελληνική επικράτεια, παραγνωρίζοντας έτσι ιδιαιτερότητες που υπάρχουν κατά τόπους όπως τα Ιόνια Νησιά. Ακόμα και εντός της ΠΙΝ, η διαφορά της τουριστικής ανάπτυξης ανάμεσα στα νησιά, έχει ιδιαιτερότητες που επιβάλλονται να ληφθούν υπόψη.

Αντιλαμβανόμενοι μεν την ανάγκη της κεντρικής εξουσίας να δημιουργήσει ένα πλαίσιο για τον τουρισμό, δεν μπορούμε να μην διεκδικήσουμε την ξεχωριστή αντιμετώπιση της ΠΙΝ ως σύνολο αλλά και κάθε νησιού ξεχωριστά καθώς το οποιοδήποτε σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης για να είναι βιώσιμο πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.

Στο πνεύμα αυτό έγινε καταγραφή σχολίων τα οποία, εφόσον ενσωματωθούν στο τελικό ΕΧΠ-Τ μετά τη διαδικασία της διαβούλευσης, θεωρούμε πως θα βελτιώσουν το συγκεκριμένο σχέδιο και θα το καταστήσουν υλοποιήσιμο και βιώσιμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Κατά το παρελθόν, η τουριστική ανάπτυξη κάθε άλλο παρά έτοιμη δεν είχε βρει τη χώρα τόσο από άποψης πολεοδομικού σχεδιασμού όσο και από άποψης κτιριακού δυναμικού και σχεδιασμού δικτύων υποδομών, με αποτέλεσμα στο μεγαλύτερο μέρος της να αναπτύσσονται περιοχές χωρίς οργανωμένο σχέδιο και κυρίως χωρίς πολεοδομικούς κανόνες (π.χ. οριοθέτηση περιοχών ανάπτυξης τουρισμού, βιομηχανίας, γεωργίας, σχέδια οικισμών, περιοχές παραθεριστικής κατοικίας, κ.ά.). Σε κάθε περίπτωση, είναι γενικώς αποδεκτό πως ο ελληνικός χώρος παρουσιάζει και πολλές ανομοιογένειες μεταξύ του, γεγονός το οποίο μπορεί να προσδιορίσει το είδος του επισκέπτη που δύναται να προσελκύσει κάθε περιοχή.

Ειδικότερα, η ΠΠΝ παρουσιάζει και κοινά στοιχεία (μεγάλο μήκος παραλίων σε όλα τα νησιά) αλλά κυρίως μία έντονη πολυμορφικότητα σε ότι έχει να κάνει με τον τουρισμό που έχει ήδη αναπτυχθεί. Για παράδειγμα, η Κέρκυρα ήδη από τη δεκαετία του '60 πρωτοστατούσε στην τουριστική ανάπτυξη, ενώ από την άλλη προορισμοί όπως η Ιθάκη διατηρεί ακόμα και σήμερα έναν ήπιο χαρακτήρα ανάπτυξης.

Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Ελλάδα όφειλε εδώ και πολλά χρόνια - σύμφωνα και με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης - να έχει συστήσει χωρικά εργαλεία (χωρικά σχέδια) με τα οποία να ρυθμίζει την ανάπτυξη του παραγωγικού κλάδου του τουρισμού κάτι το οποίο έγινε για πρώτη φορά το 2009, ενώ ακολούθησε η αναθεώρησή του το 2013 (και η οποία κρίθηκε αντισυνταγματική).

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Ν. 4447/2016 (άρθρο 2), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 99 του Ν. 4685/2020, ο χωρικός σχεδιασμός ασκείται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και διακρίνεται, ανάλογα με τον χαρακτήρα του, σε χωροταξικό ή πολεοδομικό. Στην κατηγορία του χωροταξικού σχεδιασμού υπάγονται τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια (πρώτο επίπεδο), τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια και τα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια (δεύτερο επίπεδο).

Πρώτο στην ιεραρχία βρίσκεται το Γενικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΓΠΧΣΑΑ) που δίνει γενικές κατευθύνσεις σχετικά με διάφορα θέματα καθώς ορίζει τη στοχοθεσία για όλη τη χώρα.

Στη συνέχεια έρχονται τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια (σχεδιασμός πρώτου επιπέδου) που κατευθύνουν την ανάπτυξη και τον σχεδιασμό σε διάφορους παραγωγικούς τομείς όπως για παράδειγμα ΑΠΕ, Βιομηχανία, Εξόρυξη, Υδατοκαλλιέργειες **και τον Τουρισμό**. Ακολουθούν τα πλαίσια που ανήκουν στο σχεδιασμό του δεύτερου επιπέδου και είναι τα *Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια* και τα *Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια*. Τα δεύτερα εξειδικεύουν σε επίπεδο περιφέρειας τις κατευθύνσεις των ειδικών πλαισίων και άλλα θέματα, μέσω της υπόδειξης συγκεκριμένων περιοχών. Στο τελευταίο επίπεδο (πολεοδομικός σχεδιασμός) βρίσκονται τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια στα οποία εξειδικεύεται σε επίπεδο «Καλλικρατικού Δήμου» ό,τι έχει δοθεί ως κατεύθυνση από τον υπερκείμενο σχεδιασμό.

Παράλληλα υπάρχουν άλλα νομοθετήματα που ορίζουν διάφορες προδιαγραφές κυρίως για οργανωμένες συγκεντρώσεις (βιομηχανίας, τουρισμού) τα οποία ενδεχομένως να μπορούν να «ξεπεράσουν» τις κατευθύνσεις των παραπάνω όπως για παράδειγμα νομοθετήματα που αφορούν την εγκατάσταση ενός Επιχειρηματικού Πάρκου, μιας ιδιωτικής πολεοδόμησης, ενός Σύνθετου Τουριστικού Καταλύματος (υπό προϋποθέσεις).

ΤΟ ΥΠΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΙΔΙΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Το υπό διαβούλευση «σχέδιο» της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) εγκρίνει:

- α) Τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ),** του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου (ΕΧΠ) για τον Τουρισμό με την ενσωμάτωση σε αυτό όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που ενδέχεται να προκύψουν από την εφαρμογή του.
- β) Το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ)** για τον Τουρισμό, στο οποίο ενσωματώνονται οι αναγκαίοι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, που έχουν προκύψει κατά τη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.

Βασικός σκοπός του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό είναι ο προσδιορισμός μακροπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών κατευθύνσεων σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση του τομέα του τουρισμού,

με όρους οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας. (ΣΜΠΕ ΕΧΠ-Τουρισμού, 2024).

Οι ειδικότεροι στόχοι του νέου ΕΧΠ-Τουρισμού (ΣΜΠΕ ΕΧΠ-Τουρισμού, 2024) είναι:

- Η στήριξη της αυξητικής δυναμικής του Ελληνικού τουρισμού και η παγίωση της χώρας ως ανταγωνιστικού παγκόσμιου προορισμού, με την **προσφορά κατάλληλης γης και χωροθετικών όρων που θα διευκολύνουν τις τουριστικές επενδύσεις**.
- Η ανάπτυξη του Ελληνικού τουρισμού με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου, παράγοντες που συνιστούν βασικές προϋποθέσεις για την επιβίωση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.
- Η υποστήριξη θεματικών μορφών τουρισμού παράλληλα με τον τουρισμό "ήλιου-θάλασσας", η προώθηση σύγχρονων τουριστικών προϊόντων και καταλυμάτων (νέων και υφιστάμενων) υψηλής ποιότητας, και η ισορροπία μεταξύ κλασικών και αναδυόμενων τουριστικών μοντέλων (όπως ιδίως ο τουρισμός διαμοιρασμού και η τουριστική κατοικία).
- Οι διασυνδέσεις μεταξύ διαφορετικών μορφών τουρισμού με βάση την έννοια της σύνθετης τουριστικής εμπειρίας και της πολλαπλότητας των τουριστικών πόρων (φυσικών, πολιτιστικών κλπ.), και μεταξύ του τουρισμού και άλλων οικονομικών τομέων με βάση την έννοια της αλυσίδας αξίας.
- Η **μείωση των δια- και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων τουριστικής ανάπτυξης** και η επέκταση της τουριστικής περιόδου, με εκμετάλλευση όλων των συγκριτικών πλεονεκτημάτων διαφόρων περιοχών.
- Η **προώθηση της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής συνιστώσας**, κυρίως μέσω του συντονισμού και της εναρμόνισης των τριών πυλώνων της νομοθεσίας που τις διέπει, δηλαδή της τομεακής, χωροταξικής/πολεοδομικής και περιβαλλοντικής.
- Η **χωρική οργάνωση του τουρισμού με άξονες την ενίσχυση των οργανωμένων μορφών χωροθέτησης**, την καινοτομία στο τουριστικό προϊόν, τη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου, την ολοκληρωμένη διαχείριση των

προορισμών, την αντιμετώπιση φαινομένων υπερτουρισμού αξιοποιώντας με κατάλληλο τρόπο την ιδιαιτερότητα της ανομοιογένειας του Εθνικού χώρου.

- Η απλούστευση των διαδικασιών χωροθέτησης και ο συντονισμός όλων των βαθμίδων σχεδιασμού που επηρεάζουν τον τουρισμό.
- Η προσαρμογή του τουρισμού στην Κλιματική Αλλαγή
- Η πρόωση υποδομών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος αναγκαίων για την τουριστική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανόμενων των μεταφορών, των περιβαλλοντικών υποδομών, και των ψηφιακών υποδομών.

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ

Στο προαναφερθέν υπό διαβούλευση πλαίσιο της αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (ΕΧΠ-Τ), εστιάζεται το παρόν κείμενο με σκοπό να εξεταστούν τα σημαντικά ζητήματα που πραγματεύεται το πλαίσιο και τα οποία σε έναν βαθμό θα προσδιορίσουν το μοτίβο της ανάπτυξης του τουρισμού στην Π.Ι.Ν.

Το παρόν κείμενο στη συνέχεια αποτελείται από τα παρακάτω κεφάλαια:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2—ΟΡΙΣΜΟΙ:

Περιλαμβάνει τους σημαντικότερους ορισμούς που χρησιμοποιούνται στο υπό διαβούλευση πλαίσιο και λειτουργεί συνοδευτικά προς την όλη εισήγηση προς διευκόλυνση της κατανόησης όσων προτείνονται στο κείμενο. Τοποθετούνται στην αρχή και σε ξεχωριστό κεφάλαιο για να είναι ευχερής η πρόσβαση σε αυτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3—ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΧΠ:

Αναλύονται κάποιες γενικές παρατηρήσεις επί του πλαισίου με αναφορά στα βασικά ζητήματα/θέματα που εντοπίστηκαν κατά την μελέτη του. Τέτοιες παρατηρήσεις έχουν να κάνουν με τη χρήση του «δείκτη» όπως παρουσιάζεται στη μελέτη, την κατηγοριοποίηση του χώρου ανά Δημοτική Ενότητα, τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται από το υπό διαβούλευση πλαίσιο ο «υπερτουρισμός» καθώς και διάφορα άλλα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον τύπο ανάπτυξης που προωθείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4—ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΙΝ:

Παρατίθενται προτάσεις της ΠΙΝ με σκοπό την ενσωμάτωσή τους στην ΚΥΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5—ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ:

Αναπτύσσεται το αναπτυξιακό όραμα για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων σε ότι αφορά τον κλάδο του τουρισμού, της ανάπτυξης των συνοδών αυτού υποδομών, τη συσχέτισή του με άλλους κλάδους της οικονομίας, αλλά και τη θέση που θέλουμε να έχει η ΠΙΝ στο παγκόσμιο γίγνεσθαι ως τουριστικός προορισμός.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι—ΣΧΟΛΙΑ / ΑΡΘΡΟ:

Στο Παράρτημα Ι έχουν συγκεντρωθεί αναλυτικά όλα τα σχόλια που προέκυψαν από την ομάδα εργασίας για το υπό διαβούλευση πλαίσιο τόσο για τη ΣΜΠΕ όσο και για την ΚΥΑ δηλώνοντας τις περιπτώσεις που το σχόλιο είναι κοινό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ—ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ:

Στο Παράρτημα ΙΙ παρατίθενται οι διάφορες εισηγήσεις με παρατηρήσεις που συγκεντρώθηκαν από τους τοπικούς φορείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΡΙΣΜΟΙ

Παρακάτω παρατίθενται ορισμοί (όπως αυτοί παρουσιάζονται στο κείμενο του πλαισίου), καθώς επίσης και επιπλέον ορισμοί με σκοπό να γίνει περισσότερο κατανοητή η χρήση τους κατά τις κατευθύνσεις και ρυθμίσεις που προτείνει το πλαίσιο.

Στο ΕΧΠ-Τουρισμού εντάσσονται οι παρακάτω Ορισμοί:

1. Μια περιοχή διαθέτει **«αναγνωρίσιμη τουριστική ταυτότητα»** όταν αποτελεί δημοφιλή τόπο (τουριστικό προορισμό) με ισχυρή φήμη και χαρακτηρίζεται από διαμορφωμένη υψηλή και συνεχή ζήτηση.
2. Ως **«μαζικός»** ορίζεται ο τουρισμός, που πληροί σωρευτικά τα παρακάτω: απευθύνεται στο ευρύ τουριστικό κοινό, διαμορφώνεται και διεκπεραιώνεται με οργανωμένο τρόπο από τουριστικούς φορείς και επιχειρήσεις και συνδέεται με τις εκάστοτε κυρίαρχες μορφές του.
3. Ως **«οργανωμένη μορφή ανάπτυξης τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων» (OMAT)** θεωρούνται οι «οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων», τα «σύνθετα τουριστικά καταλύματα» και τα «μεικτά τουριστικά καταλύματα μικρής κλίμακας» (τα οποία αναλύονται παρακάτω).
4. α. Ως **«οργανωμένος υποδοχέας τουριστικών δραστηριοτήτων» (ΟΥΤΔ)** ορίζεται η περιοχή που αναπτύσσεται βάσει ενιαίου σχεδιασμού, προκειμένου να λειτουργήσει κατά κύρια χρήση ως οργανωμένος χώρος ανάπτυξης δραστηριοτήτων τουρισμού-αναψυχής και άλλων συνοδευτικών του τουρισμού δραστηριοτήτων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 1 του ν. 4179/2013 (ΦΕΚ 175 Α').
β. Ως **«οργανωμένος υποδοχέας τουριστικών δραστηριοτήτων ήπιας ανάπτυξης»** ορίζεται ο υποδοχέας με **ανώτατο συντελεστή δόμησης ίσο με το ½ του ισχύοντος στην αντίστοιχη κατηγορία υποδοχέα**, που συνδέεται λειτουργικά με εγκαταστάσεις και υποδομές ανάδειξης και αξιοποίησης περιβαλλοντικών, γεωλογικών, γεωμορφολογικών, αρχιτεκτονικών, ιστορικών, θρησκευτικών ή πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής, οι οποίες είτε βρίσκονται στο γήπεδο εκμετάλλευσης είτε εντός της οικείας Δημοτικής Ενότητας.

5. α. Ως «**σύνθετο τουριστικό κατάλυμα**» (ΣΤΚ) ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4276/2014, πιο συγκεκριμένα:

Σύνθετα τουριστικά καταλύματα είναι τα ξενοδοχειακά καταλύματα που ανεγείρονται σε συνδυασμό:

α) με τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες

β) με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής. Ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής νοούνται συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού, υδροθεραπευτήρια, καθώς και οι εξής εγκαταστάσεις ειδικών μορφών τουρισμού: μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού, κέντρα αναζωογόνησης, κέντρα ευεξίας και αισθητικής και κέντρα καταδυτικού τουρισμού.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ:

Να αναπτύσσονται σε γήπεδα ίσα ή μεγαλύτερα των **150.000 τ.μ.*

Τα ξενοδοχεία που συμπεριλαμβάνονται να κατατάσσονται στην κατηγορία των **πέντε αστέρων.*

Υπεύθυνος για την έγκριση της δημιουργίας ενός Σύνθετου Τουριστικού Καταλύματος είναι τα Υπουργεία Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτισμού και Τουρισμού (Νόμος 4002/2011, Άρθρο 9)

- β. Ως «**σύνθετο τουριστικό κατάλυμα ήπιας ανάπτυξης**» ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης δδ της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4276/2014, **με ανώτατο επιτρεπόμενο συντελεστή δόμησης ίσο με το ½ του ισχύοντος στην αντίστοιχη κατηγορία σύνθετου τουριστικού καταλύματος**, που συνδέεται λειτουργικά με εγκαταστάσεις και υποδομές ανάδειξης και αξιοποίησης περιβαλλοντικών, γεωλογικών, γεωμορφολογικών, αρχιτεκτονικών, ιστορικών, θρησκευτικών ή πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής, οι οποίες είτε βρίσκονται στο γήπεδο εκμετάλλευσης, είτε εντός της οικείας Δημοτικής Ενότητας.

6. α. Ως «**μικτό τουριστικό κατάλυμα μικρής κλίμακας**» (ΜΤΚΜΚ) ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης ζζ' της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 όπως ισχύει, πιο συγκεκριμένα:
- Μικτά τουριστικά καταλύματα είναι τα ξενοδοχειακά καταλύματα που ανεγείρονται σε συνδυασμό με τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες*
- β. Ως «**μικτό τουριστικό κατάλυμα μικρής κλίμακας ήπιας ανάπτυξης**» ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης ζζ' της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 όπως ισχύει, **με ανώτατο επιτρεπόμενο συντελεστή δόμησης ίσο με το ½ του ισχύοντος στην αντίστοιχη κατηγορία μικτού τουριστικού καταλύματος μικρής κλίμακας.**
7. Ως «**βραχονησίδα**» ορίζεται ένα μικρό και ακατοίκητο νησί χωρίς καμία οικονομική δραστηριότητα και χωρίς δυνατότητα να μπορεί να διατηρηθεί επ' αυτού ανθρώπινος πληθυσμός και να αναπτυχθεί αυτόνομη οικονομική ζωή (κτηνοτροφία ή καλλιέργεια).
8. Οι «**κατευθύνσεις**» και «**ρυθμίσεις**» του παρόντος προσδιορίζονται κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν.4447/2016 όπως ισχύει. Ειδικότερα, ως βαθμός δεσμευτικότητας των κατευθύνσεων προσδιορίζεται αυτός της «υποχρέωσης λήψης υπόψη από τα υποκείμενα σχέδια και όργανα» (υποπερίπτωση γγ της περίπτωσης στ της παρ.1).

Πέραν των παραπάνω ορισμών, παρακάτω παρατίθενται ορισμοί που έχουν να κάνουν με οργανωμένους υποδοχείς τουρισμού.

▪ **Π.Ο.Τ.Α.-Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξη**

Ως ΠΟΤΑ χαρακτηρίζονται δημόσιες ή ιδιωτικές εκτάσεις **εκτός** εγκεκριμένων **σχεδίων πόλεων**, **εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του 1923** και **εκτός ορίων οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων** ή σε περιοχές **εντός ορίων ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ** με προβλεπόμενη **χρήση τουρισμός-αναψυχή**.

Η μόνη χρήση που δεν μπορεί να περιληφθεί στην περιοχή είναι το *καζίνο*.

Προϋπόθεση για τη δημιουργία ΠΟΤΑ είναι η έγκριση από το Υπουργείο της αίτησης κατασκευής της αλλά και η ύπαρξη **800 στρεμμάτων**. Η έκταση

αυτή πρέπει να εκμεταλλεύεται από τον ίδιο φορέα ίδρυσης και εκμετάλλευσης σε ένα ή περισσότερα τμήματα εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας, ενώ πρέπει να είναι ιδιόκτητη κατά τουλάχιστον 80%.

▪ **Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ)**

Τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ) μπορούν να καταρτίζονται για δημόσια ακίνητα που μεταβιβάζονται στο ΤΑΙΠΕΔ και άλλα ακίνητα που ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου. Η υπαγωγή των ακινήτων αυτών γίνεται με ΚΥΑ. Πρόκειται και για είδος χωρικής πολιτικής συσταθέν με τον Ν. 3986/2011. Είναι ευέλικτα και ευκόλως τροποποιήσιμα. Τα ακίνητα συνιστούν το γεωγραφικό του πεδίο.

Μπορούν να δημιουργήσουν υπεραξία που φαίνεται στο τίμημα που καταβάλλουν οι υποψήφιοι επενδυτές και έτσι να υπηρετήσουν την αξιοποίηση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου. Το ΕΣΧΑΔΑ είναι, λοιπόν, χωρικό σχέδιο, εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού για την επίτευξη συγκεκριμένου κοινωνικοοικονομικού σκοπού

▪ **Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ)**

Οι «στρατηγικές επενδύσεις» του Ν. 4864/2021 είναι οι παραγωγικές εκείνες επενδύσεις που επιφέρουν ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα σημαντικής εντάσεως στη συνολική εθνική οικονομία και προάγουν την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση. Πραγματοποιούνται είτε από το Δημόσιο είτε από ιδιώτες είτε με ΣΔΙΤ είτε με συμβάσεις μικτής μορφής.

Το πλαίσιο για τις στρατηγικές επενδύσεις υποχρεώνει τον υποψήφιο επενδυτή να αιτιολογήσει την επιλογή της τοποθεσίας εγκαταστάσεως της επενδύσεως σε σχέση με τη συμβατότητά της με τον υφιστάμενο χωροταξικό σχεδιασμό.

Κατά το στάδιο υπαγωγής μιας επενδυτικής προτάσεως στη διαδικασία στρατηγικών επενδύσεων γίνεται μια πρώτη εκτίμηση των χωροταξικών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων της δραστηριότητας και όχι αξιολόγησή τους, προκειμένου να εφαρμοστούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες ταχείας αδειοδότησης επενδυτικών προτάσεων, που εμφανίζουν

υψηλές πιθανότητες υλοποίησης, βάσει του υποβαλλομένου από τον επενδυτή επιχειρησιακού σχεδίου και της αναλύσεως των αμέσων και εμμέσων επιπτώσεων της επενδύσεως στην ελληνική οικονομία σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Η εκτίμηση αυτή δεν είναι δεσμευτική για τα κατά νόμο αρμόδια διοικητικά όργανα, τα οποία θα εκφέρουν κρίση σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας υλοποίησης της επενδύσεως κατά την έκδοση των απαραίτητων αδειών, ούτε υποκαθιστά την κρίση των οργάνων αυτών ως προς τα ζητήματα αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΧΠ

Λαμβάνοντας υπόψιν το υπό διαβούλευση «σχέδιο» της ΚΥΑ καθώς και το κείμενο της ΣΜΠΕ για το χωροταξικό του Τουρισμού, στη συνέχεια παρατίθενται γενικές παρατηρήσεις επί του συνόλου της μελέτης αλλά και κάποιες πιο εξειδικευμένες παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και οι οποίες συνοδεύονται από προτάσεις με απώτερο στόχο τη διόρθωσή τους. Η γενική εικόνα της μελέτης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, αλλά εντοπίζονται και σοβαρά θέματα όπως το γεγονός ότι αντιμετωπίζεται ο χώρος με ενιαίο τρόπο, ενώ τα στοιχεία τα οποία συγκρίνει η μελέτη αφορούν την περίοδο μεταξύ 2019-2022 εντός της οποίας αλλά και το έτος 2022 υπήρχαν περιορισμοί λόγω της πανδημίας του Covid-19, επομένως δεν είναι άκρως αντιπροσωπευτικά για το φαινόμενο του τουρισμού παγκοσμίως.

Στη συνέχεια παρατίθενται κάποιες γενικές παρατηρήσεις που σχετίζονται με το σύνολο του κειμένου ενώ ακολουθούν και κάποιες πιο εξειδικευμένες που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κατόπιν της μελέτης του συνόλου των κειμένων που έχουν τεθεί προς διαβούλευση, γίνεται αντιληπτό πως η προσέγγιση διαμόρφωσης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό έχει καταφέρει:

- (α) να αναλύσει με πολύ παραστατικό τρόπο όλες τις πτυχές του φαινομένου στην Ελλάδα,
- (β) να δώσει γενικά ορθές κατευθύνσεις ως προς τις περισσότερες κατηγορίες χώρου,
- (γ) να φέρει στο προσκήνιο νέες μορφές τουρισμού και
- (δ) να προσδιορίσει τα επόμενα βήματα αλλά και τις κατευθύνσεις προς τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Ωστόσο, παρατηρείται μία γενίκευση στις κατευθύνσεις που δίνονται ανά κατηγορία χώρου, το οποίο έχει σαν αποτέλεσμα να μην λαμβάνεται υπόψη η διαφορετικότητα αυτού κατά τον σχεδιασμό. Αυτό σε συνδυασμό με τις κατευθύνσεις προς τον

υποκείμενο σχεδιασμό που δίνονται, μπορεί να φανεί ιδιαίτερα δεσμευτικό στην εφαρμογή του πλαισίου από τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού.

ΤΟ ΕΧΠ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ΣΜΠΕ του νέου ΕΧΠ - Τ, χωρίζει τον ελλαδικό χώρο σε πέντε κατηγορίες, ανάλογα με την ένταση της υφιστάμενης τουριστικής ανάπτυξης. Η κατηγοριοποίηση γίνεται μόνο στη βάση της σχέσης τουριστικών κλινών προς έκταση, ενώ **δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη την διάθεση φυσικών πόρων κάθε περιοχής.**

Κατά συνέπεια το κύριο θέμα που τίθεται με τη ΣΜΠΕ του ΕΧΠ-Τ, είναι η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την κατηγοριοποίηση των περιοχών, καθώς δεν αποτυπώνει την πραγματική τους κατάσταση υπό το πρίσμα της βιώσιμης ανάπτυξης και πιο συγκεκριμένα, δεν εξετάζεται η υφιστάμενη πίεση στις τοπικές κοινωνίες και τους φυσικούς πόρους, πιέσεις που αποτελούν βασικές συνιστώσες για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης των περιοχών αυτών.

Ιδιαίτερα, αναφορικά με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δεν λαμβάνονται υπόψη στις προτάσεις της ΣΜΠΕ τα βασικά εργαλεία για τη διαχείριση τους, δηλαδή τα Σχέδια Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών.

Ενδεικτικές είναι οι αναφορές στο Κεφάλαιο 7, στο οποίο αποτυπώνονται οι κίνδυνοι εφαρμογής του συγκεκριμένου πλαισίου, όπου μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι το μέγεθος της επίπτωσης δεν μπορεί να αναφερθεί/υπολογιστεί στην παρούσα φάση. Συνεπώς θα έπρεπε να γίνει εφαρμογή της Αρχής της Πρόληψης (σύμφωνα με το άρθρο 24 του συντάγματος, με στόχο τη διασφάλιση της αειφορίας ή της βιώσιμης ανάπτυξης) και να καθοριστεί ότι μέχρι τη Σύνταξη των Σχεδίων Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών (ΠΠ) και τον καθορισμό της φέρουσας ικανότητας δεν θα πραγματοποιηθούν νέα έργα σε Προστατευόμενες Περιοχές που έχουν καθοριστεί βάσει του ν. 1650/1986 όπως ισχύει.

Σημειώνεται ότι η παρούσα ΣΜΠΕ προτείνει να αντιμετωπιστεί το θέμα της Βιώσιμης Ανάπτυξης και της διαχείρισης των φυσικών πόρων και των ΠΠ κατά τη διάρκεια της

διαδικασίας έγκρισης των Μ.Π.Ε. των διαφόρων προτεινόμενων έργων, γεγονός που αναιρεί τη αρχική σκοπιμότητα εκπόνησης ΣΜΠΕ που είναι η εκτίμηση & αξιολόγηση των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή ενός σχεδίου.

Αξιοσημείωτο είναι ότι δεν λαμβάνονται επί της ουσίας υπόψη τα υφιστάμενα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια της Ελλάδας, τα οποία έχουν ήδη ενσωματώσει ειδικά μέτρα περιορισμού της τουριστικής ανάπτυξης προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις που απορρέουν από τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, αλλά επίσης φαίνεται να αγνοεί, ότι αρκετά εξ' αυτών, τελούν σε καθεστώς αναθεώρησής τους, (όπως εν προκειμένω και της Περιφέρειάς Ιονίων Νήσων), κατόπιν σχετικής απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Τέλος, παρότι ο ΟΦΥΠΕΚΑ έχει πραγματοποιήσει μελέτη με θέμα την ανάπτυξη του Τουρισμού Υπαίθρου στις ΠΠ του Δικτύου Φύση 2000, η οποία αναλύει διεξοδικά το θέμα, εν τούτοις τα συμπεράσματα αυτής, δεν έχουν συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο ΕΧΠ – Τ.

Διάφορα σημεία που **κρίνονται καθοριστικά για την αναθεώρηση** της ΣΜΠΕ ΕΧΠ-Τ, καθώς και του προτεινόμενου Σχεδίου ΚΥΑ, είναι τα ακόλουθα:

Σημείο 1^ο

Να θεσμοθετηθούν τα Σχέδια Διαχείρισης των Προστατευόμενων *Περιοχών & των περιοχών του Δικτύου NATURA*, ως προαπαιτούμενο για τη χωροθέτηση νέων δομών σε αυτές.

Σημειώνεται στο σημείο αυτό, ότι με το ν. 4447 ΦΕΚ Α' 241/23.12.2016, στην παρ. 1 του άρθρου 1, γίνεται ρητή αναφορά, όπου συγκεκριμένα αναγράφεται: «Για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: α) Βιώσιμη ανάπτυξη: η ανάπτυξη που συνθέτει και σταθμίζει κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς στόχους με σκοπό την..... και μετά τις υποπαραγράφους αα) και ββ), ακολουθεί η υποπαραγράφος γγ) στην οποία αναφέρεται «προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων.»

Περαιτέρω, η εθνική νομοθεσία ορίζει κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA, η διαχείριση των οποίων αποσκοπεί στην προστασία και διαφύλαξη της βιοποικιλότητας της Ελλάδας. Σε διάφορα σημεία της μελέτης γίνεται αναφορά μόνο για το Δίκτυο Φύση 2000, όπως για παράδειγμα στη σελ.12 στην περίπτ. (Α) με τον τίτλο Περιοχές Ελέγχου, όπου συγκεκριμένα αναφέρεται: «Στις ίδιες περιοχές εντός του δικτύου Φύση 2000 η ανάπτυξη νέων τουριστικών υποδομών επιτρέπεται μόνο μετά τον καθορισμό σχεδίων διαχείρισης».

Ενώ η μελέτη αποδέχεται και σημειώνει τον σημαντικό ρόλο που συντελεί το φυσικό περιβάλλον στην ανάπτυξη των διαφόρων μορφών όπως του «τουρισμού υπαίθρου» και τη σχέση του με τον «αθλητικό τουρισμό» και θεωρεί ότι συμβάλουν στην ισχυροποίηση μιας από τις βασικές οικονομικές δραστηριότητες της Ελλάδας, εν τούτοις παρατηρείται ως σημαντική παράληψη, ότι στις τελικές προτάσεις του γενικού πλαισίου για το ΕΧΠ-Τ, δεν λαμβάνεται υπόψη, η επικείμενη έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων και Σχεδίων Διαχείρισης των υφισταμένων ελληνικών Προστατευόμενων Περιοχών που καλύπτουν σε έκταση, περίπου το ένα τέταρτο της ελληνικής επικρατείας.

Η αυτή παρατήρηση ισχύει και στις περιοχές που περιλαμβάνουν οικοτόπους και αποκλείονται από τη δόμηση (σελ. 318 της ΣΜΠΕ) οι οποίες αποτελούν ένα μικρό τμήμα των περιοχών που εντάσσονται στο Δίκτυο Φύση 2000.

Περαιτέρω, δεν εξετάζεται η περίπτωση των τουριστικών εγκαταστάσεων που έχουν εξαιρεθεί από την περιβαλλοντική αδειοδότηση (ενδεικτικά αναφερομένων, των περιπτώσεων χωροθέτησης υποδομών αναψυχής επί του αιγιαλού, εξέδρες, κλπ), γεγονός που συντελεί στην εξαγωγή συμπεράσματος, ότι δεν εξαιρείται η δόμηση (έστω και προσωρινή) σε όλους τους οικοτόπους προτεραιότητας, ενώ θα έπρεπε κατά την άποψή μας, να υπάρχει πρόβλεψη για τέτοιες περιπτώσεις, αναλόγως και της κατηγοριοποίησης των περιοχών.

Σημείο 2^ο

Όπως αποδέχεται η μελέτη και σε πολλά σημεία κάνει ρητή μνεία και αναφορά, το τοπίο είναι καθοριστικός παράγοντας στην ανάπτυξη του «Τουρισμού Υπαίθρου». Στη

ΣΜΠΕ του ΕΧΠ-Τ και στις διατάξεις που αφορούν την χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων, αναγράφεται ότι «*θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων μιας εγκατάστασης στο περιβάλλον και στο τοπίο. Στο πλαίσιο του πρώτου επιπέδου του πολεοδομικού σχεδιασμού, δίνεται η κατεύθυνση για την δημιουργία ζωνών προστασίας του τοπίου στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων*». Κατ' ακολουθία, θα πρέπει να ακολουθήσει συγκεκριμενοποίηση των προτάσεων που θα οδηγούν προς αυτήν την κατεύθυνση, ώστε να μην παραμείνει απλά μία γενικόλογη αναφορά, που δεν θα τύχει καμίας εντέλει πρακτικής εφαρμογής. Επίσης προτείνεται, η προσαρμογή των νέων τουριστικών εγκαταστάσεων στα μορφολογικά πρότυπα και την κλίμακα των οικισμών και του τοπίου και ότι κυρίαρχο ρόλο στον καθορισμό των ορίων δόμησης και εγκατάστασης νέων επενδύσεων, αποτελεί η φέρουσα ικανότητα της εκάστοτε περιοχής, ο προσδιορισμός της οποίας, παρέχει εκτός των άλλων και χρήσιμα στοιχεία ως προς την ανοχή και την ευαισθησία του τοπίου. Και στο σημείο αυτό προέχει η επιλογή των διαδικασιών εκείνων που θα προσδιορίσουν επακριβώς τα στοιχεία εκείνα, με βάση τα οποία θα ορίζεται και θα προσδιορίζεται η φέρουσα ικανότητα για κάθε ξεχωριστή χωρική ενότητα.

Έτσι και σε συνέχεια των ανωτέρω παρατηρήθηκε ότι στις περιοχές (Ε) Μη Αναπτυγμένες περιοχές, προβλέπεται: «..... Παροχή κινήτρων από τα εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στο πλαίσιο της παρ.2 του άρθρου 32 και των άρθρων 34 έως 38 του ν. 4759/2020 (όπως ευνοϊκότεροι όροι δόμησης, μείωση των απαιτούμενων κριτηρίων του άρθρου 38, κλπ.). (σελ. 16, 156,)» κάτι το οποίο έρχεται σε αντίθεση με βάση τους πίνακες 1 & 2, αποτυπώνοντας έτσι αντίφαση, η οποία χρήζει διόρθωσης, με την αποτύπωση μιας θέσης που θα τη χαρακτηρίζει η σαφήνεια και η πληρότητα.

Σημείο 3^ο

Ενώ η εν λόγω μελέτη κάνει μνεία και στον θαλάσσιο τουρισμό, εν τούτοις το κείμενο της μελέτης, αναλύεται – περιορίζεται, κατά κύριο λόγο στο χερσαίο χώρο και δεν συνδυάζει τις προβλέψεις της ή τις προτάσεις της, με το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, ο οποίος επιβάλλεται στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/89/EU.

Η ανωτέρω αναφερόμενη έλλειψη αναφοράς και στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, που κατά την άποψή μας είναι πολύ σοβαρή, αναφερόμενη σε ένα μεγάλο και σημαντικό κομμάτι της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας μας, η οποία σε πολύ μεγάλο βαθμό, ίσως το μεγαλύτερο, έχει σημείο αναφοράς την θάλασσα, ελοχεύει σοβαρός κίνδυνος, να διαγνωσθεί μη συμβατότητα των προτάσεων της ΣΜΠΕ με το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό που (ούτως ή άλλως) θα πρέπει να εφαρμοστεί και να ολοκληρωθεί σε σύντομο, αλλά και χρονικό σαφές προσδιοριζόμενο διάστημα. Επιπλέον, η ανάπτυξη τουριστικών έργων και δραστηριοτήτων σε παράκτιες περιοχές που έχουν άμεση επίδραση σε θαλάσσιες περιοχές, θα πρέπει να βασιστεί στην αρχή της προφύλαξης.

Εν κατακλείδι, ως γενικότερη παρατήρηση επί της ΣΜΠΕ, θέτουμε την **ανάγκη ρητής αναφοράς**, με κατά το δυνατόν συγκεκριμένο τρόπο, **στα ζητήματα του σχεδιασμού για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, την ρητή αναφορά και πρόβλεψη προστατευτικών ρυθμίσεων για το φυσικό περιβάλλον και τη φέρουσα ικανότητα των νησιών**, με την πρόβλεψη ίσως ειδικότερων θεμάτων και ζητημάτων στις τρεις νησιωτικές Περιφέρειες της χώρας και ει δυνατόν, ειδικότερη πρόβλεψη και ρυθμίσεις χωριστά, ακόμα και ανά Π.Ε. της κάθε νησιωτικής Περιφέρειας (όπου υπάρχει κάποια ιδιαιτερότητα που θα το επιβάλλει), καθώς και **ειδικές προβλέψεις για τη μείωση της χρήσης φυσικών πόρων**.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΣΧΟΛΙΑ επί του υπό διαβούλευση ΕΧΠ

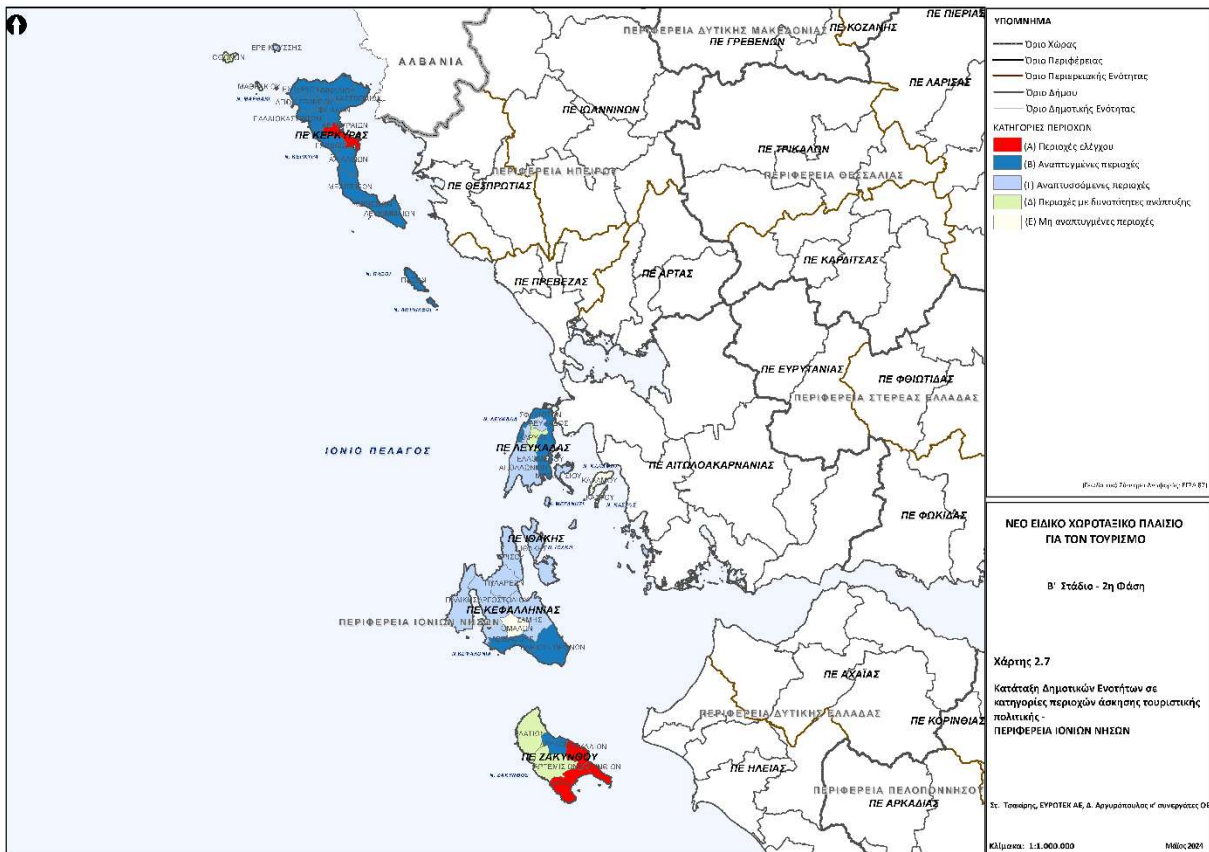
ΔΕΙΚΤΗΣ

Η ΣΜΠΕ **κατηγοριοποιεί** τον Εθνικό χώρο βάσει της χωρικής διάρθρωσης σε επίπεδο έντασης του τουριστικού φαινομένου δίνοντας κατευθύνσεις και ρυθμίσεις ανά τύπο περιοχών.

Χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο ως **δείκτη** τον αριθμό τουριστικών κλινών ανά έκταση Δημοτικών Ενοτήτων (**κλίνες / έκταση**), κατατάσσοντας τον Εθνικό χώρο στις ακόλουθες κατηγορίες (*βλέπε σχετικό συνημμένο χάρτη*):

Κατηγοριοποίηση του Εθνικού χώρου με βάση την χωρική διάρθρωση των τουριστικών καταλυμάτων

Διαβάθμιση έντασης τουριστικής ανάπτυξης ΔΕ	Ονομασία τύπου Περιοχής άσκησης χωρικής τουριστικής πολιτικής	Χρωματικό υπόμνημα χάρτη
Υπεραναπτυγμένες	(Α) Περιοχές ελέγχου	ΚΟΚΚΙΝΟ
Αναπτυγμένες	(Β) Αναπτυγμένες περιοχές	ΜΠΛΕ
Αναπτυσσόμενες	(Γ) Αναπτυσσόμενες περιοχές	ΓΑΛΑΖΙΟ
Αδύναμες	(Δ) Περιοχές με δυνατότητες ανάπτυξης	ΠΡΑΣΙΝΟ
Υπανάπτυκτες	(Ε) Μη αναπτυγμένες περιοχές	ΛΕΥΚΟ

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΡΟΤΑΣΗ

Αναλύοντας «επί χάρτου» σε συγκεκριμένες περιοχές και με γνωστά και έγκυρα δεδομένα, προκύπτει ότι η προσπάθεια κατηγοριοποίησης του Εθνικού χώρου με ΜΟΝΟ τα παραπάνω κριτήρια, οδηγεί σε λανθασμένα αποτελέσματα.

Περιοχές με σαφή δυνατότητα τουριστικής ανάπτυξης, εμφανίζονται ως υπερανεπτυγμένες.

Προτείνουμε την προσθήκη επιπλέον κριτηρίων χαρακτηρισμού της έντασης τουριστικής ανάπτυξης σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας.

Για τις περιοχές ελέγχου (Α) (με κόκκινο στο χάρτη)

- Καθορισμός περιορισμών στον αριθμό των «**χώρων τουρισμού διαμοιρασμού**» και των **απλών ενοικιαζόμενων δωματίων**, ως **ποσοστού των κλινών** των κύριων τουριστικών καταλυμάτων.

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΡΟΤΑΣΗ

Η τουριστική ανάπτυξη στα Ιόνια νησιά στηρίχθηκε και συνεχίζει να στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη των «ενοικιαζόμενων δωματίων – διαμερισμάτων». Αποτελεί μοχλό ανάπτυξης και ευημερίας για τα Ιόνια.

Η «ποσόστωση» που προτείνει το υπό διαβούλευση ΕΧΠ σε συνδυασμό με την οριζόντια κατηγοριοποίηση της τουριστικής έντασης θα πλήξει άμεσα τον κλάδο.

Προτείνουμε την απαλοιφή της «ποσόστωσης» από το ΕΧΠ και την δημιουργία ποιοτικών κριτηρίων για τον κλάδο.

- **Θέσπιση ειδικού τέλους υπέρ του Πράσινου Ταμείου**, επί των δραστηριοτήτων του τουρισμού (συμπεριλαμβανόμενου του τουρισμού διαμοιρασμού και των απλών ενοικιαζόμενων δωματίων) που αναπτύσσονται στις περιοχές Α, με σκοπό να χρησιμοποιείται για την χρηματοδότηση αναπλάσεων και υποδομών που υποστηρίζουν τον τουρισμό.

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΡΟΤΑΣΗ

Με γνώμονα την στήριξη των «απλών ενοικιαζόμενων δωματίων» προτείνουμε την εξαίρεσή τους από το ειδικό τέλος.

Επίσης, προτείνουμε το ειδικό τέλος να αποδίδεται είτε συνολικά είτε ένα ποσοστό αυτού σε ειδικό λογαριασμό της Περιφέρειας με σκοπό να χρησιμοποιείται για την χρηματοδότηση αναπλάσεων και υποδομών που υποστηρίζουν τον τουρισμό.

- **Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου, στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, περιορισμός της δημιουργίας νέων εγκαταστάσεων/χρήσεων μη συμβατών με την τουριστική δραστηριότητα (ιδίως βιομηχανικές/βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις χονδρικού εμπορίου, κτίρια και γήπεδα αποθήκευσης, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις).**

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΡΟΤΑΣΗ

Πρέπει να ληφθεί υπόψιν ότι για την απρόσκοπτη λειτουργία των τουριστικών εγκαταστάσεων αλλά και την ανάπτυξή τους απαιτούνται υποστηρικτικές μονάδες όπως υπηρεσίες – εγκαταστάσεις χονδρικού εμπορίου, αποθήκευσης κλπ.

Προτείνουμε να δοθεί ειδική μέριμνα για την χωροθέτηση απαιτούμενων υποστηρικτικών εγκαταστάσεων, καθώς επίσης να προωθηθεί και η ισόρροπη ανάπτυξη όλων των κλάδων αλλά και των επιχειρήσεων όλων των μεγεθών.

- **Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων (ν. 4276/2014, αρ.1, παρ.2, περ. α, υποπερ. αα) το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν γηπέδου αυξάνεται σε δεκαέξι (16) στρέμματα.**

Καθώς αυτό το μέτρο αυτόματα αποκλείει δυνητικούς-μικρότερους-επενδυτές από το να προχωρήσουν στην κατασκευή μίας ξενοδοχειακής μονάδας, προτείνουμε το παρόν πλαίσιο να μην είναι απόλυτα δεσμευτικό και να παραμείνει στα οκτώ (8) στρέμματα (όπως είναι σήμερα). Να δοθεί ρητά η δυνατότητα, από το παρόν κείμενο, η επιφάνεια αυτή να μπορεί να τροποποιηθεί αιτιολογημένα από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Για τις Αναπτυγμένες περιοχές (Β) (με μπλε στο χάρτη)

Ισχύουν τα αντίστοιχα με τις περιοχές ελέγχου (Α) με τη διαφορά:

- Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων (ν. 4276/2014, αρ.1, παρ.2, περ. α, υποπερ. αα) το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν γηπέδου αυξάνεται σε δώδεκα (12) στρέμματα.

Όπως πάνω.

Για τις Αναπτυσσόμενες περιοχές (Γ) (με γαλάζιο στο χάρτη)

- Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΡΟΤΑΣΗ

Εντός των ορίων της ΠΠΝ υπάρχουν «εγκαταλελειμμένοι οικισμοί» που θα μπορούσαν σύμφωνα με τα παραπάνω να μετατραπούν σε καταλύματα. Εν τούτοις οι οικισμοί αυτοί (λόγω των κριτηρίων της κατηγοριοποίησης) εμφανίζονται να βρίσκονται σε «υπερανεπτυγμένες» ή «ανεπτυγμένες» περιοχές της ΠΠΝ.

Προτείνουμε την οριζόντια εξαίρεσή τους από τις περιοχές κατηγοριοποίησης και την σημειακή – αυτόνομη αντιμετώπισή τους από τις ευεργετικές διατάξεις του ΕΧΠ με βασική προϋπόθεση για την έγκρισή τους την διατήρηση του δημοσίου χαρακτήρα των κοινοχρήστων χώρων.

- Θέσπιση δυνατότητας χαρακτηρισμού, τμημάτων των περιοχών της παρούσας κατηγορίας ως Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης με

προσδιορισμό μέτρων για την αναβάθμιση ή και την ανάπτυξη του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος.

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΡΟΤΑΣΗ

Στο υπό διαβούλευση ΕΧΠ δεν αποτυπώνονται τα κριτήρια χαρακτηρισμού, ούτε η διαδικασία χαρακτηρισμού και εν κατακλείδι τα οφέλη από τη διαδικασία.

Προτείνουμε την αποσαφήνιση της ανωτέρω παραγράφου του ΕΧΠ και όχι τη ρύθμισή της σε επόμενο νομοθέτημα.

Στις κατευθύνσεις για το καθεστώς δόμησης των τουριστικών εγκαταστάσεων προτείνονται για τα **Μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα** που δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας:

- Ο **επιτρεπόμενος αριθμός κλινών** στα μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας **να μην υπερβαίνει τις επιτρεπόμενες κλίνες σε κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα**, σύμφωνα με την κατά περίπτωση ισχύουσα γενική χρήση γης.

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΡΟΤΑΣΗ

Η παραπάνω παράγραφος του υπό διαβούλευση ΕΧΠ δεν θέτει αντικειμενικά – πραγματικά κριτήρια στις επιτρεπόμενες κλίνες των μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Για παράδειγμα θα μπορούσε κύριο ξενοδοχειακό κατάλυμα με άδεια λειτουργίας σε ισχύ να βρίσκεται σε αδράνεια για πολλά έτη αλλά να προσμετράει η δυναμικότητά του στις επιτρεπόμενες κλίνες.

Προτείνουμε τη θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων που έχουν να κάνουν με το πραγματικό δυναμικό κλινών σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΙΝ

Το υπό διαβούλευση σχέδιο ΚΥΑ που εγκρίνει την **Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)**, στην οποία στηρίζεται το **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ)** για τον Τουρισμό, έχει τη λογική της οριζόντιας κατάταξης σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων ανά την επικράτεια.

1. Δεν έχουν ληφθεί υπ' όψη οι ιδιαιτερότητες των Ιονίων νήσων και ειδικά περιοχών όπως η παλιά πόλη της Κέρκυρας (έλλειψη χωροταξικού, χρήσεων γης, UNESCO κλπ), Γεωπάρκο Κεφαλονιάς και Ιθάκης (ενταγμένο στο δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO).
2. Δημιουργεί μία «πίεση» στην δημιουργία νέων αλλά και στη διατήρηση των υφιστάμενων μικρών (οικογενειακών κατά κύριο λόγο) επιχειρήσεων **Ενοικιαζόμενων Δωματίων**.
3. Προσπαθεί να βάλει όριο στον αριθμό των «**χώρων τουρισμού διαμοιρασμού**» (AirBnb) εντάσσοντάς τα στο ίδιο πλαίσιο με τις επιχειρήσεις «**ενοικιαζόμενων δωματίων**».
4. Στις περιγραφές των διαφόρων μορφών Τουρισμού (πολιτιστικός, περιπατητικός κλπ.) δεν γίνεται καμία αναφορά ή πρόβλεψη για ΑΜΕΑ.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

- Προτείνουμε την εισαγωγή στις διάφορες μορφές θεματικών τουρισμών τον **«Θεματικό Τουρισμό ΑμεΑ»**.

Τα άτομα με αναπηρία αντιπροσωπεύουν μια μεγάλη και αναπτυσσόμενη αγορά για τις τουριστικές επιχειρήσεις. Συνήθως ταξιδεύουν σε μεγάλες ομάδες, μένουν για μεγάλες χρονικές περιόδους, γίνονται πιο εύκολα «αφοσιωμένοι/πιστοί πελάτες» σε σύγκριση με τους τουρίστες χωρίς αναπηρία και επιστρέφουν σε μέρη που παρέχουν καλή προσβασιμότητα.

Τα προβλήματα προσβασιμότητας δημιουργούν ιδιαίτερες δυσκολίες στα άτομα με αναπηρίες όταν ταξιδεύουν ως τουρίστες σε διάφορα μέρη ή όταν αδυνατούν να

απολαύσουν ισότιμα, παροχές και υπηρεσίες στον τόπο που έχουν επιλέξει να επισκεφθούν. Έτσι, ως καταναλωτές υπηρεσιών πλέον, συναντούν δυσκολίες σε μια σειρά από υποστηρικτικές διαδικασίες όπως για παράδειγμα, στις μετακινήσεις, στις λίγες επιλογές για ικανοποιητική διαμονή, στην ανυπαρξία πρόσβασης σε παραλίες ή άλλους χώρους τουριστικού ενδιαφέροντος, μουσεία, πάρκα, αεροδρόμια, μετρό, λεωφορεία, πλοία, αρχαιολογικούς χώρους, θέατρα, κινηματογράφους κ.λπ.)

Οι επαγγελματίες του τουριστικού κλάδου οφείλουν να προσαρμόσουν υποδομές και υπηρεσίες για την κάλυψη των τουριστικών αναγκών των ατόμων με αναπηρίες, ως μέρος των δράσεων για την κοινωνική τους ένταξη και αυτό να πιστοποιείται από την πολιτεία.

Η επιβράβευση αυτή μπορεί να αποτελεί κίνητρο για τους επιχειρηματίες στο χώρο του τουρισμού που σε συνδυασμό με μια διαφοροποίηση για το χρόνο απόσβεσης μιας τέτοιας επένδυσης, θα εδραιώσει την ανθρωποκεντρική προσέγγιση, όπου ο τουρισμός είναι καθολικό δικαίωμα, **συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.**

- ✓ Προβολή των Ιόνιων Νησιών στο εξωτερικό ως συμπεριληπτικός τουριστικός προορισμός
- ✓ Δημιουργία κεντρικής βάσης δεδομένων με τους πιστοποιημένους προσβάσιμους πόρους, ελεύθερα προσβάσιμης, (πχ δημόσιοι χώροι, μέσα μεταφοράς, αξιοθέατα κοκ), ώστε οι εθνικές πλατφόρμες τουριστικής προώθησης, οι Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης να μπορούν να αντλήσουν έγκυρες πληροφορίες.
- ✓ Κίνητρο: Ευρωπαϊκό Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης – EU Access City, που έχει θεσμοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2010 και απονέμεται κάθε χρόνο σε πόλεις που βελτίωσαν την προσβασιμότητα των πολιτών (φυσική & διανοητική πρόσβαση) στην καθημερινότητά τους και κατ' επέκταση και στις τουριστικές υπηρεσίες (περιβάλλον, δημόσιοι χώροι, μεταφορές, υποδομές, πληροφορία, επικοινωνία, δημόσιες υπηρεσίες και εγκαταστάσεις).
- ✓ Δράσεις βελτίωσης προσβασιμότητας και ποιοτικής αναβάθμισης στην παραλία όπως: Βελτίωση προσβασιμότητας πεζών από το δημόσιο δρόμο στην είσοδο της περιοχής κολύμβησης και κατάλληλη σήμανση και δίκτυο

διαδρομών πεζοπορίας στην παραλία, χωρίς εμπόδια, το οποίο περιλαμβάνει πεζοδρόμους / σταθερό και συνεχές μονοπάτι από ξύλο στην άμμο.

- ✓ Ανάπτυξη / βελτίωση υποδομών προσβασιμότητας και παροχών σε ΑμεΑ, άτομα με περιορισμένη κινητικότητα ή άτομα με περιορισμένη όραση (π.χ. σύστημα seatrac αυτόνομης εισόδου και εξόδου από τη θάλασσα ή μέσω πλωτών αναπηρικών αμαξιδίων) . Βελτίωση και ανάπτυξη κατάλληλων υποστηρικτικών δομών ιδιαίτερα σε παραλίες υψηλής επισκεψιμότητας. Τοποθέτηση απαραίτητων σημάνσεων κατά μήκος της ακτογραμμής για την ασφάλεια των λουόμενων
- ✓ Βελτίωση υποδομών μεταφορών (λιμάνια, συγκοινωνιακές πύλες) και συνθηκών πρόσβασης του αστικού περιβάλλοντος(με ράμπες, διαδρομές με κατάλληλη πλακόστρωση για τυφλούς, συστήματα σήμανσης, πληροφόρησης και διέλευσης πεζών, απελευθέρωση πεζοδρομίων από κάθε είδους εμπόδια για ανεμπόδιστη αστική κινητικότητα κ.α.) για εξασφάλιση προσβασιμότητας και πλήρους προσπελασιμότητας από άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα
- ✓ Βελτίωση του οδικού δικτύου που οδηγεί σε δημοφιλείς παραλίες της Περιφέρειας και σαφώς χωροθετημένοι χώροι παρκαρίσματος με εξορθολογισμό των τιμών στάθμευσης και δεσμευμένους χώρους για ΑμεΑ ή με περιορισμένη κινητικότητα, όσο το δυνατόν πιο κοντά στην είσοδο.
- ✓ Μια εκστρατεία ενημέρωσης (προγραμματισμένη δραστηριότητα) για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το θέμα των εμποδίων στους δημόσιους χώρους και των δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην εξάλειψή τους. Ένας από τους στόχους της εκστρατείας είναι επίσης να εκπαιδεύσει τους κατοίκους να είναι φιλικόι προς το περιβάλλον τους και να μην δημιουργούν (ασυνείδητα) εμπόδια για τους άλλους.
- ✓ Ως προς τους προσβάσιμους δημόσιους χώρους, το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο θέτει μεν την προσβασιμότητα ως αναπόσπαστο στοιχείο των κτιρίων και των υπαίθριων χώρων, ωστόσο θα πρέπει να εισαχθούν βελτιώσεις, ενώ προκύπτουν περιπτώσεις όπου χρειάζεται οι υφιστάμενες διευκολύνσεις να συμμορφωθούν με τις απαιτούμενες προδιαγραφές. Μόλις γίνουν πλήρως προσβάσιμοι οι δημόσιοι χώροι, θα πρέπει να ελέγχονται, να πιστοποιούνται

από ανεξάρτητο φορέα και να καταχωρούνται σε μια ελεύθερα προσβάσιμη κεντρική βάση δεδομένων.

- **Προτάσεις ανά Περιφερειακή Ενότητα**

Παρακάτω παρατίθενται προτάσεις εξειδικευμένες ανά Περιφερειακή Ενότητα ΠΙΝ, ενώ στο Παράρτημα ΙΙ βρίσκονται εισηγήσεις, όπως αυτές κοινοποιήθηκαν στην Περιφέρεια από διάφορους φορείς.

Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Μέσα από διαλογική συζήτηση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ διάφορων φορέων στη Ζάκυνθο έγινε κατ' αρχήν αποδεκτό από όλους πως η ανάγκη για την **ολοκλήρωση του Πολεοδομικού Σχεδιασμού σε Τοπικό επίπεδο** είναι βασική για την περαιτέρω ανάπτυξη του νησιού, καθώς μέσω αυτού του σχεδιασμού **θα οριστούν οι χρήσεις γης** στο σύνολο του νησιού και επομένως θα προσδιοριστούν με σαφή όρια οι περιοχές που μπορούν να αναπτυχθούν οι διάφορες οικονομικές δραστηριότητες. Επιτακτικής ανάγκης είναι επίσης και η **Μελέτη Φέρουσας Ικανότητας** για την Ζάκυνθο καθώς θα υποδείξει (α) το επίπεδο της υφιστάμενης κατάστασης στο νησί από άποψη κτιριακών κατασκευών, υποδομών αλλά και πόρων, (β) τα διάφορα προβλήματα που εντοπίζονται και (γ) τις δυνατότητες ανάπτυξης του τόπου. Πέραν αυτών συντάχθηκαν και οι παρακάτω, πιο εξειδικευμένες προτάσεις:

- Να γίνει η κατηγοριοποίηση των περιοχών ανά Τοπική κοινότητα και όχι ανά Δημοτική Ενότητα. Άλλες συνθήκες έχουν διαμορφωθεί για παράδειγμα στην Τοπική Κοινότητα Παντοκράτορα (Λαγανά) και άλλες στην Τοπική Κοινότητα Κερίου που ανήκουν στην Δημοτική Ενότητα Λαγανά.
- Οι Δημοτικές Ενότητες Ζακυνθίων – Λαγανά – Αρκαδίων να αλλάξουν κατηγορία από Περιοχές Ελέγχου, σε Ανεπτυγμένες Περιοχές και να εξεταστεί αν πρέπει να χαρακτηριστούν Περιοχές Ελέγχου συγκεκριμένες Τοπικές Κοινότητες, αυτών των Δημοτικών Ενοτήτων.
- Απαιτείται άμεση στήριξη της κυβέρνησης με χρηματοδοτικά εργαλεία προκειμένου να δημιουργηθούν οι απαραίτητες υποδομές. Με δεδομένη την σημαντική συνεισφορά της Ζακύνθου στο ΑΕΠ της χώρας μας, απαιτείται να υπάρξει ανταπόδοση με έργα από την Πολιτεία.

- Καθορισμός προδιαγραφών για τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως περιοχές με Δυνατότητα Ανάπτυξης και Αναπτυσσόμενες Περιοχές.
- Καθορισμός προδιαγραφών για την δημιουργία νέων καταλυμάτων ή εκσυγχρονισμός παλαιών με έμφαση η ακόμα και υποχρέωση του μηδενικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος από τις επιχειρήσεις

Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ & ΙΘΑΚΗΣ

Οι προτάσεις της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας και Ιθάκης για το νέο Ειδικό Χωροταξικό Σχέδιο Τουρισμού διαμορφώθηκαν κατόπιν διαβουλεύσεων που έγιναν μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων της Κεφαλονιάς (Συμπολίτευσης και Αντιπολίτευσης) των Δήμων της Κεφαλληνίας και τον φορέων του τουρισμού. Σε αυτές λήφθηκαν υπόψη και πάγιες θέσεις της Περιφέρειας επί χωροταξικών θεμάτων, οι οποίες έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς στα Περιφερειακά Συμβούλια και έχουν ληφθεί σχετικές αποφάσεις.

Το νομοσχέδιο συζητήθηκε εκτενώς με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε κατηγορίας χωροταξικού σχεδιασμού που αφορά την Κεφαλονιά (Β, Γ και Ε) και την Ιθάκη (Γ) και τις προϋποθέσεις ανάπτυξης θεματικού τουρισμού (τουρισμός κρουαζιέρας, θρησκευτικός, κλπ). Από όλους τους φορείς συμφωνήθηκε η σπουδαιότητα της ενσωμάτωσης ορθών κατευθύνσεων για τον χώρο και οι οποίες θα πρέπει να μπορούν να προβλεφθούν από τον υποκείμενο σχεδιασμό και δη το Περιφερειακό Χωροταξικό Σχέδιο που χρήζει αναθεώρησης.

Ως σημαντικότερο μειονέκτημα αναδείχθηκε η οριζόντια αντιμετώπιση της ανάπτυξης του Τουρισμού σε εθνικό επίπεδο χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιμέρους τοπικές ιδιαιτερότητες και συνθήκες.

Ειδικότερα σε ότι αφορά την κατηγοριοποίηση της Κεφαλονιάς σε Αναπτυσσόμενες και Αναπτυγμένες περιοχές, **όλες οι απόψεις συγκλίνουν στο ότι η Κεφαλονιά στο σύνολό της (πλην της περιοχής των Ομαλών που κατατάσσεται ως κατηγορία Ε) θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως κατηγορία Γ** η οποία αφορά στις Αναπτυσσόμενες περιοχές. Ήταν κοινώς αποδεκτό, κατά τη συζήτηση, πως τα χαρακτηριστικά των Αναπτυγμένων περιοχών (όπως αυτά περιγράφονται στο νομοσχέδιο) δεν αντιπροσωπεύουν τον τουριστικό χαρακτήρα των περιοχών των πρώην Δήμων Ελείου-

Πρόννων¹ και Λειβαθούς και κατόπιν δημιουργείται στρεβλή αντίληψη για τις τοπικές συνθήκες.

Σε ότι αφορά τις υφιστάμενες τουριστικές μονάδες είναι κρίσιμο να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία τους και να μην παρακωλυθεί η οποιαδήποτε δυνατότητα επέκτασης και ανάπτυξής τους μέσω του νέου ΕΧΠ-Τουρισμού.

Επιπρόσθετα ιδιαίτερη αντίδραση διατυπώθηκε από την Ομοσπονδία Καταλυμάτων Κεφαλονιάς και Ιθάκης για την πρόβλεψη στο νομοσχέδιο της μη δυνατότητας ανάπτυξης επιχειρήσεων Ενοικιαζομένων Δωματίων στις περιοχές της κατηγορίας Β, οι θέσεις της οποίας βρίσκονται στο παράρτημα της παρούσας.

Τέλος, τονίστηκε πως αποτελούν πάγιες θέσεις της Π.Ε. Κεφαλονιάς:

- η μη εγκατάσταση νέων ανεμογεννητριών και φωτοβολταϊκών στην Κεφαλονιά.
- η μη επέκταση ιχθυοκαλλιεργειών και η μη ανάπτυξη νεών.

Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Σε ότι αφορά την Περιφερειακή Ενότητα Κέρκυρας πραγματοποιήθηκαν διάφορες συναντήσεις τόσο με τους Δημάρχους και Αντιδημάρχους Τουρισμού του κάθε δήμου, όσο και με το τοπικό τμήμα του ΤΕΕ αλλά και με ξενοδοχειακούς φορείς.

Συμπέρασμα όλων είναι πως κατ' αρχήν το υπό διαβούλευση πλαίσιο **αδυνατεί να αποτυπώσει τις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας** στο σύνολο αλλά και ειδικά των περιοχών της Κέρκυρας, των Παξών και των Διαποντίων Νήσων, καθώς η κάθε περιοχή αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο. Η γενίκευση της κατηγοριοποίησης της περιοχής ανά δημοτική ενότητα αντιμετωπίζει εσφαλμένα τον τόπο με αποτέλεσμα περιοχές οι οποίες κάθε άλλο παρά κορεσμένες είναι, να κατατάσσονται στη γενική κατηγορία στην οποία εντάσσεται όλη η ΔΕ. Ακόμη, κρίθηκε ιδιαίτερα αρνητικό από όλους ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα ενοικιαζόμενα δωμάτια από το υπό εξέταση πλαίσιο καθώς αφενός δεν προκρίνεται η διατήρηση των υφιστάμενων αλλά αποκόπτεται και η δημιουργία νέων, μην λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο κτιριακό δυναμικό της περιοχής.

Έγινε ιδιαίτερη μνεία σε θέματα που έχουν να κάνουν στον διαφορετικό τρόπο λειτουργίας με τον οποίο διέπονται αυτή τη στιγμή οι επιχειρήσεις διαμοιρασμού από

¹ Στο παράρτημα βρίσκεται τοποθέτηση της Δημοτικής Κοινότητας Πόρου σχετική με το Ειδικό Χωροταξικό για τον Τουρισμό.

τα υπόλοιπα ξενοδοχειακά καταλύματα (κύρια και μη κύρια) με αποτέλεσμα τα μεν πρώτα να μην τηρούν κανόνες ασφαλείας κατά τη λειτουργία τους και τη φιλοξενία τουριστών και τα ξενοδοχειακά καταλύματα να πρέπει να εναρμονίζονται με πολύ αυστηρούς όρους για να λειτουργήσουν και να υπόκεινται και σε τακτικούς ελέγχους για να διατηρούν την άδεια λειτουργίας τους.

Στο πλαίσιο αυτό προτάθηκε να μπορούν να ενσωματωθούν δείκτες βιωσιμότητας για τη σύσταση και λειτουργία νέων και υφιστάμενων ξενοδοχειακών μονάδων, οι οποίοι θα υποδεικνύουν την συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους αλλά θα είναι και ένας τρόπος αποτύπωσης της συμβολής που έχει η κάθε μονάδα προς τον στόχο της προστασίας του κλίματος.

Τέλος, συμφωνήθηκε πως θα πρέπει η κυβέρνηση, πέρα των θεμάτων που αναφέρονται παραπάνω και καθώς το μοντέλο που προωθείται τα τελευταία χρόνια αλλά και όσα προτείνει το υπό εξέταση πλαίσιο κάθε άλλο παρά δυναμώνουν την τοπική οικονομία και τους τοπικούς επιχειρηματίες, να κατευθύνει μεγαλύτερο μέρος των χρηματοδοτήσεων τόσο προς τη βελτίωση των υπαρχουσών υποδομών (που σε κάποιες περιοχές δεν έχουν βελτιωθεί εδώ και πολλά χρόνια) όσο και προς την ενίσχυση μικρών καταλυμάτων που αυτή τη στιγμή στηρίζουν πολύ μεγάλο μέρος της τοπικής οικονομίας και δεν τυγχάνουν καμίας οικονομικής βοήθειας.

Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Στην Π.Ε. Λευκάδας το θέμα εξετάστηκε από τους διάφορους Δήμους της περιοχής, οι οποίοι μέσα από διαλογικές συζητήσεις μας απέστειλαν τις απόψεις τους. Στην προκειμένη γίνεται αντιληπτό πως βασικό μέλημα όλων των Δήμων που απαρτίζουν την Π.Ε. είναι η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής με ομαλή συνύπαρξη τουριστών και κατοίκων. Κατ' αρχήν εντοπίζεται η ανεπάρκεια ορθού χαρακτηρισμού των περιοχών μέσω του δείκτη που χρησιμοποιείται, ενώ χαρακτηρίζεται ως κυρίαρχης σημασίας ο σαφής προσδιορισμός των περιοχών που θα αναπτυχθεί ο τουρισμός κυρίως μέσω της μελέτης για τη φέρουσα ικανότητα αλλά και του καθορισμού χρήσεων γης από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΌΡΑΜΑ

Κάθε περιοχή, και πόσο μάλλον τα Ιόνια νησιά, παρουσιάζει εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά τόσο από άποψης ποσότητας κλινών και ποιότητας κτιριακού δυναμικού και υπαρχουσών υποδομών, όσο και από την άποψη των ειδικών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών συνθηκών που υφίστανται σε αυτήν.

Το υπό εξέταση πλαίσιο έχει προσδιορίσει γενικές κατηγορίες χώρου και έχει ορίσει ειδικές κατευθύνσεις και ρυθμίσεις για τις περιοχές αυτές, χωρίς όμως να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής (όπως για παράδειγμα το που καταλέγεται το υφιστάμενο κτιριακό δυναμικό αυτής από άποψη τουριστικής κατάταξης), ούτε το αν έχει ή όχι την δυνατότητα (από άποψης φέρουσας ικανότητας) η περιοχή να φιλοξενήσει μεγάλους οργανωμένους υποδοχείς.

Με σεβασμό στην ιστορία, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον, ο τόπος μας χρειάζεται ένα ρεαλιστικό όραμα για την περαιτέρω βιώσιμη ανάπτυξή του.

Η κυριότερη οικονομική δραστηριότητα, ο τουρισμός, απαιτείται να παραμείνει ανθηρός και ενισχυόμενος σε μια βιώσιμη προοπτική.

Να αρθούν τα προβλήματα της εποχικότητας μέσω της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και να δημιουργηθούν οι απαραίτητες και αυτονόητες υποδομές που φέρνουν σταθερές επενδύσεις και δημιουργούν αισιοδοξία για το μέλλον.

Τα Ιόνια Νησιά χρειάζονται:

- Βελτίωση των υποδομών για τη βιώσιμη ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος.
- Ανασυγκρότηση του κτιριακού τουριστικού δυναμικού με ταυτόχρονη προσαρμογή του στις σύγχρονες απαιτήσεις, με γνώμονα την βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του φυσικού πλούτου,
- Επιμόρφωση του προσωπικού που ασχολείται με τουριστικές δραστηριότητες και αποτελεί την πρώτη επαφή του επισκέπτη με τον τόπο μας.
- Στήριξη Περιφερειακής Οικονομίας (Δράσεις τουριστικής προβολής, Προβολή της γαστρονομίας των Ιονίων Νησιών και των τοπικών προϊόντων).
- Τουρισμός και Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT)- Ευφυείς Πόλεις.

- Στήριξη ενεργειών για την προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, σύμφωνα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε νησιού.
- Ενέργειες διασύνδεσης τουριστικού προϊόντος με φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους.
- Δικτύωση φορέων και στήριξη για τη δημιουργία DMMO (Οργανισμός Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού). Σύμπραξη ΠΙΝ και Ιονίου Πανεπιστημίου, μαζί με ΟΤΑ Α΄-βαθμού και φορέων τουρισμού.

Η ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος αποτελεί το πρώτο και βασικότερο ζητούμενο για την τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων. Ταυτόχρονα, απαιτείται μια προσαρμοστική και ευέλικτη στρατηγική για την στοχευμένη παρέμβαση σε τομείς οι οποίοι αφορούν ανώτερα επίπεδα λήψης αποφάσεων.

Η στήριξη της επιχειρηματικότητας θα πρέπει κατά κύριο λόγο να επικεντρώνεται περισσότερο στην παροχή βοήθειας προς τις δυναμικές «μικρές» και «πολύ μικρές» επιχειρήσεις με στόχο να αναπτυχθούν στην “Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης” και στη συμβολή στην προσπάθεια της Περιφέρειας να βελτιώσει τη θέση της στην οικονομική αλυσίδα.

Η Περιφερειακή Αρχή από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων της, έχει θέσει ως προτεραιότητα την αναγκαιότητα της αναπτυξιακής ανασυγκρότησης του τουριστικού προϊόντος στα νησιά μας.

Η μονοκαλλιέργεια του τουρισμού στην ΠΙΝ είναι αδιαμφισβήτητη, αλλά πρέπει να συνδυαστεί με ταυτόχρονη ανάπτυξη στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα για παράδειγμα ανάπτυξη μεταποιητικών μονάδων στον κλάδο της ελαιοπαραγωγής – συσκευασίας – τυποποίησης.

Πρέπει να τεθούν ρεαλιστικοί μεν στόχοι αλλά προσαρμοσμένοι στις τοπικές ανάγκες σε επίπεδο Δημοτικής ενότητας της Περιφέρειας μας.

Από την πλευρά μας πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να επιτύχουμε την τοπική ανάπτυξη **αναδεικνύοντας τις αναπτυξιακές δυνατότητες της κάθε περιοχής** επισημαίνοντας παράλληλα τις ιδιαίτερες κοινωνικές ανάγκες της με τον καλύτερο τρόπο.

Απαιτείται η κατάρτιση Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης, εναρμονισμένο με τις «πραγματικές» ανάγκες των νησιών μας με στόχο να δώσουμε μεγαλύτερη οικονομική και παραγωγική αξία στον τόπο μας, να βελτιώσουμε τις υπάρχουσες δομές, να αξιοποιήσουμε την τοπική παραγωγή, να προστατεύσουμε την φυσική μας κληρονομιά και να συνδέσουμε τις δραστηριότητές μας (πολιτιστικές, περιβαλλοντικές κλπ) ώστε να ενισχύσουμε την προστιθέμενη αξία της τοπικής μας ταυτότητας.

Η υψηλή αναγνωρισιμότητα της ΠΙΝ ως τουριστικού προορισμού της Μεσογείου, σε συνδυασμό με τους ποικίλους (φυσικοί, πολιτιστικοί, παραγωγικοί) πόρους των νησιών, παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης της διεθνώς προωθούμενης αειφορίας του τουριστικού μοντέλου.

Ως κύριες κατευθύνσεις προτείνονται:

(**A**) Το υπό διαβούλευση πλαίσιο να διευρυνθεί και συμπεριλάβει **«Σχέδιο Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης και Διαχείρισης Περιοχής»** (κατά τα ανωτέρω) με σκοπό να τονώσει την τουριστική ανάπτυξη υπό το πρίσμα των ιδιαιτεροτήτων της κάθε περιοχής.

(**B**) Η ανασυγκρότηση του τουριστικού προϊόντος των Ιονίων Νήσων και η επίτευξη των επιθυμητών στόχων ανάπτυξης πρέπει να αποτελέσει **Εθνικό Στόχο** με την συγκρότηση ενός πολυχρηματοδοτούμενου **«Ειδικού Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος»** εξειδικευμένο στις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας, ως αποτέλεσμα του παραπάνω σχεδίου ολοκληρωμένης ανάπτυξης (A).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Α/Α	ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΧΟΛΙΟ
1	ΚΥΑ, σελ. 5	<p><i>Β. Εκτιμώντας ιδίως ότι:</i></p> <p><i>8. Η δαπάνη ανά ταξίδι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος το 2009 άγγιξε τα 697 ευρώ, ενώ το 2019 η δαπάνη ανά ταξίδι φτάνει τα 535 ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση, η οποία εν μέρει οφείλεται και στη μείωση της μέσης διάρκειας παραμονής μεταξύ των δύο συγκρινόμενων ετών</i></p>	<p>Το οποίο, ωστόσο, μπορεί και να υποδεικνύει το ότι επισκέπτεται τον τόπο κόσμος που έχει λιγότερα χρήματα να δαπανήσει.</p>
2	ΚΥΑ, σελ. 5	<p><i>Β. Εκτιμώντας ιδίως ότι:</i></p> <p><i>9. Ο ελληνικός τουρισμός έχει υποστεί πλήγματα (Covid19 κ.λπ.) που επηρέασαν την ανοδική πορεία του. Ωστόσο κατά την ανάκαμψη,...</i></p>	<p>Είναι λίγο οξύμωρο να μιλάμε για ανάκαμψη το 2022, όταν ακόμα δεν είχαν αρθεί εξ' ολοκλήρου οι περιορισμοί από την πανδημία (και σε άλλα κράτη όχι μόνο στην Ελλάδα).</p>
3	ΚΥΑ, σελ. 7, ΑΡΘΡΟ 1	<p><i>2.ε) ..., την αντιμετώπιση φαινομένων υπερτουρισμού αξιοποιώντας με κατάλληλο τρόπο την ιδιαιτερότητα της ανομοιογένειας του Εθνικού χώρου.</i></p>	<p>Δηλαδή όπου υπάρχει υπερτουρισμός θα προωθείται ο κόσμος στις γειτονικές περιοχές; πχ ΠΙΝ θα στέλνει τον κόσμο στην Ήπειρο-Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησο; Αν συμβαίνει αυτό, ο τόπος ο οποίος "χάνει" τον κόσμο να έχει κάποια αντισταθμιστικά οφέλη.</p>
4	ΚΥΑ, σελ 9, ΑΡΘΡΟ 3	<p><i>Οι περιοχές αυτές απεικονίζονται στον Χάρτη 1 και τα όρια τους ταυτίζονται με τα όρια των Δημοτικών Ενοτήτων.</i></p>	<p>Το δεδομένο αυτό σε συνάρτηση με τη χρήση του δείκτη (κλίνας/1000 στρέμματα) μπορεί μερικώς να έχει οδηγήσει σε εσφαλμένη κατηγοριοποίηση του χώρου με βάση τη χωρική διάρθρωση των τουριστικών</p>

			καταλυμάτων προκαλώντας γενικεύσεις σε περιοχές οι οποίες στην πραγματικότητα παρουσιάζουν αυτά τα χαρακτηριστικά μόνο σε ένα τμήμα της ΔΕ. Θα ήταν σοφότερο να χρησιμοποιηθεί σε κατώτερο επίπεδο, ίσως Δημοτικής Κοινότητας.
5	ΚΥΑ, σελ 9, ΑΡΘΡΟ 4	<i>1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 4447/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 του Ν. 4759/2020, τα ΠΧΠ δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και τροποποιούν, μόνον εάν παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το ΕΧΠ.</i>	Λόγω της ιδιαιτερότητας του ελληνικού χώρου, καλό θα ήταν να δίνεται η δυνατότητα στα ΠΧΠ να προσαρμόζει τις κατευθύνσεις και τις ρυθμίσεις που ορίζονται στο παρόν, ώστε να ανταποκρίνονται το μέγιστο δυνατό στις διαφορετικές συνθήκες που έχει κάθε Περιφέρεια.
6	ΚΥΑ, σελ 9, ΑΡΘΡΟ 4	<i>3. Κατά την ανωτέρω διαδικασία εναρμόνισης των ΠΧΠ και των ΘΧΠ, πρέπει να λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα: α. Τα ΠΧΠ μπορούν να διατυπώνουν αναλυτικότερα τις κατευθύνσεις ή ρυθμίσεις του παρόντος ΕΧΠ και να προσθέτουν νέα στοιχεία σε αυτές, τα οποία όμως δεν θα έρχονται σε αντίθεση με τον πυρήνα αυτών των κατευθύνσεων ή ρυθμίσεων.</i>	Όπως πάνω, η εξειδίκευση των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων της κάθε περιοχής να προκύπτει από τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και τις ιδιαιτερότητές της.
7	ΚΥΑ, σελ 10, ΑΡΘΡΟ 4	<i>1. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ Οι περιοχές στις οποίες κατηγοριοποιείται ο εθνικός χώρος σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος πλαισίου, μπορούν να τροποποιούνται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου, μεταβάλλοντας κατά μία το πολύ βαθμίδα τον χαρακτηρισμό, σε επίπεδο διοικητικής υποεπότητας (Δημοτικής – Τοπικής Κοινότητας) ή τμήματος αυτής, καθώς</i>	Καλό θα ήταν το πλαίσιο να παραμείνει αυστηρό και να επηρεαστεί ελάχιστα (κυρίως ως προς την κατάταξη των περιοχών) από τον υποκείμενο σχεδιασμό, ο οποίος ενίοτε και λόγω πιέσεων δεν διατηρεί την απαιτούμενη υποκειμενικότητα.

		<i>επίσης μπορεί να τροποποιείται το απαιτούμενο με βάση το παρόν ελάχιστο εμβαδόν γηπέδου και οι επιτρεπόμενες κατηγορίες νέων καταλυμάτων.</i>	
8	ΚΥΑ, σελ. 10, ΑΡΘΡΟ 4	<i>2. ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ, Α. Τουρισμός - Βιομηχανία: Στις περιοχές ελέγχου (Α), αναπτυγμένες (Β) ή αναπτυσσόμενες (Γ) η χωροθέτηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων μέσης και υψηλής όχλησης επιβάλλεται κατά κανόνα να γίνεται σε οργανωμένους υποδοχείς</i>	Συμφωνούμε με το να δημιουργηθούν οργανωμένοι υποδοχείς-να εξεταστεί το αν προκρίνεται στην εθνική νομοθεσία η κατασκευή οργανωμένου υποδοχέα και τι μορφής-να εναρμονιστεί και το ΕΧΠ Βιομηχανίας όπου χρειάζεται.
9	ΚΥΑ, σελ. 10, ΑΡΘΡΟ 4	<i>2. ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ, Α. Τουρισμός - Βιομηχανία: Η τυχόν σημειακή χωροθέτηση της βιομηχανίας δεν πρέπει να θίγει το περιβάλλον και το τοπίο ως τουριστικούς πόρους.</i>	Δεν προβλέπεται πουθενά το τι θα γίνει με τις υφιστάμενες μονάδες , όπως πχ το αν θα διατηρήσουν τη θέση τους ή αν θα πρέπει να μετακινηθούν σε περίπτωση που βρίσκονται εντός 'τουριστικής ζώνης'. Προτείνεται να δοθούν επιπλέον κίνητρα για μετεγκατάσταση των μονάδων αυτών σε οργανωμένο υποδοχέα αλλά και να προσδιοριστούν όλες οι διευκρινήσεις από τον υποκείμενο σχεδιασμό.
10	ΚΥΑ, σελ. 10, ΑΡΘΡΟ 4	<i>2. ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ, Β. Τουρισμός - Εξόρυξη: Η επέκταση της δραστηριότητας στις περιοχές αυτές και σε τμήματα που εντοπίζονται νέα κοιτάσματα, είναι δυνατή ύστερα από συνεκτίμηση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων</i>	Να υπάρξει πρόβλεψη για το τι θα γίνει με τις θαλάσσιες εξορύξεις αλλά και τις περιοχές που θα βρίσκονται κοντά σε αυτές και (μπορεί να) εξαρτώνται από τον τουρισμό.
11	ΚΥΑ, σελ. 10, ΑΡΘΡΟ 4	<i>2. ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ, Δ. Τουρισμός - Υδατοκαλλιέργειες: Η χωροθέτηση νέων μονάδων υδατοκαλλιέργειών πρέπει να αποφεύγεται στις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως</i>	Θεωρούμε ότι θα ήταν πιο σοφό να οριστούν συγκεκριμένες περιοχές από τον υποκείμενο σχεδιασμό

		<i>Περιοχές ελέγχου (Α), αναπτυγμένες (Β), αναπτυσσόμενες (Γ), ή παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού.</i>	καθώς στα νησιά έχουμε ήδη εγκατεστημένες μονάδες υδατοκαλλιέργειών.
12	ΚΥΑ, σελ. 11, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Κατευθύνσεις: 2. Μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων, απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού, και κατεδάφιση μη αξιόλογων ή μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων που προσβάλλουν το τοπίο.</i>	Προτείνουμε να προωθηθεί και η επανάχρηση/απόδοσή τους σε άλλες χρήσεις όπως για παράδειγμα ξενώνες φιλοξενίας νεών, δασκάλων, ιατρών, πυροσβεστών, κα. Θα πρέπει να γίνει ορθότερος προσδιορισμός κριτηρίων προ κατεδάφισης πχ παροχή οικονομικών ανταμοιβών στους ιδιοκτήτες. Να προβλεφθεί σαφώς το τι θα γίνει με τις εν ενεργεία μονάδες, οι οποίες θα κριθούν μή αξιόλογες και αυτό να οριστεί στις μεταβατικές διατάξεις.
13	ΚΥΑ, σελ. 11, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Κατευθύνσεις: 3. Αναβάθμιση και μετατροπή υφισταμένων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε ΟΜΑΤ.</i>	Κρίνουμε πως μία τέτοια κίνηση θα ενισχύσει περαιτέρω τον μαζικό τουρισμό σε μονάδες απροσπέλαστες από έξω και πως η τοπική οικονομία δεν επωφελείται σε μεγάλο βαθμό από την κατασκευή οργανωμένων υποδοχέων. Προτείνουμε: 1) Να οριστεί μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός οργανωμένων μονάδων ανά νησί από τη μελέτη φέρουσας ικανότητας. 2) Να θεσπιστούν αυστηρότεροι όροι διατήρησης της άδειας λειτουργίας των μονάδων αυτών και 3) Να προσδιοριστούν από την νομοθεσία ισχυρότεροι μηχανισμοί ελέγχου-με παράλληλη υπαλληλική στήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών.
14	ΚΥΑ, σελ. 12, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Κατευθύνσεις: 10. Καθορισμός περιορισμών στον αριθμό των «χώρων τουρισμού διαμοιρασμού» και των απλών ενοικιαζόμενων</i>	Καθώς υπάρχει μία παρανόηση στο κείμενο της ΚΥΑ, όπου σε άλλο σημείο ο περιορισμός ορίζεται με απόλυτο μέγεθος αριθμού κλινών (και όχι ως ποσοστό),

		<i>δωματίων, ως ποσοστού των κλινών των κύριων τουριστικών καταλυμάτων.</i>	προτείνουμε αρχικά να προσδιοριστεί σε απόλυτο αριθμό και δευτερευόντως οι περιορισμοί αυτοί να εξειδικεύονται ξεχωριστά για τους χώρους διαμοιρασμού και ξεχωριστά για τα ενοικιαζόμενα δωμάτια-καθώς αποτελούν διαφορετική μορφή τουριστικού προϊόντος.
15	ΚΥΑ, σελ. 12, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Κατευθύνσεις: 11. Θέσπιση ειδικού τέλους υπέρ του Πράσινου Ταμείου, επί των δραστηριοτήτων του τουρισμού (συμπεριλαμβανόμενου του τουρισμού διαμοιρασμού και των απλών ενοικιαζόμενων δωματίων)</i>	Συμφωνούμε επί της αρχής με τη θέσπιση ειδικού τέλους και συνδυαστικά προτείνουμε: 1. Να εξαιρεθούν τα απλά ενοικιαζόμενα, καθώς στο παρελθόν το παρόν μέτρο δεν έχει λειτουργήσει ποτέ ανταποδοτικά. 2. Κατεύθυνση των τελών αυτών απευθείας στην τοπική αυτοδιοίκηση και όχι στο Πράσινο Ταμείο ή έστω ένα ποσοστό να αποδίδεται στο πράσινο ταμείο. 3. Να προβλεφθεί ο ορισμός τελών στους χρήστες του αεροδρομίου και των λιμένων τα οποία θα εισπράττονται απευθείας κατά το κλείσιμο του εισιτηρίου και να αποδίδονται στην τοπική αυτοδιοίκηση.
16	ΚΥΑ, σελ. 12, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Κατευθύνσεις: 12. Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου</i>	Ο σχεδιασμός χρήσεων γης μεταξύ άλλων θα πρέπει να στοχεύει: στον διαχωρισμό των οικιστικών περιοχών από τις βιομηχανικές περιοχές για την αποφυγή των επιπτώσεων των τεχνολογικών καταστροφών λαμβάνοντας υπόψη τους φυσικούς κινδύνους που μπορεί να απειλούν την ευρύτερη περιοχή.
17	ΚΥΑ, σελ. 12, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Κατευθύνσεις: 12. ...περιορισμός της δημιουργίας νέων εγκαταστάσεων/χρήσεων μη συμβατών με την τουριστική</i>	Να μην προωθηθεί η μονοκαλλιέργεια του τουρισμού. Να οριστούν οργανωμένοι υποδοχείς κατά

		<i>δραστηριότητα (ιδίως βιομηχανικές/βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις χονδρικού εμπορίου, κτίρια και γήπεδα αποθήκευσης, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις).</i>	προτεραιότητα σε περιοχές που εξαρτώνται κατά βάση από τον τουρισμό πχ Κέρκυρα.
18	ΚΥΑ, σελ. 12, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Ρυθμίσεις: 1. ...Στις ίδιες περιοχές εντός του δικτύου Φύση 2000 η ανάπτυξη νέων τουριστικών υποδομών επιτρέπεται μόνο μετά τον καθορισμό σχεδίων διαχείρισης.</i>	Προτείνουμε να θεσπιστούν, ήδη από την παρούσα ΚΥΑ, πιο αυστηροί περιορισμοί για τις περιοχές προστασίας και ακριβέστερος προσδιορισμός των ειδικών όρων που θα ισχύουν, πχ ανάπτυξη μόνο εναλλακτικού τουρισμού χωρίς κατασκευές ήπιας ανάπτυξης που προτείνονται σε άλλο σημείο.
19	ΚΥΑ, σελ. 12, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Α) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, Ρυθμίσεις: 2. Επιτρεπόμενη κατασκευή νέων καταλυμάτων σε κατηγορίες 4 και 5 αστερών. Υιοθέτηση της ρύθμισης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.</i>	Προτείνουμε να προστεθεί στο παρόν και πρόβλεψη για συγχώνευση υφιστάμενων μονάδων με σκοπό την λειτουργική τους αναβάθμιση. Ίσως παροχή (φορολογικών) κινήτρων για την αναβάθμιση των υφιστάμενων μονάδων.
20	ΚΥΑ, σελ. 13, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Γ) ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ</i>	Δεν ορίζονται στην παρούσα όρια αρτιότητας και δεν περιγράφεται τι θα γίνει με τις προστατευόμενες περιοχές που εντοπίζονται σε αυτή την κατηγορία χώρου.
21	ΚΥΑ, σελ. 13, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Γ) ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ, Κατευθύνσεις: 5. Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.</i>	Δεν είμαστε αρνητικοί επί της αρχής, ωστόσο καλό θα ήταν να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω: 1. Σύμφωνα με την κατάταξη του χώρου δεν προβλέπεται σε μεγάλο μέρος της ΠΙΝ η δημιουργία τέτοιων οικισμών (πχ η Κέρκυρα κατατάσσεται στις κατηγορίες Α και Β). 2. Πρέπει μέσω του παρόντος να οριστούν σοβαροί περιορισμοί, καθώς επίσης να διασφαλιστεί πως αυτοί οι οικισμοί θα παραμείνουν προσβάσιμοι στο κοινό.

			<p>3. Να οριστεί ένα ποσοστό επί των οικημάτων των οικισμών και όχι το σύνολο του οικισμού.</p> <p>4. Να τεθούν υποχρεώσεις ανταποδοτικού χαρακτήρα προς τους επενδυτές σχετικές με τον δημόσιο χώρο (πχ υποχρέωση για αναπλάσεις).</p>
22	ΚΥΑ, σελ. 15, ΑΡΘΡΟ 5	<i>(Ε) ΜΗ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ, Κατευθύνσεις: 5. Παροχή κινήτρων από τα εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 32 και των άρθρων 34 έως 38 του ν. 4759/2020 (όπως ευνοϊκότεροι όροι δόμησης, μείωση των απαιτούμενων κριτηρίων του άρθρου 38, κ.λπ.).</i>	Θεωρούμε πως κάτι τέτοιο ενδεχομένως να προωθήσει την αύξηση της δόμησης σε περιοχές που τώρα είναι αδόμετες. Προτείνουμε να παραμείνουν αυστηροί οι όροι μέσω του παρόντος και να μην δοθεί τόσο μεγάλη ευχέρεια στον υποκείμενο σχεδιασμό να τροποποιεί τα όρια αρτιότητας. Εναλλακτικά να οριστεί στην παρούσα ένα κατώτο όριο δόμησης.
23	ΚΥΑ, σελ. 15, ΑΡΘΡΟ 6	<i>Α. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (Ν) ΝΗΣΙΑ</i>	Να προσδιοριστεί σαφώς τι γίνεται με τον συντελεστή δόμησης για Σύνθετα Τουριστικά Καταλύματα όπως αυτό αναγράφεται στην ΣΜΠΕ (μείωση από 0,2 σε 0,12) καθώς επίσης να οριστεί με την ΚΥΑ τι ισχύει για τα νησιά Κρήτη, Εύβοια, Κέρκυρα και Ρόδο που σε όλους τους περιορισμούς δόμησης για κάποιο λόγο εξαιρούνται.
24	ΚΥΑ, σελ. 15, ΑΡΘΡΟ 6	<i>Α. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (Ν) ΝΗΣΙΑ, Κατευθύνσεις: 1. Στο πλαίσιο του πρώτου επιπέδου του πολεοδομικού σχεδιασμού, πρέπει να διερευνάται η σκοπιμότητα καθορισμού (α) ζωνών τουριστικής ανάπτυξης στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, και β) ζωνών προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, των φυσικών πόρων και του τοπίου (επιπλέον αυτών που</i>	Να τροποποιηθεί η πρόταση ως εξής: ... Στο πλαίσιο του πρώτου επιπέδου του πολεοδομικού σχεδιασμού, πρέπει να προσδιορίζονται Α) ζώνες τουριστικής ανάπτυξης στις εκτός σχεδίου περιοχές....., και β) ζώνες προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς..... και να ελέγχονται οι περιορισμοί και οι όροι δόμησης που αυτές θα προσδιορίζουν.

		<i>προσδιορίζονται στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών) στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων.</i>	
25	ΚΥΑ, σελ. 16, ΑΡΘΡΟ 6	<i>Α. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (Ν) ΝΗΣΙΑ-Ομάδα Ι, Ρυθμίσεις: Με εξαίρεση τα νησιά Ρόδος και Κέρκυρα, εφόσον πρόκειται για ΟΥΤΔ επιτρέπονται μόνο «ήπιας ανάπτυξης».</i>	Καθώς στην ουσία προάγει τους οργανωμένους υποδοχείς ΜΗ ήπιας ανάπτυξης, προτείνουμε αρχικά να αφαιρεθεί η έκφραση "Με εξαίρεση τα νησιά Ρόδος και Κέρκυρα" και δευτερευόντως να προστεθεί η φράση "σε κάθε περίπτωση η μελέτη φέρουσας ικανότητας να είναι αυτή που θα υποδείξει το πόσες ΟΥΤΔ μπορούν να δημιουργηθούν καθώς και το αν θα είναι ήπιας ανάπτυξης ή μη."
26	ΚΥΑ, σελ. 16, ΑΡΘΡΟ 6	<i>Α. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (Ν) ΝΗΣΙΑ-Ομάδα ΙΙΙ: Η Ομάδα ΙΙΙ περιλαμβάνει δύο υποομάδες, με βάση τα ιδιαίτερα φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά τους, το μέγεθος και την εγγύτητά τους με κατοικημένες περιοχές. Στην πρώτη υποομάδα περιλαμβάνονται: • Οι βραχονησίδες • Νησιά με έκταση μικρότερη των 300 στρεμμάτων. • Νησιά, τα οποία ευρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 10 ναυτικών μιλίων από τα θαλάσσια σύνορα της χώρας. • Νησιά, τα οποία ευρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 10 ναυτικών μιλίων από παράκτιες περιοχές του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας ή από νησιά που διαθέτουν ακτοπλοϊκή πρόσβαση. Στη δεύτερη υποομάδα περιλαμβάνονται όλα τα ακατοίκητα</i>	1. Να προσδιορίσουμε σαφώς ποια από τα νησιά της ΠΠΝ ανήκουν εδώ. Αν υπάρχουν τέτοια να γίνει μία πρόβλεψη για τυχόν υφιστάμενες μονάδες σε αυτά. 2. Να προσδιοριστούν σαφώς τα κριτήρια της ήπιας ανάπτυξης. Να απαγορευθούν οι κτιριακές κατασκευές. Να προωθηθεί ο εναλλακτικός και φυσιολατρικός τουρισμός.

		<p>νησιά (μηδενικός πληθυσμός κατά την εκάστοτε τελευταία απογραφή) που δεν ανήκουν στην πρώτη υποομάδα. Ρυθμίσεις: 1. Στα νησιά της πρώτης υποομάδας δεν επιτρέπεται κανένα είδος τουριστικής ανάπτυξης. 2. Στα νησιά της δεύτερης υποομάδας επιτρέπονται μόνο ΟΥΤΔ «ήπιας ανάπτυξης».</p>	
27	ΚΥΑ, σελ 17, ΑΡΘΡΟ 6	<p>Β. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΩΡΟΥ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, Ρυθμίσεις: Όλες οι οργανωμένες μορφές ανάπτυξης τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων (ΟΜΑΤ) μπορούν να συμπεριλαμβάνουν τμήματα του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών. Στα τμήματα αυτά οι ΟΜΑΤ πρέπει να ανήκουν στην εκδοχή τους της «ήπιας ανάπτυξης».</p>	<p>Να προσδιοριστεί σαφώς πως δεν θα μπορούν να κατασκευάζονται ΟΜΑΤ εξ ολοκλήρου σε προστατευόμενες περιοχές καθώς επίσης και το ότι αν περιλαμβάνεται στην ιδιοκτησία τους, θα απαγορεύεται η δόμηση στο συγκεκριμένο τμήμα και όχι απλά "ήπιας ανάπτυξης".</p>
28	ΚΥΑ, σελ 19, ΑΡΘΡΟ 7	<p>(Α). ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ β. Δράσεις ανάδειξης προστατευόμενων περιοχών που διαθέτουν σχετικούς πόρους (φύση, τοπίο), ως πόλων ανάπτυξης τουρισμού φύσης ευρύτερης ακτινοβολίας. Τέτοιες περιοχές αποτελούν καταρχήν οι προστατευόμενες περιοχές που διαθέτουν Φορέα Διαχείρισης.</p>	<p>Να γίνει πρόβλεψη για προσδιορισμό επιτρεπόμενων τουριστικών δραστηριοτήτων στις προστατευόμενες περιοχές από τον ίδιο τον φορέα διαχείρισης και την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη.</p>
29	ΚΥΑ, σελ 19, ΑΡΘΡΟ 7	<p>(Α). ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ε. Διατήρηση και ανάδειξη των στοιχείων του παραδοσιακού τρόπου ζωής.</p>	<p>Να προβλεφθεί κατεύθυνση χρηματοδοτήσεων προς αυτό το κομμάτι και παροχή κινήτρων σε νέους ώστε να μείνουν στα χωριά.</p>

30	ΚΥΑ, σελ 19, ΑΡΘΡΟ 7	(Α). <i>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ, (Α.1) Γεωτουρισμός β. Εξασφάλιση της προσβασιμότητας τους και διαχείριση ροών επισκεπτών με σεβασμό στην αντοχή του εκάστοτε οικοσυστήματος.</i>	Να συντάσσεται κάποια μελέτη για τη βιωσιμότητα του εγχειρήματος, με πρόβλεψη για παράδειγμα του μέγιστου επιτρεπόμενου αριθμού επισκεπτών.
31	ΚΥΑ, σελ 21, ΑΡΘΡΟ 7	(Β). <i>ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, (Β.5) Ποδηλατικός τουρισμός</i>	α. Στον αστικό χώρο θα πρέπει να προσδιοριστούν σαφώς από την ελληνική νομοθεσία οι κανόνες ασφαλείας ενός ποδηλατοδρόμου και να δίνεται ειδικό σήμα για την λειτουργία του. Ακόμη θα μπορούσε να προταθεί ακόμα και η διοργάνωση διεθνών ποδηλατικών αγώνων ή αγώνων BMX (που αποτελεί και Ολυμπιακό Άθλημα).
32	ΚΥΑ, σελ 23, ΑΡΘΡΟ 7	(Δ). <i>ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, (Δ.1) Αστικός Τουρισμός (city breaks-city trip) β. Δυνατότητα μετατροπής παραδοσιακών κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα σε περιοχές αμιγούς κατοικίας και γενικής κατοικίας (άρθρα 2 και 3 του πδ 59/2018).</i>	Θα ήταν σοφότερο να προσδιοριστεί μέσω της ΚΥΑ ένα μέγιστο όριο σε αυτές τις περιοχές για να αποφευχθεί το φαινόμενο να μην υπάρχουν απλές κατοικίες για τους μόνιμους κατοίκους της πόλης.
33	ΚΥΑ, σελ 23, ΑΡΘΡΟ 7	(Δ). <i>ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, (Δ.1) Αστικός Τουρισμός (city breaks-city trip) δ. Δυνατότητα επανάχρησης του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος σε εντός σχεδίου περιοχές οποιασδήποτε χρήσης με τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα και υποστηρικτικές χρήσεις, εφόσον περιλαμβάνονται στις επιτρεπόμενες στην περιοχή.</i>	Γιατί διατήρηση της χρήσης τουριστικό κατάλυμα και όχι πρόβλεψη για απόδοση σε άλλη χρήση όπως ξενώνες φιλοξενίας αστέγων, φοιτητών, ιατρών κλπ;
34	ΚΥΑ, σελ 24, ΑΡΘΡΟ 7	(Ζ). <i>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, (Ζ.3) Τουρισμός Ευεξίας γ. Δυνατότητα χρήσης τμημάτων παραλίας και αιγιαλού για την υποστήριξη των κέντρων θαλασσοθεραπείας.</i>	Να γίνει σαφής προσδιορισμός τρόπου χρήσης και περιοχών καθώς ο αιγιαλός και η παραλία είναι δημόσια.

35	ΚΥΑ, σελ 25, ΑΡΘΡΟ 7	<p><i>(Θ). ΣΠΟΡΑΔΙΚΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ</i> <i>Προτείνεται η εισαγωγή της έννοιας του «σποραδικού ξενοδοχείου» στην ελληνική τουριστική νομοθεσία, με αφετηρία την πρόβλεψη για δυνατότητα δημιουργίας ΣΤΚ και εντός εγκαταλελειμμένων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων σε συνδυασμό με την ανάπλαση τμήματος ή και του συνόλου του οικισμού. Προϋποθέτει νομοθετική ρύθμιση (εξειδίκευση της σημερινής πρόβλεψης) και έκδοση του προβλεπόμενου στην παρ.1.δ της παρ. 1 του άρ. 9 του ν.4002/2011 π.δ. με το οποίο (θα) καθορίζονται τα ειδικότερα κριτήρια επιλογής των σχετικών οικισμών, οι τρόποι και τα μέσα πολεοδομικής επέμβασης, οι τρόποι απόκτησης των απαιτούμενων ακινήτων, τα παρεχόμενα πολεοδομικά ή και οικονομικά κίνητρα, οι φορείς υλοποίησης των σχετικών προγραμμάτων και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.</i></p>	<p>Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή τα κίνητρα αυτά να μην "ρίχνουν" γειτονικές περιοχές που ήδη διαθέτουν τουρισμό.</p>
36	ΚΥΑ, σελ 25, ΑΡΘΡΟ 8	<p><i>Όπως προκύπτει από τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου Γ του ν.4759/2020, κεντρική επιλογή πολιτικής για το καθεστώς δόμησης των τουριστικών εγκαταστάσεων είναι η ενίσχυση της ελκυστικότητας των οργανωμένων μορφών χωροθέτησης έναντι της κοινής εκτός σχεδίου δόμησης.</i></p>	<p>Συμφωνούμε κατ' αρχήν στην απαγόρευση της εκτός σχεδίου δόμησης, ωστόσο δεν προκρίνουμε την αποκλειστική κατασκευή ΟΜΑΤ και ΟΥΤΔ. Θα πρέπει να μπορεί και ένας ιδιώτης μικρότερου οικονομικού υποβάθρου να μπορεί να προχωρήσει στην κατασκευή μικρότερης τουριστικής επένδυσης.</p>
37	ΚΥΑ, σελ 25, ΑΡΘΡΟ 8	<p><i>3. ΜΗ ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΟΜΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΟΡΟΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ</i> <i>α. Ο επιτρεπόμενος αριθμός κλινών στα μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας να μην υπερβαίνει τις επιτρεπόμενες κλίνες σε</i></p>	<p>Συσχέτιση με σχόλιο Α/Α 14, καθώς εκεί ο αριθμός αυτός αναφέρεται ως ποσοστό. Επίσης θα μπορούσε αυτό να συνεκτιμάται από τις μελέτες φέρουσας ικανότητας καθώς κάθε περιοχή παρουσιάζει διαφορετικό κτιριακό δυναμικό και συνεπώς τουριστικό προϊόν.</p>

		<i>κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, σύμφωνα με την κατά περίπτωση ισχύουσα γενική χρήση γης.</i>	
38	ΚΥΑ, σελ 25, ΑΡΘΡΟ 8	<i>3. ΜΗ ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΟΜΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΟΡΟΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ β. Να μην επιτρέπεται η δημιουργία διαφορετικών επιχειρήσεων Ενοικιαζόμενων Επιπλωμένων Δωματίων – Διαμερισμάτων (ΕΕΔΔ) εντός του ίδιου κτιρίου.</i>	Η παρούσα κατεύθυνση αποτελεί πρόταση που θα προκαλέσει κοινωνικό αντίκτυπο, καθώς επηρεάζονται οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, οι οποίοι στηρίζουν το εισόδημά τους στη λειτουργία ενοικιαζόμενων καταλυμάτων. Προτείνουμε να οριστεί ένα κριτήριο που θα προβλέπει συγκεκριμένο αριθμό κλειδιών για τη συνέχιση λειτουργίας της μονάδας από ξεχωριστό ιδιοκτήτη- να οριστούν προδιαγραφές για τη διατήρηση των υφισταμένων και να απαγορευτεί σε νέες.
39	ΚΥΑ, σελ 26, ΑΡΘΡΟ 10	<i>1. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, (Γ) Ύδρευση</i>	Σαν γενική παρατήρηση σε ότι έχει να κάνει με την ύδρευση προτείνεται να προβλεφθεί από το παρόν η σύνταξη προτάσεων εναλλακτικής διαχείρισης των υδάτων καθώς και περιορισμού επιχειρήσεων συνοδών του τουρισμού (ή που αυξάνεται η ένταση λειτουργίας τους κατά την κορύφωση της τουριστικής δραστηριότητας) που κατασπαταλούν το νερό (π.χ. πλυντήρια αυτοκινήτων, πλυντήρια κλινοσκεπασμάτων).
40	ΚΥΑ, σελ 26, ΑΡΘΡΟ 10	<i>1. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, (Γ) Ύδρευση: Είναι αναγκαία η εξασφάλιση ποσοτικής και ποιοτικής επάρκειας των υδατικών πόρων που προορίζονται για την ύδρευση των περιοχών με προτεραιότητα τουρισμού.</i>	Πρέπει να τονιστεί εδώ πως είναι πολύ σημαντικός ο έλεγχος των ΟΜΑΤ σε ότι έχει να κάνει με καταναλώσεις νερού, ενώ θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη η εξέταση ενδεχόμενης αποκοπής αυτών από το δίκτυο. Να προσδιοριστούν συγκεκριμένες προδιαγραφές για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας με ειδική πρόβλεψη για την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων έλλειψης

			νερού (π.χ. ποσοστικός προσδιορισμός κατανάλωσης νερού ανά επιχείρηση) και παράλληλα να ενισχυθούν οι ΠΕ με προσωπικό για εντατικότερους ελέγχους τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
41	ΚΥΑ, σελ 27, ΑΡΘΡΟ 10	<i>1. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, (Δ) Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων:</i>	Πέρα από τη μείωση του όγκου των σκουπιδιών θα μπορούσε να προβλεφθεί από την κεντρική κυβέρνηση είτε κάποιο εποχιακό βοήθημα προς τους Δήμους που συγκεντρώνουν τον μεγαλύτερο όγκο τουριστών (ώστε αυτό να μην επιβαρυνεί τα δημοτικά τέλη των μόνιμων κατοίκων) ή να επιτραπεί η διαπεριφερειακή-διαδημοτική συνεννόηση για δανεισμό οχημάτων ή/και ανθρώπινου δυναμικού κατά τους μήνες αιχμής.
42	ΚΥΑ, σελ 27, ΑΡΘΡΟ 10	<i>1. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, (Ε) Ενέργεια: Σε όλες τις περιοχές με προτεραιότητα τουρισμού απαιτείται: ... - Να προωθηθεί η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την εξυπηρέτηση για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των μονάδων και των υποστηρικτικών τους υποδομών (π.χ. μονάδες αφαλάτωσης).</i>	Προτείνεται να εξεταστεί το ενδεχόμενο μέσω των ΑΠΕ να εξασφαλιστεί η ενεργειακή επάρκεια, κυρίως, των οργανωμένων υποδοχών και συγκεντρώσεων αλλά και η μερική απεξάρτηση του φορέα από το δίκτυο. Παράλληλα μπορεί να προσδιοριστεί κάποια ενδεχόμενη ανταποδοτικότητα της πλεονάζουσας παραγωγής ενέργειας προς τους γειτονικούς οικισμούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Στο συγκεκριμένο παράρτημα παρατίθενται οι τοποθετήσεις των τοπικών φορέων αυτούσιες όπως απεστάλησαν προς την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων στο πλαίσιο της διαβούλευσης.

Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Όπως αυτά αναφέρονται στο σώμα του κειμένου.

Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Από την Π.Ε. Κεφαλληνίας τοποθετήσεις έχουν στείλει η *Ομοσπονδία Καταλυμάτων Κεφαλονιάς και Ιθάκης* και η Δ.Κ. Πόρου.

-ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ

Το νέο χωροταξικό για τον τουρισμό που φέρνει η κυβέρνηση σε διαβούλευση είναι σε συνέχεια του νομοσχεδίου που ψήφισε πριν δυο μήνες και το οποίο είναι βασισμένο σε ένα μοντέλο μονόπλευρης τουριστικής ανάπτυξης. Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου περιγράφει μια εικονική πραγματικότητα εισάγοντας διατάξεις που δημιουργούν δυστοπία στο χώρο του τουρισμού, του περιβάλλοντος και των τοπικών κοινωνιών.

Η πρόταση νόμου που θα γίνει ΚΥΑ αδιαφορεί πλήρως για την στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, για την διατήρηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, την κυκλική οικονομία, την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, την προστασία του περιβάλλοντος, την βιώσιμη ανάπτυξη. Δεν έχει καμία αναπτυξιακή διάσταση με την σφραγίδα της αειφορίας και της βιωσιμότητας να απουσιάζουν.

Να τονίσουμε ότι ο χρόνος διαβούλευσης συμπίπτει με την περίοδο αιχμής της τουριστικής περιόδου κατά την οποία εκ των πραγμάτων είναι αδύνατον οι ενδιαφερόμενοι φορείς να έχουν τον χρόνο για την ουσιαστική μελέτη και διατύπωση απόψεων επί ενός τόσο σημαντικού θέματος που τους αφορά άμεσα σε ένα σχέδιο τετρακοσίων σελίδων.

Επίσης είναι το μοναδικό νομοσχέδιο από όλα τα Υπουργεία που έρχεται σε δημόσια διαβούλευση χωρίς να μπορεί αυτός που θέλει να παρέμβει να δει τις προτάσεις που έχουν κατατεθεί από τους υπολοίπους. Δεν έχει ξανασυμβεί κάτι παρόμοιο σε δημόσια διαβούλευση. Στέλνεις ένα email χωρίς να μπορείς να δεις τι έχουν καταθέσει οι υπόλοιποι.

Κάνοντας μια όσο το δυνατόν ενδελεχή μελέτη του πλαισίου που είναι σε διαβούλευση έχουμε να παρατηρήσουμε τα παρακάτω.

Κύριο χαρακτηριστικό του είναι αποκλειστικά η προώθηση μεγάλων τουριστικών εγκαταστάσεων (ξενοδοχεία και τουριστικά χωριά με βίλλες και ενοικιαζόμενα δωμάτια εντός των ξενοδοχείων) ακόμα και σε προστατευόμενες περιοχές και ακατοίκητες νησίδες.

Ταυτόχρονα απαγορεύεται η ίδρυση ενοικιαζομένων δωματίων και καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης την ίδια στιγμή που στις ίδιες περιοχές επιτρέπεται η δημιουργία 4 & 5 αστέρων ξενοδοχείων. Επίσης οι ποσοτώσεις που υπήρχαν για τις μεγάλες τουριστικές μονάδες στα νησιά έχουν διαγραφεί.

Το νομοσχέδιο αυτό θέτει σε διωγμό τις δικές μας οικογενειακές επιχειρήσεις όσο και την μικροϊδιοκτησία και είναι η ταφόπλακα για χίλιες επιχειρήσεις τουριστικών καταλυμάτων που εκπροσωπούμε εκ των οποίων πάνω από τις μισές ευρίσκονται στις περιοχές που εντάσσονται στις ανεπτυγμένες στην Κεφαλονιά.

Επιπροσθέτως για 3 από τις κατηγορίες (Α, Β, και Γ) προτείνετε η θέσπιση ειδικού τέλους υπέρ του πράσινου ταμείου συμπεριλαμβανομένων των βραχυχρόνιων μισθώσεων και των ενοικιαζομένων δωματίων. Δεν προβλέπεται όμως αντίστοιχο τέλος υπέρ του πράσινου ταμείου για τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα τα οποία στην ουσία είναι μεγάλες τουριστικές μονάδες που επιβαρύνουν σαφώς περισσότερο το περιβάλλον σε σχέση με τα μικρά καταλύματα.

Δεν διασφαλίζεται πουθενά ότι ο φόρος αυτός θα επιστρέφει στον τουρισμό σε δράσεις όπως:

- Η αναβάθμιση των υποδομών .
- Η διαχείριση των απορριμμάτων
- Των υδάτινων πόρων
- Της ενέργειας

Οι Περιφέρειες και οι Δήμοι θα πρέπει να μπουν μπροστά να διεκδικήσουν για τους δημότες τους τόσο τον φόρο διαμονής όσο και το νέο τέλος για το πράσινο ταμείο.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν δίνει απαντήσεις σε ερωτήματα όπως:

- Πως ορίζεται το κριτήριο κλίνες ανά έκταση;
- Πως αντιμετωπίζονται τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης;
- Πως αντιμετωπίζεται η κατοικία των πολιτών;

- Γιατί ένα τουριστικό χωριό να υπόκειται σε χαλαρότερους περιορισμούς από δέκα μικρά boutique ξενοδοχεία ίδιας συνολικής αξίας που θα εναρμονίζονται καλύτερα με την κλίμακα και την φυσιογνωμία ενός νησιού;

Όλοι μας θέλουμε τον τουρισμό και μάλιστα τον υψηλό τουρισμό. Πως ακριβώς όμως θα γίνει αυτό; Χωρίς δρόμους, λιμάνια, υποδομές, προβλήματα στις ακτές;

Για να υπάρξει τουρισμός απαιτούνται έργα, υποδομές και κυρίως απαντήσεις και λύσεις σε καίρια ζητήματα τόσο από την Κυβέρνηση, όσο και από την Περιφέρεια και τους Δήμους και σε θέματα όπως:

- Η αποτελεσματική διαχείριση των υδάτινων πόρων.
- Η προστασία της φυτοκάλυψης
- Η εκτέλεση έργων υδρονομίας
- Η αξιοποίηση των πηγών.
- Η δημιουργία ταμιευτήρων νερού.
- Η περιστολή της σπατάλης.

Με ποιο τρόπο θα προωθήσουμε τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας; Ποια είναι τα κίνητρα για την ενεργειακή αποδοτικότητα των υφιστάμενων κτιρίων και των νέων φιλοξενίας, εστίασης και αναψυχής; Με ποιο τρόπο διαχειριζόμαστε στερεά και υγρά απόβλητα; Με ποιο αποχετευτικό σύστημα και με ποιο βιολογικό καθαρισμό;

Ποια είναι τα μέτρα για την εξασφάλιση της πρόσβασης με υψηλές ταχύτητες στο διαδίκτυο; Πως καλύπτονται οι ελλείψεις στις τηλεπικοινωνιακές υποδομές; Πως αναβαθμίζονται οι υποδομές υγείας στο νησί που καταρρέουν;

Το Υπουργείο επιβάλλει ως μονόδρομο την προώθηση μεγάλων επενδύσεων σε κάθε σπιθαμή της Ελληνικής γης και οξύνει αντί να απλουστεύει με την απαράδεκτη πολυνομία την τουριστική νομοθεσία. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η δυνατότητα δημιουργίας οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων ακόμα και σε περιοχές NATURA. Προωθείται η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος με τον τουρισμό πολυτελείας υποτιμώντας τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και απαξιώνει το δυναμικό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Να θυμίσω ότι αντίστοιχα ειδικά χωροταξικά πλαίσια που είχαν εκπονηθεί το 2009 και το 2013 είχαν απορριφθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας προφανώς γιατί ήταν εξίσου πρόχειρα φτιαγμένα και ευνοούσαν εξόφθαλμα μια μικρή μερίδα που δραστηριοποιείται στην υψηλή ξενοδοχία. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν πλήττει

μόνο εμάς που μας εξισώνει με τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης κάτι το απαράδεκτο αλλά πλήττει και όλους τους μικροξενοδόχους μέχρι 3 αστέρια.

Εξειδικεύοντας στην Κεφαλονιά, όλη η Νότια Κεφαλονιά (Δημοτική ενότητα Λειβαθούς, Δημοτική Ενότητα Ελείου Πρόννων) είναι στις ανεπτυγμένες περιοχές και όλη η υπόλοιπη Κεφαλονιά στις αναπτυσσόμενες. Για την Σκάλα χαρακτηρίζεται ανεπτυγμένος και ο Πόρος, το Βαλεριάνο, το Καπανδρίτι. Για τα Λουρδάτα, ο Καραβάδος, τα Περατάτα. Στη Β περιοχή πλέον επιτρέπεται μετά την νομοθέτηση η ίδρυση 4 και 5 αστέρων ξενοδοχείων, στην Γ 3, 4 και 5 αστέρων και όχι ενοικιαζόμενων δωματίων.

Προφανώς το κράτος θέλει να μας ευχαριστήσει γιατί τον πρώτο χρόνο της πανδημίας εμείς ήμασταν αυτοί που κρατήσαμε ανοιχτό τον προορισμό. Δεν πήραμε καμία οικονομική ενίσχυση από τις 3 πρώτες επιστρεπτές προκαταβολές, συνεισφέραμε και συνεχίζουμε να το κάνουμε με τις επιχειρήσεις μας στην τοπική κοινωνία και οικονομία.

Τι προτείνουμε:

Θεωρούμε ότι χρειάζεται μια ολιστική προσέγγιση του προβλήματος και ότι οι τοπικές κοινωνίες (Τοπική Αυτοδιοίκηση, φορείς) είναι αυτές που πρέπει να κρίνουν αν σε κάποια περιοχή υπάρχει ανάγκη να σταματήσει οποιαδήποτε δόμηση που αφορά αύξηση κλινών ακόμα και ακινήτων που θα χρησιμοποιούνται για βραχυχρόνια μίσθωση αλλά και για πόσο χρονικό διάστημα.

Η Πολιτεία θα πρέπει να χρηματοδοτήσει άμεσα την υλοποίηση των απαραίτητων έργων και υποδομών που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη κάθε περιοχής ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες που προκύπτουν από την υψηλή επισκεψιμότητα και δίνοντας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση το δικαίωμα χαρακτηρισμού κάθε περιοχής ως κορεσμένης ή μη. Το νησί μας δεν έχει πρόβλημα υπερτουρισμού όπως άλλα. Το πρόβλημα είναι ότι δεν έχουμε τις υποδομές μας ανεπτυγμένες για να εξυπηρετήσουμε τόσο τους κατοίκους όσο και τους επισκέπτες.

Το θέμα της φέρουσας ικανότητας του κορεσμού θα έπρεπε να αναλυθεί και να τεθούν τα κριτήρια που το καθορίζουν. Είναι απαραίτητο τα κριτήρια να διαφοροποιούνται ανάλογα με τις περιοχές που εφαρμόζεται και τον τρόπο ανάπτυξης που επιλέγεται π.χ. σε παραθαλάσσιες περιοχές χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον κριτήριο χωρητικότητας θα μπορούσε να μπουν μεγέθη με βάση το μήκος των ακτών, τις απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ των εγκαταστάσεων, την πυκνότητα κ.α.

Το Γενικό Πολεοδομικό, το Ειδικό Χωροταξικό του Τουρισμού, οι ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες και τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια θα πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένα ως θεσμικά εργαλεία για να βάλουν τάξη στην επικρατούσα κατάσταση. Ζητούμε όλη η περιοχή Β της Κεφαλονιάς να καταταγεί ως Γ (αναπτυσσόμενη) και να μην υπάρχει κανένας περιορισμός στην ίδρυση ενοικιαζομένων δωματίων – διαμερισμάτων. Δεν είναι δυνατόν η πρόταση νόμου να μας κατατάσσει στην ίδια θέση με τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης, καθώς οι υποστηρικτές της δραστηριότητας αυτής δηλώνουν επιχειρηματίες εάν η συζήτηση αφορά χρονικούς περιορισμούς στην άσκηση της ενώ δηλώνουν συμμετέχοντες στην οικονομία διαμοιρασμού εάν η συζήτηση αφορά φορολογικά μέτρα. Η ανοχή της πολιτείας στην έκρηξη της βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι μνημειώδης καθώς και ο αθέμιτος ανταγωνισμός που δέχονται όλα τα τουριστικά καταλύματα την ώρα που σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη τίθονται αυστηροί περιορισμοί.

Ως επίλογο να αναφέρουμε τα εξής:

Θεωρούμε ότι είναι ένα πρόχειρα φτιαγμένο νομοσχέδιο που έρχεται να εξυπηρετήσει συγκεκριμένα συμφέροντα. Κατά την ταπεινή μας άποψη θα έπρεπε να συγκροτείται στη βάση της σύνθεσης 3 παραμέτρων χωροεδαφικές ενότητες με βάση την έννοια της χωρικής συνοχής, τουριστική αγορά (προσφορά – ζήτηση) και διάρθρωση του Εθνικού Τουριστικού Προϊόντος.

-Δ.Κ. ΠΟΡΟΥ

Η Δημοτική Κοινότητα Πόρου έλαβε την υπ' αριθμόν 15/2024 απόφαση τοπικού συμβουλίου με την οποία εγκρίνει ομόφωνα τα παρακάτω:

Ως Τοπικό Συμβούλιο της Δημοτικής Κοινότητας Πόρου Κεφαλονιάς του Δήμου Αργοστολίου, οι παρατηρήσεις μας επί του Νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, σε σχέση με την περιοχή μας, είναι οι παρακάτω:

1. Η Δημοτική Κοινότητα Πόρου Κεφαλονιάς, καθώς και όμορες κοινότητες, χαρακτηρίζονται αδικαιολόγητα ως τουριστικά «Ανεπτυγμένες», στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού της Δημοτικής Ενότητας Ελειού-Πρόνων συνολικά. Αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και δεν μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί επενδύσεων σε ένα τουριστικό προορισμό που πάσχει ακριβώς από έλλειψη νέων επενδύσεων εδώ και δεκαετίες. Προτείνουμε η ΔΚ Πόρου να χαρακτηριστεί στην κατηγορία Γ ως «Αναπτυσσόμενη Περιοχή» με παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων καταλυμάτων και ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού.

2. Συγκεκριμένα με βάση τον τουριστικό λιμένα Πόρου προτείνουμε την υποστήριξη λειτουργικά για τον ελλιμενισμό περισσότερων σκαφών αναψυχής καθώς την αξιοποίηση του υφιστάμενου τουριστικού λιμένα με παροχές και εξυπηρετήσεις ύδατος, ρεύματος ενδιαίτησης και υγιεινής ώστε να είναι λειτουργικός για τους επισκέπτες, όπως και την ανάπτυξη θρησκευτικού τουρισμού μια και στην περιοχή μας υπάρχουν θρησκευτικά αξιοθέατα όπως το αρχαιότερο μοναστήρι της Κεφαλονιάς που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εθνικής μας κληρονομιάς και σε συνδυασμό με τον οικισμό των Τζανάτων της ΔΚ Πόρου, αξιοποιώντας την ύπαρξη του αρχαιολογικού χώρου που θα συμβάλει στην προσέλκυση των τουριστών και στην ενίσχυση των επιχειρήσεων.

3. Εντός του σχεδίου πόλεως του οικισμού του Πόρου, προτείνουμε το χαρακτηρισμό των αδιάθετων οικοπέδων του δημοσίου στις περιοχές Ράγια και Σαρακήνικο, ως περιοχές υποδοχής σύνθετου τουριστικού καταλύματος μεγάλης κλίμακας για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.

4. Για την νότια παραλιακή ζώνη της ΔΚ Πόρου με κατεύθυνση προς τη ΔΚ Σκάλας προτείνουμε την ένταξη της σε καθεστώς ανάλογο των ΖΟΕ ή σε όποιο χωροταξικό εργαλείο τις αντικαταστήσει.

5. Για την πεδινή έκταση περίξ του οικισμού των Καμπισάτων προτείνουμε τη χωροθέτηση ζώνης δυνητικής υποδοχής σύνθετου τουριστικού καταλύματος με γήπεδο γκολφ, λόγω των μεγάλων υδατικών αποθεμάτων της υδρολογικής λεκάνης για τα δεδομένα της νησιωτικής Ελλάδας. Προϋπόθεση πρέπει να είναι η πραγματοποίηση έργων εξασφάλισης αυτάρκειας της δυνητικής επένδυσης σε υδάτινους πόρους από συλλέκτες όμβριων υδάτων (χωρίς χρήση γεωτρήσεων) και παραχώρηση χρήσης τουλάχιστον του 20% των επιπλέον υδάτινων πόρων που θα προκύψουν, στις όμορες κοινότητες του Ηρακλείου Πεδίου.

6. Για το παραλιακό τμήμα της ΔΚ Πόρου από το ακρωτήριο Άτρος ως το βόρειο όριο της κοινότητας, προτείνουμε τη χωροθέτηση ζώνης υποδοχής σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, με την προϋπόθεση της αυτάρκειάς τους και όριο επιβάρυνσης των υφιστάμενων ΔΚΩ. Το μεγάλο μέγεθος των ιδιοκτησιών σε αυτή την περιοχή για τα δεδομένα της Κεφαλονιάς, επιτρέπει μεγαλύτερες επενδύσεις που συμπληρώνουν το τουριστικό προϊόν των υφιστάμενων καταλυμάτων μικρότερης δυναμικότητας. Προτείνουμε ειδικότερα αυξημένα κίνητρα σε περίπτωση επενδύσεων στον τομέα του Τουρισμού Υγείας.

7. Για την ημιορεινή περιοχή των εγκαταλελειμμένων οικισμών Ασπρογέρακα και Αννινάτων προτείνουμε την παροχή κινήτρων για αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών με τη μετατροπή παλαιότερων κτιρίων σε καταλύματα και ανάπτυξη του τουρισμού υπαίθρου.

8. Για τις όμορες Δημοτικές Κοινότητες Αγίας Ειρήνης, Ξενόπουλου και Αγ. Νικολάου, που έχουν άμεση οικονομική και κοινωνική σχέση με τη ΔΚ Πόρου, προτείνουμε το χαρακτηρισμό τους στην κατηγορία του νέου χωροταξικού πλαισίου ως «Περιοχές με Δυνατότητες Ανάπτυξης» με αυξημένα κίνητρα για μικρότερης κλίμακας επενδύσεις. Ειδικότερα προτείνουμε στην ζώνη των κοινοτήτων γύρω από τον Εθνικό Δρυμό Αίνου την παροχή αυξημένων κινήτρων για επενδύσεις στον χώρο του τουρισμού υπαίθρου, με όρους που θα διαμορφωθούν σε συνεργασία με τους υπεύθυνους επιστημονικούς και κρατικούς φορείς για την προστασία του Εθνικού Δρυμού και με στόχο τη δημογραφική ανάκαμψη της περιοχής.

9. Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη σύνδεσης του τουριστικού προϊόντος με τη στρατηγική της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, προτείνουμε τη σύνδεση των χώρων ενδιαφέροντος της ΔΚ Πόρου (καταλύματα, παραλίες, τοποθεσίες γεωπάρκου, αξιοθέατα) με ασφαλή και οριοθετημένο ποδηλατόδρομο από την παραλία Κακό Λαγκάδι, πριν το νότιο παραλιακό όριο της κοινότητας Πόρου, ως την παραλία Ξηλώματα, στο μεγαλύτερο μέρος του παραλιακού μετώπου Πόρου-Σάμης, και με μεσόγεια χάραξη ως την πλατεία του οικισμού των Τζανάτων. Προτείνουμε τη χωροθέτηση και αποτύπωση αυτής της διαδρομής στο νέο χωροταξικό πλαίσιο με στόχο την ανάπτυξη του ποδηλατικού τουρισμού και τη διευκόλυνση πρόσβασης των επισκεπτών στα σημεία ενδιαφέροντος και τέλος την αναβάθμιση των υποδομών και αξιοποίηση του υφιστάμενου τουριστικού λιμένα ώστε να είναι προσβάσιμος σε όλους τους επισκέπτες.

Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

-ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

Τα κυριότερα ζητήματα σχετικά με το υπό διαβούλευση ΕΧΠ-Τ, θεωρούμε ότι είναι τα εξής:

Κατατίθεται πριν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες των τοπικών χωροταξικών σχεδίων, με τον κίνδυνο να ακυρωθεί στην πράξη, ή να έρθει σε σύγκρουση με τα τοπικά

χωροταξικά σχέδια, δημιουργώντας συνθήκες ασάφειας, οι οποίες ιστορικά ευνοούν την ασυδοσία και την άναρχη ανάπτυξη.

□ Επιχειρεί να αντιμετωπίσει χωροταξικά την τουριστική ανάπτυξη, με τη διαίρεση της επικράτειας σε ζώνες, οι οποίες ωστόσο δεν αντικατοπτρίζουν πάντοτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής, και ως εκ τούτου δημιουργούνται αντιθέσεις.

□ Ο όρος «μαζικός τουρισμός» αναφέρεται αποκλειστικά στον οργανωμένο τουρισμό, ενώ τα τελευταία χρόνια, με την ανάπτυξη των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και της οικονομίας του διαμοιρασμού, καθώς και την αλλαγή των τουριστικών τάσεων κατά και μετά την πανδημία, υπάρχουν μαζικά τουριστικά ρεύματα, τα οποία όμως δεν εντάσσονται στον οργανωμένο τουρισμό.

□ Είναι ελλιπές σε ό,τι αφορά στις περιβαλλοντικές μελέτες που θα έπρεπε να το συνοδεύουν.

□ Τα στοιχεία της τουριστικής κίνησης που χρησιμοποιήθηκαν ανάγονται στο 2019 και το 2022, αν και το 2022 ίσχυαν ακόμη περιορισμοί στην τουριστική κίνηση, ενώ το 2023 ανέδειξε διαφορετικούς ρυθμούς τουριστικής ανάπτυξης.

□ Το διάστημα που έχει προβλεφθεί για τη διαβούλευση αυτού του τόσο σημαντικού νομοθετήματος κρίνεται ιδιαίτερα μικρό, ενώ η διαβούλευση διεξάγεται εν μέσω της τουριστικής περιόδου, όταν ο φόρτος εργασίας των εξ ορισμού ενδιαφερομένων είναι ιδιαίτερα υψηλός, συμπεριλαμβανομένων των θεσμικών και κλαδικών οργάνων.

Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Στην Π.Ε. Λευκάδας ενσωματώνονται δύο παρατηρήσεις που προέρχονται από τον Δήμο Λευκάδας (όπου η δεύτερη είναι συμπληρωματική της πρώτης) και μία από τον Δήμο Μεγανησίου.

ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ (Α):

Ο τουρισμός είναι τομέας πολλαπλών δυνατοτήτων και περιλαμβάνει δυναμικές δραστηριότητες με στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη, με σεβασμό στον άνθρωπο και προστασία στο περιβάλλον. Τελικός στόχος είναι η ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη αλλά με κέντρο την ευημερία του ανθρώπου, χωρίς να βλάπτονται ιδιαίτερα οι διατιθέμενοι φυσικοί παραγωγικοί πόροι.

Υπ' αυτήν την έννοια οι άξονες αναπτυξιακής πολιτικής, πρέπει να αποβλέπουν δυναμικά και κατ' αποκλειστικότητα στον πολλαπλασιασμό των ευκαιριών ανάπτυξης με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της κάθε περιοχής. Επομένως, οι κατευθύνσεις

της αναπτυξιακής πολιτικής είναι πολλαπλές που στόχο έχουν ο άνθρωπος να αξιοποιήσει τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε περιοχής. Τα μέτρα και τα μέσα της αναπτυξιακής πολιτικής πρέπει να είναι απολύτως εξειδικευμένα, στο πλαίσιο της χωροταξικής ενότητας που καλούμαστε να αναπτύξουμε.

Συνεπώς, η εξειδίκευση των μέτρων και των μέσων που θα ταιριάζουν στην συγκεκριμένη χωροταξική ενότητα, πρέπει να παίρνουν τη μορφή και την δυναμικότητα που απαιτεί πλουραλιστικός ο τουριστικός προορισμός. Κατ' αυτό τον τρόπο θα δοθούν οι ευκαιρίες και οι δυνατότητες να αξιοποιηθούν οι παραγωγικοί πόροι κάθε περιοχής με κλίμακα αυξημένων αποδόσεων, ώστε να επιτυγχάνεται, κατά το δυνατόν, ο υψηλότερος βαθμός παραγωγικής και αποτελεσματικής βιώσιμης ανάπτυξης του τόπου.

Η μορφολογία του ελληνικού τοπίου, η βιοποικιλότητα και το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, συμβάλλουν αθροιστικά και αποτελεσματικά στην επιτυχία της στοχοθεσίας που θέτει το πρόγραμμα ανάπτυξης. Υπ' αυτή την έννοια πρέπει να εξειδικευθούν ο σχεδιασμός και τα τοπικά χωρικά σχέδια, που στη σύνθεσή τους αποτελούν το υπόστρωμα της αναπτυξιακής πολιτικής περιοχών που οδηγούν σε ολιστική χωροταξική ανάπτυξη. Η πολιτική αυτή έχει την ικανότητα να συνθέτει τις ειδικότερες χωροταξικές παραγωγικές ικανότητες με κέντρο τον άνθρωπο, την κοινωνική ισορροπία και τον σεβασμό στο περιβάλλον.

Η αριστοποίηση στη σύνθεση των μέσων παραγωγής, στη βάση μιας συγκεκριμένης οργανωτικής υποδομής, μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση των αποδόσεων και διεύρυνση της τουριστικής περιόδου με χρήση την απλούστευση των διαδικασιών έγκρισης και εφαρμογής παραγωγικών πρακτικών.

Σε ό,τι αφορά την τουριστική αναπτυξιακή πολιτική της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη:

- Οι ιδιαιτερότητες στη μορφολογία και οι επιβαλλόμενες αναπτυξιακές πολιτικές κάθε νησιού και γεωγραφικών ενοτήτων.
- Η σύγχρονη τεχνολογία και η ιστορική πολιτιστική αναπτυξιακή πολιτική, διασφαλίζουν και τη δυνατότητα εξεύρεσης ικανών χώρων που να επιτρέπουν την εφαρμογή αναπτυξιακών υποδομών, χωρίς να αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά του τοπίου και της ιστορίας.

- Με δεδομένο την στενότητα διάθεσης εκτεταμένων εδαφικών κτημάτων με πολλαπλή χρήση υψηλής κλίμακας αποδόσεων, επιβάλλεται εκ των προτέρων ο καθορισμός χρήσεων γης και πειθαρχημένος πολεοδομικός σχεδιασμός.
- Να καθοριστούν κανόνες πειθαρχημένης δόμησης στα εκτός σχεδίου ώστε να αποφεύγεται το υψηλό κόστος υλικών (ύδρευσης, αποχέτευσης, ενέργειας και επικοινωνιών).
- Με την **κατασκευή** υποσκαφών υποδομών τραυματίζεται ανεπανόρθωτα η φυσιογνωμία του τοπίου και το κάλλος του περιβάλλοντος.

Μόνο με την ολιστική αντίληψη σύνθεσης και συνεργασίας των παραγωγικών συντελεστών, ανθρώπινου δυναμικού και χρηματοπιστωτικών μέσων, μπορούμε να οδηγήσουμε τον τόπο σε μια ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη συνεχείας.

Αναφορικά με τις παρατηρήσεις σας επι της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) επισημαίνονται:

-Υπεραναπτυγμένες περιοχέςΑ:

- Θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει για λόγους ίσης μεταχείρισης ένα συμβολικό ειδικό τέλος και για τα απλά ενοικιαζόμενα δωμάτια (σε περίπτωση προσφυγών).
- Προτείνεται ο ειδικός λογαριασμός πράσινου τέλους να διατηρείται στην περιφέρεια και να αποδίδονται στο Δήμο.
- Συμφωνούμε στον καθορισμό χρήσεως γης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού Α επιπέδου σε εκτός σχεδίου και εντός ορίων οικισμού.
- Αναφορικά με την ανέγερση νέων ξενοδοχείων Νόμος 4276/2014, **να μην αυξηθεί** το εμβαδόν από 8 στρέμματα σε 16 στρέμματα.

-Ανεπτυγμένες περιοχές Β:

- Δεν συμφωνούμε στα 12 στρέμματα για την ανέγερση των ξενοδοχείων Νόμος 4276/2014. Να παραμείνει στα 8 το ελάχιστο.
- Να δοθούν κίνητρα μετατροπής των απλών ενοικιαζόμενων δωματίων σε μικρά πολυτελή ξενοδοχεία (boutiquehotels)
- Να υπάρξει δυνατότητα πρόσβασης σε χρηματοδοτικά εργαλεία με χαμηλότερο κόστος.

Σκοπός η αναβάθμιση των τουριστικών καταλυμάτων και του τουρισμού κατ' επέκταση.

Γενική παρατήρηση:

Ανάγκη δημιουργίας ή και μετατροπής σύγχρονων ξενοδοχειακών μικρών και μεσαίων μονάδων, λόγω του ότι τα νησιά μας έχουν ανάγκη από σύγχρονα και ελεγχόμενα ξενοδοχεία και όχι από ανεξέλεγκτα ενοικιαζόμενα δωμάτια και Airbnb. Δίνεται έτσι η δυνατότητα των ατομικών οντοτήτων σε εταιρικές οντότητες .

-Περιοχές Γ:

- **Συμφωνούμε με όσα αναφέρετε και επιπλέον**
- Να ενταχθούν παλιά κτήρια εγκαταλελειμμένα ή μη εντός του ιστού της πόλης της ΠΙΝ σε πρόγραμμα αξιοποίησης τους σε μικρά ή μεσαία ξενοδοχεία(boutiquehotels) τα οποία τηρούν τα περιβαλλοντικά στοιχεία.

ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ (B):

ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΟΣ ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1)ΓΕΝΙΚΑ

Ο Τουρισμός είναι ένας πολυδιάστατος τομέας που συνθέτει πολλές επί μέρους δραστηριότητες με κέντρο τον άνθρωπο, τη ζωή, την ιστορία και τον πολιτισμό του. Ο τουρισμός δημιουργεί, αναμφισβήτητα εισοδήματα και πλούτο, πολλαπλασιάζει ευκαιρίες απασχόλησης και δημιουργεί θέσεις εργασίας. Όμως δημιουργεί και προβλήματα που απαιτούν λύσεις, αν επιζητούμε ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη προς ευημερία των πολιτών. Είναι ο τομέας που απαιτεί συνεχώς εκσυγχρονισμό και προστιθέμενο κόστος.

Η **Λευκάδα, Κάλαμος, Καστός και Μεγανήσι** έχουν όλες τις προϋποθέσεις ως φύση και θέση για έναν αναπτυσσόμενο τουρισμό υψηλών προδιαγραφών, αρκεί να υπάρξει **Προγραμματισμός και Στρατηγικός Σχεδιασμός , Επιχειρησιακό Σχέδιο και Συντονισμός Δράσεων** όλων των μορφών τουρισμού (ποιοτικού) και με συμμετοχή όλων των παραγωγικών δυνάμεων του τόπου.

2)ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ως θαλάσσιος ή ναυτικός τουρισμός, θα μπορούσε να οριστεί εκείνη η μη συμβατική μορφή τουρισμού που σχετίζεται με τη θάλασσα. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται ότι οι ταξιδιώτες/τουρίστες θα μπορούν να εκτονώνουν τις τουριστικές τους ανάγκες «εν πλω», σε ένα πλοίο ή σκάφος αναψυχής που παράλληλα λειτουργεί και ως κατάλυμα, ενώ τα Μέσα που φαίνεται να επιστρατεύει ο θαλάσσιος τουρισμός είναι:

- κρουαζιερόπλοια,
- ιδιωτικά σκάφη («yachts»), αλλά και

- πλοία ακτοπλοϊκών ή άλλων γραμμών, τα οποία έχουν ως στόχο ο τουρίστας να καταφέρει να επισκεφτεί όσο το δυνατόν περισσότερους τόπους-λιμάνια.

Ένας τέτοιος ορισμός προβάλλεται ως ιδιαιτέρως γενικός και ρηχός, υπό την έννοια ότι δεν αποκαλύπτει πολλά για τις σχέσεις που αναπτύσσει η εν λόγω εναλλακτική μορφή τουρισμού με το υγρό στοιχείο, τη θάλασσα δηλαδή, αλλά και με τον παράκτιο χώρο, με τον οποίο συνορεύει και βρίσκεται σε σχέση διασύνδεσης και αλληλεξάρτησης.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, στο θαλάσσιο τουρισμό (ή τη θαλάσσια τουριστική δραστηριότητα) συγκαταλέγονται:

- κρουαζιέρες με κρουαζιερόπλοια ή άλλα σκάφη αναψυχής,μ
- θαλάσσιες περιηγήσεις,
- ναυταθλητικές δραστηριότητες,μ
- ερασιτεχνική αλιεία,
- καταδύσεις, επίσκεψη σε θαλάσσια πάρκα και ναυτικά μουσεία

3)ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Αν και αποτελεί ζητούμενο από παλαιότερες αναπτυξιακές μελέτες για τη Λευκάδα, δεν έχει οργανωθεί μέχρι τώρα. Δεν υπάρχει ούτε αρμόδιο συντονιστικό όργανο, ούτε στρατηγικό σχέδιο του Δήμου ή της Περιφέρειας για ποια προϊόντα και ποιες περιοχές θα συμπεριληφθούν και ποιες υποδομές είναι απαραίτητες. Δεν υπάρχει σύγχρονο σχέδιο δράσεων

4)ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, SPORTS TOURISM ΚΑΙ ΝΑΥΤΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η οικονομική και κοινωνική σημασία του αθλητικού τουρισμού είναι προεξάρχουσα αν θέλουμε να αναβαθμίσουμε το τουριστικό προϊόν της Λευκάδας. Η ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού στην πόλη και στο νησί απαιτεί τη συνεργασία μεταξύ φορέων, ανθρώπων του αθλητισμού και επιχειρήσεων για την ανάδειξη του Αθλητικού Τουρισμού. Στις άμεσες δράσεις μας περιλαμβάνονται:

- Οργάνωση του ναυταθλητισμού στη παραλία των Μύλων – Αη Γιάννη και στον κόλπο της Βασιλικής.
- Ανάδειξη της Λευκάδας ως κορυφαίο προορισμό ορεινής ποδηλασίας (mountain bike) και ορεινού τρεξίματος.

5) ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.

Η χωρική ενότητα Λευκάδα - Νότια Ηπειρος - Αιτωλοακαρνανία διαθέτει αρχαιολογικούς θησαυρούς και τόπους με εξαιρετική ιστορική σημασία, αλλά με πολύ χαμηλή επισκεψιμότητα αφού δεν υπάρχει οργάνωση και συντονισμός. Ενδεικτικά: Κάστρο Αγ Μαύρας, Αρχαία Λευκάδα με το θέατρο που αποκαθίσταται με τις ενέργειες της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας, Αρχαιολογικός χώρος Νυδρίου, Βλυχού και Μεγανησίου, Ομηρικά Τοπόσημα Δαίρπφελδ, Κεκρωπία (Κεχροπούλα), αρχαία Κάστρα, πύργοι και οχυρά στα στενά Λευκάδας Ακαρνανίας, Ακτιο (Ναυμαχία Ακτίου) Διώρυγα Κλεοπάτρας, Αρχαία Νικόπολη, Ναυμαχία Πρέβεζας, Αρχαία Αμβρακία, Βυζαντινά Μνημεία. Απαιτείται μεθοδική οργάνωση και πρόγραμμα ολοκληρωμένο επισκεψιμότητας των χώρων σε συνδυασμό με επετείους και ενημερωτικές εκδηλώσεις ανάδειξης ιστορικών και πολιτισμικών γεγονότων.

6) ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

Αμβρακικός και Λιμνοθάλασσες Αμβρακικού, Λιμνοθάλασσες και στενά Λευκάδας - Ακαρνανίας, Αλυκές Αλεξάνδρου. Το πρόγραμμά μπορεί να περιλαμβάνει δράσεις για την ανάδειξη προστατευόμενων ειδών και ιδιαιτερότητας τοπίων, παρατηρητήρια, οικίσκους ανάπαυσης, οικοδιαδρομές, σταθμούς και οθόνες ψηφιακής ενημέρωσης.

7) ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Λευκάδα διαθέτει σήμερα περιορισμένη υποδομή και μάλλον πενιχρές εγκαταστάσεις για συνεδριακό τουρισμό. Παρά το ότι έχει προταθεί στο παρελθόν, η ανάπτυξη του Συνεδριακού τουρισμού, δεν έχουν γίνει συγκεκριμένες δράσεις προς τη κατεύθυνση αυτή, ούτε για υποδομές, ούτε για θεματικές ενότητες, ούτε για διερεύνηση ενδιαφερομένων Φορέων και Οργανωτών. Στις κατευθύνσεις αυτές εντάσσονται δράσεις με στόχο την οργάνωση συνεδρίων με θέματα τον τουρισμό, την ανάπτυξη στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, τις τρέχουσες επιστημονικές εξελίξεις στην ενέργεια, στην οικολογία, στη κυκλική οικονομία, στη νέα τεχνολογία βιοκλιματικών κατασκευών, την ιατρική, τη φαρμακευτική, την ιστορία, τις τέχνες και τον πολιτισμό και γεωλογικών φαινομένων

8) ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Θρησκευτικός τουρισμός έχει συνεχώς αυξανόμενους οπαδούς, γιατί πέρα από την εσωτερική του καθενός μας πίστη, τα θρησκευτικά μνημεία βρίσκονται και σε εξέχουσες τοποθεσίες με ύψιστο κάλλος. Η Λευκάδα μας, Κάλαμος, Καστός και Μεγανήσι είναι γεμάτα από αρχαία και νεότερα μνημεία. Αναφέρουμε πολλούς Ιερούς Ναούς πόλης και χωριών με την πλούσια τεχνοτροπία και ιστορική παράδοση. Η Ιερά

Μονή Υπεραγίας Θεοτόκου Πεφανερωμένης Λευκάδος, το Μοναστήρι της Κόκκινης Εκκλησίας, η Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννη στο Λιβιάδι Καρυάς, Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου Ύρας, η Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου, Κολυβάτα, Ιερά Μονή -Ασκητήριο Αγίων Πατέρων, Νικιάνα και πολλοί άλλοι Ιεροί Χώροι.

ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΝΗΣΙΟΥ:

Ο Δήμος Μεγανησίου διοργάνωσε διαλογική συζήτηση και προέκυψαν οι παρακάτω παρατηρήσεις-προτάσεις με απώτερο σκοπό να συμβάλλουν στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη του Μεγανησίου αλλά και στην ομαλή συνύπαρξη επισκεπτών και κατοίκων, καθώς ο τουρισμός για το Μεγανήσι αποτελεί κύρια πηγή εισοδήματος, βασική οικονομική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με το σχέδιο της ΚΥΑ το Μεγανήσι κατατάσσεται στην κατηγορία άσκησης τουριστικής πολιτικής ως αναπτυσσόμενη περιοχή (Γ) με κωδικό ΕΛΣΤΑΤ 360200. Επειδή η κατηγοριοποίηση αυτή λαμβάνει υπόψη ως δείκτη τον αριθμό των κλινών ανά έκταση Δημοτικών Ενοτήτων κινείται για τον Δήμο σε άλλη κατεύθυνση και βγάζει λάθος συμπεράσματα, αφού δεν λαμβάνει υπόψη τους ημερήσιους και τους διαθαλάσσιους επισκέπτες, που είναι χιλιάδες ανά ημέρα κατά την τουριστική περίοδο. Κατόπιν τούτου προτείνεται η τροποποίηση του δείκτη κατηγοριοποίησης.

Ως προς τις ειδικές μορφές τουρισμού προτείνουμε λόγω της ιδιαιτερότητας την παροχή κινήτρων για τουρισμό ευεξίας, κάτι που γίνεται οργανωμένα και με σοβαρή προστιθέμενη αξία για ένα τόπο, ανάπτυξη του **φυσιολατρικού τουρισμού** λόγω των αξιόλογων περιπατητικών διαδρομών, **θρησκευτικού-προκυνηματικού τουρισμού** με την διασύνδεση των αρκετών εκκλησιών και μνημείων καθώς επίσης και την προώθηση δημόσιων επενδύσεων αναφορικά με μη κύριες μορφές τουρισμού (ξενοδοχειακά καταλύματα), όπως είναι τα **τουριστικά αγκυροβόλια και οι τουριστικοί λιμένες.** Προτείνουμε επίσης την παροχή κινήτρων για τον τουρισμό της **θαλασσοθεραπείας**, μια νέα μορφή ειδικού τουρισμού εφόσον αποσαφηνιστεί το πλαίσιο αιγιαλού και παραλίας για την χρήση του από τις όμορες αυτού του είδους μονάδες. Το Μεγανήσι λόγω της πληθώρας υπήνεμων ακτών και ευκολίας πρόσβασης ενδείκνυται για αυτή την μορφή του τουρισμού. Τέλος, δυνατότητα προώθησης και ενίσχυσης δραστηριοτήτων αθλητικού τουρισμού όπως ο καταδυτικός, ο παράκτιος και τα θαλάσσια μηχανοκίνητα αθλήματα. Ήδη το παγκόσμιο κύπελλο ελεύθερης κατάδυσης διεξάγεται στα διοικητικά όρια του δήμου μας.

Όσον αφορά τις ειδικές και τεχνικές υποδομές που αναφέρονται στην στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων προτείνεται: Εξασφάλιση χρηματοδοτήσεων για τον Δήμο ώστε να παρέχει **επαρκείς και ασφαλείς ποσότητες πόσιμου ύδατος** για τα κύρια και μη κύρια τουριστικά καταλύματα και πρόβλεψη για αυτονομία μέσω των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις υπό ίδρυση μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες.

Για τα στερεά και υγρά απόβλητα επιβολή πράσινου τέλους που να αποδίδεται στο δήμο για τις μεγάλες μονάδες δεδομένου ότι παράγουν σημαντικό όγκο απορριμμάτων και υγρών λυμάτων, που η όποια αύξηση των ανταποδοτικών τελών του Δήμου προς αυτές δεν επαρκεί να καλύψει τα κόστη αποκομιδής, μεταφοράς και διαχείρισης και ειδικά λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα.

Ως προς την παροχή ενέργειας, τέλος να **υπάρξει πρόβλεψη στις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που υποβάλουν για την αυτονόμηση κατά μεγάλο ποσοστό αυτών των μονάδων με ΑΠΕ** δεδομένου ότι τα δημόσια δίκτυα αν δεν αναβαθμιστούν επαρκώς θα αδυνατούν μελλοντικά να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Προτείνουμε τέλος και έως την ολοκλήρωση των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων και των χρήσεων γης **να προσδιοριστεί ο μέγιστος αριθμός μεγάλων τουριστικών μονάδων και σύμφωνα με την φέρουσα ικανότητα του νησιού,** αφού αναμένεται έξαρση της έκδοσης οικοδομικών αδειών λόγω του προς έκδοση προεδρικού διατάγματος. Δεν θα μπορούσε, επίσης, να μην γίνει αναφορά στην ιδιαίτερη προσοχή που θα πρέπει να δοθεί με τα συναρμόδια υπουργεία για τα σπίτια που κατασκευάζονται στο όριο του φυσικού εδάφους (υπόσκαφα) και στις περισσότερες περιπτώσεις αλλοιώνουν τον χαρακτήρα μια ολόκληρης περιοχής.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΙΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΤΜΗΜΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Έχει τεθεί από τις 3 Ιουλίου σε διαβούλευση το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό (ΕΧΠ) και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αυτού, από το **Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού.** Η δίμηνη διάρκεια της διαβούλευσης (Ιούλιος , Αύγουστος) για θέματα τουρισμού προφανώς είναι άκαιρη καθώς η ανταπόκριση των άμεσα ενδιαφερόμενων φορέων (επαγγελματίες τουρισμού , τοπική αυτοδιοίκηση, επιμελητήρια) καθίσταται δύσκολη ως αδύνατη στην αιχμή της τουριστικής περιόδου και των επαγγελματικών υποχρεώσεών τους.

Η Δ.Ε. του ΤΕΕ Κέρκυρας, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του τμήματος, και αφού έλαβε υπόψη την επεξεργασία του υπό πρόταση πλαισίου που πραγματοποιήθηκε σε δύο μόνιμες επιτροπές (Χωροταξίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Ανάπτυξης & Διατήρησης & Ανάδειξης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς & Πολιτισμού), παρατηρεί τα εξής :

Αναφορικά με τα ζητήματα κατηγοριοποίησης του χώρου

1. Η επιλογή του αριθμού κλινών τουριστικών καταλυμάτων / έκταση και / μόνιμο πληθυσμό ανά Δημοτική Ενότητα, που αποτελεί πλέον το βήμα για τη δημιουργία του χώρου και αναθεωρεί τη γραμμική σημείωση των κορεσμένων περιοχών δεν παρουσιάζεται αιτιολογημένα. Σίγουρα είναι μη λειτουργική η ενιαία αντιμετώπιση χώρου που κυριαρχούν τα αγροτικά χαρακτηριστικά ως ανεπτυγμένη τουριστική περιοχή, επειδή βρίσκεται σε γειτνίαση με έναν οικισμό υπερναπτυγμένο τουριστικά. Η λεπτομερέστερη εξειδίκευση του χώρου, σε γραμμική προσέγγιση, ανταποκρίνεται στην διαμορφωμένη πραγματικότητα και επιτρέπει την ισόρροπη ανάπτυξη των δραστηριοτήτων και τη σύνδεση των παραγωγικών δομών στην κατεύθυνση τόσο της ικανοποίησης των αναγκών της τοπικής κοινωνίας όσο και της αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος στην κατεύθυνση για άρση της μονοκαλλιέργειας του τουρισμού, αλλά και του εμπλουτισμού της τοπικής τουριστικής ταυτότητας κάθε μέρους.
2. Διαπιστώνεται ένα ζήτημα αξιοπιστίας των δεδομένων και των στοιχείων που έχουν χρησιμοποιηθεί προκειμένου να επιλεγούν οι κατηγορίες του χώρου. Τα στοιχεία δεν αποτελούν προϊόν «κανονικής» περιόδου, διότι έχουν συλλεχθεί την περίοδο μετά την επιδημία του covid-19 όπου οι αγορά λειτουργούσε με ειδικούς κανόνες και σε ειδικές συνθήκες.
3. Η κατηγοριοποίηση του χώρου σε κάποιες περιπτώσεις έχει πραγματοποιηθεί με γεωγραφικά κριτήρια ή κριτήρια μεγέθους και σε άλλες περιπτώσεις με αμιγώς οικονομικά με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ασάφειες. Στο άρθρο 6 , (Ν) Νησιά, στην Ομάδα Ι συμπεριλαμβάνονται νησιά με εντελώς ανόμοια χαρακτηριστικά σε σχέση με τις τουριστικές υποδομές και τις προοπτικές ανάπτυξης (π.χ. Μύκονος και Κύθηρα κλπ.) Μάλιστα, στην τελευταία παράγραφο της ομάδας Ι, ενώ σε όλα τα νησιά επιτρέπονται ΟΥΤΔ μόνο ήπιας ανάπτυξης, στα ήδη επιβαρυμένα με δόμηση νησιά Ρόδος και Κέρκυρα , απαγορεύονται τα ΟΥΤΔ ήπιας ανάπτυξης και επιτρέπονται κανονικά ΟΥΤΔ. Μάλιστα, στην τελευταία παράγραφο της ομάδας Ι, ενώ σε όλα τα νησιά επιτρέπονται ΟΥΤΔ μόνο ήπιας ανάπτυξης, στα ήδη

επιβαρυνόμενα με δόμηση νησιά Ρόδος και Κέρκυρα, απαγορεύονται τα ΟΥΤΔ ήπιας ανάπτυξης και επιτρέπονται κανονικά ΟΥΤΔ.

Αναφορικά με τις κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό

1) Προβλέπεται ότι τα περιφερειακά πλαίσια δεν θα μπορούν να φέρουν αναδράσεις σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο. Ταυτόχρονα προβλέπεται ότι θα πρέπει να διατυπωθούν όλες οι αντιθέσεις ή αντιφάσεις ως προς τις ρυθμίσεις που προτείνονται απ' το Ειδικό Πλαίσιο. Με τον τρόπο αυτό προτείνεται η άμεση αναθεώρηση ενός ρυθμιστικού σχεδίου που βρίσκεται ήδη σε διαδικασία αναθεώρησης, και πιθανώς μελετητικά να είναι ολοκληρωμένο. Η κατεύθυνση αυτή απαιτεί αναδιατύπωση προκειμένου να λάβει υπόψη της τις διοικητικές διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη.

2) Η απαγόρευση των αναδράσεων, με τεκμηριωμένο και ολοκληρωμένο τρόπο, θεωρείται στοιχείο που αφαιρεί το δικαίωμα εξειδίκευσης των χαρακτηριστικών κάθε τόπου και δεν δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός τουριστικού προϊόντος με τοπικά χαρακτηριστικά που θα αποσκοπούν στη δημιουργία μιας ξεχωριστής εμπειρίας στον επισκέπτη, ενώ στερεί την δυνατότητα συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών στον καθορισμό της ταυτότητας του χώρου και εν τέλει στο μέλλον του τόπου.

3) Η βασική προϋπόθεση του σχεδίου για την επίλυση των συγκρούσεων του τουρισμού με άλλες χρήσεις σε συνδυασμό με το επίπεδο αναφοράς της Δημοτικής Ενότητας δεν λαμβάνει υπόψη την ανάγκη χωροθέτησης δραστηριοτήτων απαραίτητων, τόσο για την διαβίωση του μόνιμου πληθυσμού, όσο και των επισκεπτών-τουριστών και προφανώς αποτελεί ζήτημα που δεν επιλύεται στο επίπεδο του υπό πρόταση πλαισίου. Μάλιστα ο σε κάθε περίπτωση περιορισμός όλων των παραγωγικών δραστηριοτήτων υπέρ του τουρισμού, στις περιοχές Α, Β και Γ χωρίς όμως να προβλέπεται ο τρόπος, αποτελεί προσπάθεια έντασης της εξάρτησης της οικονομίας απ' τον τουρισμό.

4) Δεν είναι πρακτικά εφικτό, ούτε είναι σωστό να περιοριστεί η δημιουργία νέων εγκαταστάσεων για χρόνια, μέχρι τον καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης από εργαλεία πολ. σχεδιασμού 1ου επιπέδου, μη συμβατών με την τουριστική δραστηριότητα (βιοτεχνίες, χονδρεμπόριο κλπ.) σε ολόκληρες Δημοτικές Ενότητες, δίχως να υπάρχει εναλλακτική λύση (π.χ. χωροθετημένος υποδοχεάς τέτοιων δραστηριοτήτων). Γενικότερα, η άμεση εφαρμογή των διατάξεων του

συγκεκριμένου νομοσχεδίου πριν ακόμα εξειδικευτούν αυτές τους με διατάγματα υποκείμενου σχεδιασμού, θα δημιουργήσουν πολλά προβλήματα.

Υλοποίηση τουριστικών εγκαταστάσεων – κατευθύνσεις

-Η βασική κατεύθυνση για τη διευκόλυνση της μετατροπής των υφιστάμενων τουριστικών μονάδων σε χωρικούς υποδοχείς προκειμένου η διαχείριση του τουριστικού προϊόντος να γίνεται στα πλαίσια της διαχείρισης του μαζικού τουρισμού, αποτελεί προβληματικό σημείο. Η χωροθέτηση και στη συνέχεια η κατασκευή έργων μεγάλης και πολύ μεγάλης κλίμακας θα πρέπει να τεκμηριώνεται από μελέτες βιωσιμότητας, αναφορικά και με τα ανθρωπογενή δεδομένα και θα πρέπει να πραγματοποιούνται στα πλαίσια της φέρουσας ικανότητας και των υποδομών κάθε περιοχής, με τρόπο ώστε να μην αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά, η φυσιογνωμία και οι φυσικοί πόροι. Στο άρθρο 8 αναφέρεται ξεκάθαρα ότι τίθεται κεντρική επιλογή πολιτικής για το καθεστώς δόμησης των τουριστικών εγκαταστάσεων η ενίσχυση της ελκυστικότητας των οργανωμένων μορφών χωροθέτησης, έναντι της κοινής εκτός σχεδίου δόμησης, δηλαδή των συνήθων ξενοδοχείων και των μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων. Αυτό δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε ολόκληρη την επικράτεια με τον ίδιο τρόπο, αφού οι ανάγκες για μεγάλα συγκροτήματα και η ικανότητα ενός τόπου να τα φιλοξενήσει διαφέρει από μέρος σε μέρος. Είναι σαφές ότι η φέρουσα ικανότητα κάποιων περιοχών, όπως είναι οι περιοχές ελέγχου, δεν επιτρέπουν την δημιουργία πολύ μεγάλων τουριστικών συγκροτημάτων (π.χ. OMAT). Αντιθέτως, μια ηπιότερη και πιο φιλική προς το περιβάλλον τουριστική ανάπτυξη με τουριστικές εγκαταστάσεις μικρότερου μεγέθους και μη κύρια τουριστικά καταλύματα, θα είχε περισσότερα θετικά αποτελέσματα τόσο στην ποιότητα ζωής ενός τόπου, στην τοπική οικονομία και τέλος στο ίδιο το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν σε σχέση με τις πολύ μεγάλες εγκαταστάσεις οι οποίες τείνουν να εξαντλήσουν τους πόρους του τόπου όπου λειτουργούν δίχως να αποδίδουν σε αυτόν τα ανάλογα αντισταθμιστικά οφέλη, ιδίως δε εάν πρόκειται για νησί.

-Η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος δεν επιτυγχάνεται πάντα μέσω της μαζικοποίησης και της μεγέθυνσης της κλίμακας. Η σύνδεση του τουριστικού προϊόντος με την τοπική ταυτότητα κάθε περιοχής, η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών στην κατεύθυνση της εμπειρίας, η παροχή εναλλακτικών επιλογών, ο σεβασμός του περιβάλλοντος και η επιμονή στη διατήρηση σχέσεων και παραγωγικών μοτίβων που μπορούν να σέβονται την κλίμακα και την αναλογία των τοπικών

κοινωνιών και αγορών και που αναδεικνύουν την ταυτότητα του τόπου αποτελούν βήματα για την αναβάθμιση και σε άλλες κατευθύνσεις.

-Η κατεδάφιση υποβαθμισμένων και εγκαταλειμμένων τουριστικών εγκαταστάσεων, και κυρίως για αυτές που βρίσκονται κοντά ή έξω από αστικά κέντρα δεν αποτελεί μέτρο

-Αντίθετα πρέπει να προβλεφθεί η παροχή κινήτρων για την επαναχρησή τους στη λογική της διατήρησης και βελτίωσης των οικονομικών και παραγωγικών μεγεθών μιας περιοχής. Σε κάθε περίπτωση η διαχείριση περιοχών που υποδέχονται μαζικό τουρισμό, και επωμίζονται τις συνέπειες του, μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω θεραπευτικού σχεδιασμού α επιπέδου.

-Η αναφορά που γίνεται στους χώρους τουριστικού διαμοιρασμού μοιάζει να μην αναγνωρίζει ούτε το μέγεθος του οικονομικού αντικειμένου αλλά ούτε και τις επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία. Η σύνδεση των καταλυμάτων τουριστικού διαμοιρασμού με τα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα είναι άστοχη. Ταυτόχρονα άστοχη είναι και η πρόταση μέτρων με βάση δείκτες όπως κλίνη/ κάτοικο ή κλίνη/ έδαφος. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα καταλύματα τουριστικού διαμοιρασμού θα πρέπει να διακρίνονται σε δύο κατηγορίες : α) αυτά που βρίσκονται σε τουριστικά αναπτυγμένες αστικές ή ημιαστικές περιοχές και β) αυτά που βρίσκονται σε μη τουριστικά ανεπτυγμένους οικισμούς ή στην ύπαιθρο. Ταυτόχρονα η πρόταση μέτρων περιορισμού της συγκεκριμένης δραστηριότητας θα πρέπει να προκύπτει απ' τη μελέτη φέρουσας ικανότητας της κάθε περιοχής σε συνδυασμό με τη θέσπιση οριζόντιων κοινωνικών μέτρων για την προστασία της κατοικίας αλλά και του μικρού και μεσαίου εισοδήματος. Τέλος θα πρέπει να θεσπιστούν τεχνικές προδιαγραφές που θα πρέπει να ικανοποιούνται για τη μετατροπή ενός χώρου σε χώρο τουριστικού διαμοιρασμού.

-Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα οικονομικά μεγέθη που αναπτύσσονται, σε παραγωγικούς τομείς που δεν σχετίζονται με τον τουρισμό, εξ αιτίας της ανάπτυξης του κλάδου των μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων. Η επιλογή για τον οριζόντιο περιορισμό τους δεν θα συμβάλλει στα προσδοκώμενα.

-Η εισαγωγή της έννοιας του «σποραδικού ξενοδοχείου» και η παροχή κινήτρων για τη μετατροπή εγκαταλελειμμένων οικισμών ή σημαντικών αρχιτεκτονικών ή παραδοσιακών συνόλων σε χώρους υποδοχής τουριστικής δραστηριότητας αποτελεί τάση για την περαιτέρω εξειδίκευση της έννοιας του οργανωμένου υποδοχέα όπως αυτός περιγράφεται στις διατάξεις των Ν. Ν. 4179/2013 & Ν.4276/2014 αφενός χρίζει

περαιτέρω θεσμικής εξειδίκευσης αφετέρου υποβαθμίζει το ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας τέτοιων τόπων, που μπορούν να αποτελούν ερευνητικό επιστημονικό πεδίο τόσο για τα πεδία της ιστορίας, της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής, των τρόπων δομής, της μουσειογραφίας και της κοινωνιολογίας. Με τον τρόπο που προτείνεται το σποραδικό ξενοδοχείο υποβαθμίζεται και υποτιμάται η τοπική ταυτότητα και η ανάδειξη τρόπων για δημιουργία οικονομικών σχέσεων γύρω από αυτή, και με αφορμή τον τουρισμό. Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση το ζήτημα να εξετάζεται στα πλαίσια διαχείρισης και λειτουργίας μνημείων σε χρήση.

Υλοποίηση – προϋποθέσεις

➤ Ο χρόνος στον οποίο πραγματοποιείται η συγκεκριμένη διαβούλευση μοιάζει «ενδιάμεσος» και όχι νεκρός, όπως θα ταίριαζε στην περίπτωση. Η περίοδος που διανύουμε είναι μεταβατική για τα πολεοδομικά ζητήματα σε επίπεδο χώρας. Το υπουργείο μέσω του ΤΕΕ έχει σε εξέλιξη μελέτες Τοπικών Χωρικών Σχεδίων σχεδόν για το σύνολο της επικράτειας (σύμφωνα με τις ανακοινώσεις του ΤΕΕ καλύπτεται το 80% της επικράτειας). Ταυτόχρονα το ισχύον Περιφερειακό Χωρικό Πλαίσιο είναι υπο αναθεώρηση.

➤ Με τη θεσμοθέτηση των προτεινόμενων στο σχέδιο διατάξεων, οριοθετούνται νέες προδιαγραφές που δεν συμπεριλαμβάνονταν στις συμβάσεις που αφορούν τα σχέδια α & β επιπέδου που εξελίσσονται. Για την αποτροπή της πιθανότητας ανωμαλίας, δηλαδή την παραλαβή σχεδίων που δεν θα μπορούν να θεσμοθετηθούν θα πρέπει είτε να προβλεφθούν επιπλέον πιστώσεις για την εκτέλεση επιπλέον μελετών που θα καλύψουν τις προδιαγραφές είτε θα πρέπει να προβλέπεται η υποχρεωτικότητα στις αναθεωρήσεις των πλαισίων που εξελίσσονται και όχι στα ίδια τα πλαίσια.

➤ Οι νέες προδιαγραφές και τα νέα εργαλεία που έχουν υιοθετηθεί προκειμένου καλύψουν τις ανάγκες του σχεδιασμού προϋποθέτουν αφενός την ανάπτυξη και εξειδίκευση νέων θεσμικών εργαλείων πολεοδομικής και χωρικής οργάνωσης, καθώς και αποτίμησης κρίσιμων μεγεθών (φέρουσα ικανότητα τουριστικού προορισμού), και αφετέρου την ταύτιση του πολιτικού συστήματος και της κοινωνίας στο δρόμο του ενεργού πολεοδομικού σχεδιασμού. Ενώς σχεδιασμού που θα ακολουθεί την επιστημονική μεθοδολογία, θα αποκτά διάρκεια και θα παρουσιάζει χαρακτηριστικά για τον έλεγχο της παθογένειας και την αξιολόγηση του ίδιου του σχεδιασμού που θα οδηγεί στην αναθεώρηση. Ένας τέτοιος σχεδιασμός θα αποτελεί νεύρο της κοινωνίας

για την ορθολογικότερη οργάνωση της ζωής και θα προσδίδει ανθεκτικότητα και διάρκεια στον σχεδιασμό και την υλοποίησή του.

Ακολούθησε εκτενής διαλογική συζήτηση, όπου τέθηκαν ερωτήσεις και τοποθετήθηκαν επί του θέματος οι επικεφαλής των παρατάξεων και οι περιφερειακοί σύμβουλοι.

Η επικεφαλής της παράταξης «Ιόνιο Δυνατά! Κάθε Νησί Ψηλά», περιφερειακή σύμβουλος κ. Ρόδη Κράτσα – Τσαγκαροπούλου, τόνισε ότι το εν λόγω θέμα είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία και την ευημερία της Χώρας, κομβικής σημασίας για την εξέλιξη της τουριστικής ανάπτυξης στα Ιόνια Νησιά. Δήλωσε δε, ότι το ζήτημα αντιμετωπίστηκε εσπευσμένα και όχι σοβαρά από την περιφερειακή αρχή. Θεωρούν ότι θα έπρεπε να είχε έρθει νωρίτερα στο Περιφερειακό Συμβούλιο με την παρουσίαση του Νόμου, του σκεπτικού και των προοπτικών του σχεδίου, έτσι ώστε κάθε περιφερειακός σύμβουλος να έχει ενημερωθεί επαρκώς και να έχει διαμορφώσει άποψη.

Στη συνέχεια τόνισε ότι, η εκπόνηση του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου είναι μια προσπάθεια οργάνωσης και διάρθρωσης του Τουρισμού και ταυτόχρονα θα πρέπει να διασφαλίσει τις επιπτώσεις αυτού στο Περιβάλλον.

Επίσης δήλωσε, ότι δεν είναι σαφής η συνύπαρξη των διάφορων μορφών τουρισμού και η διασύνδεσή τους. Ανέφερε δε, ως σημείο ξεχωριστής σημασίας για τα νησιά μας, να προσδώσουμε στον τουριστικό μας προϊόν, σαφή φυσιογνωμία, ταυτόχρονα με την βιωσιμότητά του. Πρέπει να αναδειχθεί η ιδιαίτερη πολιτισμική κληρονομιά των νησιών μας.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στο ζήτημα του τουριστικού διαμοιρασμού, π.χ. τα Airbnb καταλύματα, πώς εντάσσονται και ποιά η συνύπαρξή τους, με τις υπόλοιπες μορφές Τουρισμού; Κυρίως, μέσα από το πρίσμα του εκρηκτικού στεγαστικού προβλήματος ανά την επικράτεια.

Κατέληξε, ότι ως παράταξη συμφωνούν με το τέλος που αφορά το Πράσινο Ταμείο, διαφωνούν όμως, με την εξαίρεση από αυτό των ενοικιαζομένων δωματίων. Τα ενοικιαζόμενα δωμάτια είναι αναγκαίο να ενταχθούν στο συγκεκριμένο τέλος, έτσι ώστε να υπάρχει και για αυτά, η δυνατότητα της αισθητικής και ενεργειακής τους αναβάθμισης.

Κατόπιν των ανωτέρω και κάνοντας αναφορά στην τοποθέτηση του Περιφερειακού συμβούλου Νικολάου Μουζακίτη, ο οποίος τόνισε ιδιαίτερα τα προβλήματα από την έλλειψη υποδομών που αντιμετωπίζουν τα νησιά μας, το κύμα υπερτουρισμού που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε τα επόμενα χρόνια, αλλά τον τρόπο υπολογισμού και κατηγοριοποίησης των περιοχών (εντάσσονται τα Airbnb στον σχεδιασμό ;), τον χρόνο που έρχεται για διαβούλευση το ειδικό αυτό χωροταξικό (μεσούσης της καλοκαιρινής περιόδου), δήλωσε ότι η παράταξη ψηφίζει ΛΕΥΚΟ, υπογραμμίζοντας ότι δεν ακυρώνουν την κατεύθυνση που θέλει να δώσει η Κυβέρνηση, για μια τάξη στην αναρχία του Τουρισμού, ούτε την προσπάθεια που καταβάλλει η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, αλλά δεν είναι σε θέση να αποτυπώσουν ένα καθαρό «ναι» ή «όχι» επειδή θεωρούν ότι υπάρχουν αδιευκρίνιστα σημεία.

Ο επικεφαλής της παράταξης «ΑΝ.Α.Σ.Α. για τα Ιόνια Νησιά», περιφερειακός σύμβουλος κ. Θεόδωρος Γαλιατσάτος αρχικά υπογράμμισε ότι ο Τουρισμός έχει ισχυρή οικονομική παρουσία στην χώρα και στο ΑΕΠ της. Υπογράμμισε, ότι η ακύρωση των προηγούμενων Χωροταξικών Σχεδίων για τον Τουρισμό που επιχειρήθηκαν, δεν ήταν τυχαία. Αυτό που διακρίνεται στο τωρινό, όπως και στα προηγούμενα σχέδια, είναι η αντίθεση μεταξύ της προσπάθειας καθιέρωσης κανόνων που θα επιτρέπουν στα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, Εγχώρια και Ξένα, συσσώρευση υπερκερδών και της υποχρέωσης της Πολιτείας για στοιχειώδη προστασία της μικρομεσαίας οικονομίας, του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής

ταυτότητας των περιοχών και της χώρας. Πιθανολογούν δε, ως παράταξη ότι και αυτή η προσπάθεια θα έχει την ίδια τύχη.

Διακρίνουν επίσης, στο νέο Χωροταξικό Πλαίσιο πρακτικές κατακριτές και ενδεχομένως με σκοπιμότητες, που φυσικά δε συνέβαλαν στο καλύτερο επίπεδο διαλόγου και προβληματισμού και χαρακτηριστικά ανέφερε την Περίοδο Διαβούλευσης (εν μέσω καλοκαιριού) και τον τρόπο Διαβούλευσης (χωρίς αλληλεπίδραση). Ως παράταξη επιρρίπτουν ευθύνες και στην περιφερειακή αρχή για τον τρόπο της Διαβούλευσης, διότι απέιχε ουσιαστικά από μία οργανωμένη προσπάθεια συζήτησης με τους ενδιαφερόμενους και τους πολίτες και όπου αυτή έγινε, ήταν αποσπασματική, με μικρές εξαιρέσεις που όμως επιβεβαιώνουν τον κανόνα (πχ. Κεφαλονιά). Ακόμη και το γεγονός ότι το Περιφερειακό Συμβούλιο συζητά την ύστατη ώρα, αποτελεί σημάδι κακής εκτίμησης της σοβαρότητας του θέματος.

Το παρόν νομοθέτημα δείχνει να μην κρατάει τα προσχήματα στην εξυπηρέτηση και προώθηση των μεγάλων τουριστικών εγκαταστάσεων, οι οποίες επιτρέπονται παντού, ακόμα και σε περιοχές Natura, σε ακατοίκητα νησιά και με αυξημένες δυνατότητες. Από την άλλη, είναι σαφώς περιοριστικό για τα ενοικιαζόμενα δωμάτια, τις οικογενειακές επιχειρήσεις και την μικροϊδιοκτησία, που σε πολλές περιπτώσεις γίνεται και απαγορευτικό. Θέτει περιορισμούς στην ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων πέραν του Τουρισμού. Θέτοντας ένα νεφελώδες πλαίσιο για το ποιος αποφασίζει και με ποια κριτήρια, ενισχύοντας την λογική της μονοκαλλιέργειας του Τουρισμού.

Σημείωσε ότι η κατηγοριοποίηση ανά Δημοτική Ενότητα, είναι προφανές ότι ως οριζόντια μεθοδολογία δεν απηχεί τις πραγματικές καταστάσεις και θα ήταν προτιμότερη η λύση της Δημοτικής Κοινότητας. Κατ' επέκταση, στην κατεύθυνση αυτή προτείνουν την αποδοχή της αλλαγής κατηγοριών πχ. στην Κεφαλονιά να ισχύσει μόνο ως (Γ) αναπτυσσόμενη.

Τέλος θεωρούν ότι είναι σκόπιμο:

- Να αντιμετωπίζονται με τα ίδια κριτήρια Airbnb και ενοικιαζόμενα δωμάτια.
- Να υπάρχει άκριτη οριοθέτηση δημιουργίας νέων καταλυμάτων 4,5 αστέρων, πλην μη αναπτυσσόμενων, χωρίς κριτήρια βιωσιμότητας.
- Να αποσαφηνιστούν οι ελλιπείς αναφορές ταυτότητας περιοχών, προστασίας και ανάδειξης φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και να συνυπολογιστούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- Να επιβληθεί το Ειδικό Τέλος για το Πράσινο Ταμείο και στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα.
- Να τεθούν νέα στρεμματικά όρια, τα οποία διαφοροποιούνται τόσο από την ισχύουσα νομοθεσία όσο και από το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, δημιουργώντας μεγαλύτερη ασάφεια και σβήνοντας κάθε δυνατότητα διαφοροποίησης επί τα βελτίω σε τοπικό επίπεδο.

Κατόπιν των ανωτέρω δήλωσε ότι ψηφίζουν κατά της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, επειδή απαιτείται απόσυρση, διαβούλευση υπό κανονικές συνθήκες, ισότιμη συμμετοχή των τουριστικών φορέων, των εργαζομένων στο χώρο, των επιμελητηρίων και ενημέρωση των πολιτών με κατάλληλες μορφές επικοινωνίας.

Η επικεφαλής της παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Ιονίων Νήσων», περιφερειακή σύμβουλος κ. Αλεξάνδρα Μπαλού δήλωσε ότι ψηφίζουν κατά της εισηγήσεως και τοποθετήθηκαν ως εξής:

«Η σημερινή διαδικασία, δηλαδή, να συζητάμε 24ωρες πριν την λήξη της διαβούλευσης η οποία μάλιστα εξελίχθηκε κατά την διάρκεια της τουριστικής σεζόν, δείχνει την επιτάχυνση της κυβερνητικής πολιτικής για τις ανάγκες των επενδυτών στον Τουρισμό. Η αποδοχή αυτής της διαδικασία από την Περιφερειακή Αρχή αλλά και την ΕΝΠΕ, η απουσία των θέσεων των εκπροσώπων των μικρών καταλυμάτων αλλά και των εργαζομένων στον κλάδο του Τουρισμού στα συνημμένα, δείχνει ότι και η Περιφερειακή Αρχή και η ηγεσία στην ΕΝΠΕ στηρίζουν την κυβέρνηση και τις επιλογές της. Διαπιστώνουν αλλά δεν αντιδρούν.

Το κείμενο των επιστημονικών συμβούλων είναι βεβαίως βοηθητικό για την μελέτη του νομοσχεδίου, οι παρατηρήσεις τους είναι ορθές όμως υπάρχει μια ουσιαστική αντίφαση ως προς την πολιτική θέση που θα πάρουμε ως Περιφερειακό Συμβούλιο και αυτό δεν αφορά τους συμβούλους.

Δεν μπορεί από τη μια να διαπιστώνεις ότι το νομοσχέδιο δεν παίρνει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, δημιουργεί προβλήματα στους μικρούς επαγγελματίες και από την άλλη η εισήγηση του κ. Περιφερειάρχη να είναι η θετική ψήφος.

1. Η βασική αφετηρία από την οποία ξεκινάμε την προσέγγισή μας, είναι ότι τα θέματα που έχουν να κάνουν με τον Χωροταξικό και Πολεοδομικό Σχεδιασμό, την πολιτική Γης, συνολικότερα η έννοια της οργάνωσης του κοινωνικού χώρου είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα με το πλαίσιο των σχέσεων παραγωγής στις οποίες κινούνται. Ο χωροταξικός σχεδιασμός δεν είναι τεχνοκρατικό ζήτημα, είναι πολιτικό ζήτημα.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός εντάσσεται και υποτάσσεται, αντικειμενικά, στους νόμους της αγοράς και της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων.. Είναι άρρηκτα δεμένος με τη γενικότερη τάση της εμπορευματοποίησης της γης και των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων και ιδιωτικοποιήσεων που προωθούνται στα πλαίσια της Ε.Ε. και που έχει ανάγκη το κεφάλαιο κάθε φορά..

Η ουσία είναι ότι με το νέο χωροταξικό του τουρισμού.

Η κυβέρνηση δίνει το «πράσινο φως» για την ανάπτυξη μεγάλων τουριστικών εγκαταστάσεων με ξενοδοχεία και τουριστικά χωριά με βίλες, ακόμα και σε προστατευόμενες περιοχές και ακατοίκητες νησίδες.

Αντανακλά την απόλυτη αναπτυξιακή κυριαρχία του τουρισμού

Οι παρατηρήσεις έχουν ειπωθεί:

Κατηγοριοποίηση στη βάση της σχέσης κλινών προς μόνιμο τουρισμό, σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας κλπ. Παρά τις διάφορες αναφορές για τον υπερτουρισμό, δεν προβλέπεται κανένας ουσιαστικός περιορισμός στη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων στις κορεσμένες τουριστικά περιοχές, ενώ οι ποσοστώσεις που υπήρχαν για τις μεγάλες τουριστικές μονάδες στα νησιά έχουν «εξαφανιστεί».

Βέβαια, ήδη υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο ιδιαίτερα ευνοϊκό για τις τουριστικές επενδύσεις και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο έρχεται να φέρει τις απαραίτητες προσαρμογές για να ικανοποιήσει τις νέες ανάγκες των ομίλων του Τουρισμού και των επενδυτών. Ακόμη και σε μέρη που διαχωρίζονται ως «περιοχές ελέγχου» επιτρέπεται η δημιουργία νέων ξενοδοχειακών μονάδων 4-5 αστέρων, απλώς με μεγαλύτερη αρτιότητα (16 στρέμματα). Το ίδιο έχει επιλεγεί και για τις ανεπτυγμένες περιοχές, με ελαφρά μικρότερη αρτιότητα (12 στρεμμάτων)

Για τις τρεις από τις κατηγορίες (Α, Β και Γ), προτείνεται η θέσπιση ειδικού τέλους υπέρ του Πράσινου Ταμείου, επί των δραστηριοτήτων του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων των βραχυχρόνιων μισθώσεων και των ενοικιαζόμενων δωματίων. Δεν προβλέπεται όμως αντίστοιχα ειδικό τέλος υπέρ του Πράσινου Ταμείου για τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, τα οποία στην ουσία είναι μεγάλες τουριστικές μονάδες, που επιβαρύνουν σαφώς περισσότερο το περιβάλλον σε σχέση με τα μικρά καταλύματα.

Το βασικό χαρακτηριστικό, η στόχευση, του νομοσχεδίου είναι η προώθηση των μεγάλων τουριστικών εγκαταστάσεων των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων, η αύξηση του ποσοστού του κέρδους τους σε βάρος των μικρών επαγγελματιών.

Η αναφορά τους στην κλιματική κρίση και το περιβάλλον είναι υποκριτική το μαρτυράνε οι αντιπεριβαλλοντικοί νόμοι που έχουν ψηφίσει όλες οι κυβερνήσεις μέχρι σήμερα.

Τα παχιά λόγια για βιώσιμη ανάπτυξη, εναλλακτικό τουρισμό, αειφορία, περιβάλλον, υποδομές τα έχουμε ακούσει άπειρες φορές από όλους. Αποτελούν το πρόσχημα για να περνάνε την πολιτική τους και να αποπροσανατολίζουν το λαό.

Απουσιάζει ο σχεδιασμός η χρηματοδότηση και η αντίστοιχη ταχύτητα για τις υποδομές στα νησιά μας, νερό, διαχείριση απορριμμάτων, οδικό δίκτυο, υγεία. Απλά επιβεβαιώνεται ότι αυτά μπαίνουν σε προτεραιότητα όταν τα έχει ανάγκη η ανάπτυξη.

Απουσιάζουν πλήρως οι επιπτώσεις, τα προβλήματα και τα δικαιώματα των εργαζομένων στον κλάδο.

Απουσιάζουν οι συνέπειες στην εντεινόμενη ακρίβεια, στις τιμές και στην στέγη που θα βαρύνουν πάλι το λαό.

Απουσιάζει πλήρως η αναφορά για την δυνατότητα να πάνε διακοπές τα λαϊκά νοικοκυριά.

Πως λοιπόν, όταν όλοι διαπιστώνουμε ότι το νομοσχέδιο πλήττει τους μικρούς επαγγελματίες, επιτρέπει κατασκευή μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων σε περιοχές NATURA, δεν παίρνει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες της ΠΙΝ μας ζητάτε να το υπερψηφίσουμε. Το ελάχιστο που είχατε να κάνετε είναι να καταψηφίσετε και να στείλετε ένα πρώτο μήνυμα στην Κυβέρνηση. Αλλά δεν το κάνετε και κρύβεστε πίσω από το δάκτυλό σας.

Το νομοσχέδιο αυτό δεν παίρνει διορθώσεις ούτε η πολιτική τους την οποία οι Περιφέρειες εξειδικεύουν και προωθούν.

Θεωρούμε ότι η απάντηση βρίσκεται στον ενωμένο αγώνα των εργαζομένων, των μικρών επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων ενάντια στην πολιτική συγκέντρωσης γης σε λίγα χέρια.

Καταψηφίζουμε γιατί καταψηφίζουμε την πολιτική που συνθλίβει την ζωή μας σε όλους τους τομείς χαρίζει τον πλούτο και όλα τα αγαθά στους λίγους.»

Η επικεφαλής της παράταξης «Μένουμε Ιόνιο», περιφερειακή σύμβουλος κ. Μαρία Δρυ δήλωσε ότι ψηφίζουν κατά της εισηγήσεως και τοποθετήθηκαν ως εξής:

«Πιστεύουμε ότι το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό (ΕΧΠ-Τ) αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία για τη βιώσιμη ανάπτυξη ενός μείζονος παραγωγικού τομέα για τη χώρα. Μελετώντας το παρατηρείται μια τάση για επιπλέον διάχυτη τουριστική ανάπτυξη, απουσία συνεκτικού οράματος, και μη αντιμετώπιση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων του υπερτουρισμού. Στην ουσία δηλαδή εντείνει τα φαινόμενα υπερτουρισμού αντί να τα αντιμετωπίζει ενισχύοντας την κατασπατάληση φυσικών πόρων και επιπλέον επιβάρυνση των υποδομών.

Είναι λοιπόν άστοχες οι προθέσεις του ΕΧΠ-Τ και βλέπουμε ότι φέρνει έννοιες όπως η «φέρουσα ικανότητα» επιβάλλοντας στις νέες μονάδες προς ανάπτυξη να συντάσσουν μελέτες για τη φέρουσα ικανότητα, μόνο όμως ως ευχολόγιο, όπως έχουμε δει να συμβαίνει και με τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), δηλαδή μια «μελέτη» που εξετάζει μεμονωμένα την κάθε μονάδα χωρίς να λαμβάνει υπόψη της, σωρευτικά τις επιπτώσεις από όλες τις υπάρχουσες πλειοδοτημένες εγκαταστάσεις, περιγράφοντας ένα ιδανικό και ουτοπικό σενάριο που κανείς δεν εφαρμόζει και τελικά καμία σχέση έχει με την πραγματικότητα, ενώ δεν υπάρχει ούτε

και ο ελεγκτικός μηχανισμός να ελέγχει όσα προβλέφθηκαν στην μελέτη αν εφαρμόζονται στην πράξη, δηλαδή με λίγα λόγια το θεσμικό πλαίσιο δεν προστατεύει το περιβάλλον και η πραγματικότητα πλέον μιλάει από μόνη της! Έχουμε κλιματική κρίση!

Στο προτεινόμενο ΕΧΠ-Τ εντείνονται τα allinclusive και τα «γκετοποιημένα» σύνθετα τουριστικά καταλύματα! Τα οποία έχουμε δει μέχρι σήμερα να μη συνεισφέρουν στην τοπική οικονομία αλλά τα λεφτά φεύγουν σε funds του εξωτερικού.

Πρωθούνται τα σύνθετά τουριστικά καταλύματα (ΣΤΚ) τα οποία αδειοδοτούνται απευθείας από τα Υπουργεία Ενέργειας και Τουρισμού στην Αθήνα και δεν συμμετέχει πουθενά η τοπική αυτοδιοίκηση σε όλη αυτή τη διαδικασία. Καταλαβαίνοντας όλοι τι σημαίνει αυτό και τι συνέπειες θα έχει για τον τόπο μας!

Επιπλέον θέλουμε να τονίσουμε για ακόμη μια φορά και αυτό πρέπει να γίνει σημαία της τοπικής αυτοδιοίκησης, ότι οι πόροι χρηματοδότησης πρέπει να δίνονται με βάση την επισκεψιμότητα και όχι μόνο με πληθυσμιακά κριτήρια.

Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι ενώ πέρσι καταργήθηκε η εκτός σχεδίου δόμηση για τις μικρές ιδιοκτησίες (κατά παρέκκλιση οικόπεδα κάτω των 4 στρεμμάτων) τώρα έρχεται το ΕΧΠ-Τ να απαγορεύσει οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα, μέχρι να ολοκληρωθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός, εκτός της τουριστικής ανάπτυξης (ούτε πρωτογενής τομέας, ούτε βιοτεχνία, ούτε logistics, κλπ) σε μεγάλες εκτάσεις οι οποίες δεν υπάρχουν, αλλά επειδή καταργήθηκε η μικρή ιδιοκτησία του μικρομεσαίου ιδιοκτήτη, αρχίσουν να αγοράζουν αυτές τις μικρές ιδιοκτησίες που καταστήθηκαν μη άρτιες και μη οικοδομήσιμες εν μια νυκτί, πόσο ωραία λοιπόν σχεδιάστηκε και το ένα έφερε το άλλο και οι μικρομεσαίες ιδιοκτησίες έχασαν την αξία τους για να μπορούν να τις αγοράσουν οι «επενδυτές» αντί πινακίου φακής.

Για εμάς θα ήταν σημαντικό να έχει γίνει η διαβούλευση με τους κατοίκους ενώ από ότι ειπώθηκε από τον Κο Περιφερειάρχη δεν υπήρξε.

Αξίζει να δούμε και τις κοινωνικές προεκτάσεις αυτού του σχεδιασμού αναβάθμιση υφιστάμενων ξενοδοχείων σε τουλάχιστον 4* και 5*, περιορισμός απλών ενοικιαζόμενων δωματίων. Αυτό ξέρετε τι σημαίνει; Ότι αν τώρα για εμάς μία μεγάλη κατηγορία των Ελλήνων - κυρίως οικογένειες - έχουν την επιλογή να μείνουν σε τέτοιους χώρους που είναι πιο οικονομικοί, το να πάμε διακοπές σε κάποιο νησί θα είναι εξαιρετικά δύσκολο οικονομικά, αν όλες οι μονάδες αναβαθμιστούν αυτό θα γίνει αβάσταχτο και οι μόνοι που θα μπορούν να υποστηρίξουν τις διακοπές θα είναι τουρίστες από ξένες, εύπορες χώρες.

Ένας άλλος όρος που εισάγεται στο υπό διαβούλευση ΕΧΠ-Τ είναι το «σποραδικό» ξενοδοχείο και που αυτό μπορεί να εγκατασταθεί. Πρέπει να υπάρχει σαφής διευκρίνιση ότι απαγορεύεται το «σποραδικό» ξενοδοχείο σε κατοικήσιμους οικισμούς και αστικά κέντρα αλλά να επιτρέπεται μόνο σε εγκαταλελειμμένους οικισμούς.

Αντί λοιπόν να μιλάμε για περιορισμούς και υψηλή (ακριβή) ξενοδοχειακή υποδομή, ας σκεφτούμε πρώτα πώς θα ενισχύσουμε και θα επεκτείνουμε τον τουρισμό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και πώς θα βελτιώσουμε τις υποδομές σε υφιστάμενους τουριστικούς προορισμούς.

Προτείνουμε να αξιοποιηθεί η μελέτη «Περιφερειακής Στρατηγικής για το Βιώσιμο Τουρισμό» που εκπονήθηκε από την Περιφέρειά μας και μας έδωσε πολύ χρήσιμα

συμπεράσματα αλλά και σενάρια για το τι θέλουμε να κάνουμε τα επόμενα χρόνια στα νησιά μας όσον αφορά στο τουριστικό μας προϊόν.

Δυστυχώς, το υπό διαβούλευση νέο ΕΧΠ -Τ δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες μας, επιμένοντας στη συνέχιση ενός παρωχημένου μοντέλου εντατικής τουριστικής ανάπτυξης ακόμη και στις περιοχές που βιώνουν φαινόμενα κορεσμού και υπερτουρισμού, αναγνωρίζοντας τα οικονομικά οφέλη του τομέα αλλά παραβλέποντας τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειές του.

Για όλους τους παραπάνω λόγους γνωμοδοτούμε αρνητικά και ζητάμε να αποσυρθεί το ΕΧΠ-Τα και να επιστρέψει λαμβάνοντας υπόψη τις μελέτες «Περιφερειακής Στρατηγικής για το Βιώσιμο Τουρισμό» που έχουν εκπονηθεί από τις Περιφέρειες, τον υπό εκπόνηση χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό που είναι ολοκληρωμένος κατά 80%, τα περιβαλλοντικά δεδομένα, την πραγματική φέρουσα ικανότητα των νησιών που έχει φτάσει στα όριά της τα τελευταία χρόνια με αποκορύφωμα το φετινό καλοκαίρι, αλλά και τη μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον τουρισμό που αναδεικνύεται ότι το τρέχον μοντέλο δεν είναι βιώσιμο και θα μπορούσε να οδηγήσει σε διάλυση του τουριστικού τομέα τα επόμενα δέκα χρόνια, ενώ όλοι καταλαβαίνουμε το αντίκτυπο που θα έχει και τις οικονομικές προεκτάσεις όταν προωθούμε ξεκάθαρα την μονοκαλλιέργεια του τουρισμού.»

----- Παράλειψη -----

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ιονίων Νήσων γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία θετικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό με τις παρατηρήσεις όπως αυτές παρουσιάστηκαν εισηγητικά από την Περιφερειακή Αρχή.

Μειοψηφούντων των κάτωθι Περιφερειακών Συμβούλων, κ.κ. Θεοδώρου Γαλιατσάτου, Διονυσίου Γιακουμέλου, Αλεξάνδρας Μπαλού, Νικολάου Γκισγκίνη, Παναγιώτη Σοφού, Μαρίας Δρυ και Αθηνάς Αρβανιτάκη.

Λευκό ψήφισαν οι κάτωθι Περιφερειακοί Σύμβουλοι , κ.κ. Ρόδη Κράτσα – Τσαγκαροπούλου, Ανδρέας Κτενάς, Αικατερίνη Μοθωναίου, Κωνσταντίνος Ζορμπάς και Νικόλαος Μουζακίτης.

-----Παράλειψη-----

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα λύεται η συνεδρίαση.
Συντάχθηκε το πρακτικό και αφού διαβάστηκε και βεβαιώθηκε υπογράφεται.

Η παρούσα απόφαση έλαβε αυξ. αριθμό **194-27/14-09-2024**

Η Πρόεδρος Π.Σ.

Ο Γραμματέας Π.Σ.

Ολυμπία (Ολίβια) Καρδακάρη

Ιωάννης Αρμενιάκος